

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 42'

Τρίτη 11 Φεβρουαρίου 2020

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 9795
2. Άδεια απουσίας του Βουλευτή κ. Σ. Λιβανού, σελ. 9703
3. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το Αμερικανικό Κολλέγιο Ελλάδος, σελ. 9710
4. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 9701, 9702, 9703, 9705, 9706, 9707, 9708, 9709, 9710

B. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση της Σύμβασης της Μιναμάτα για τον υδράργυρο», σελ. 9701-9712

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 9701-9795

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 9702
ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Κ. , σελ. 9703
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 9701, 9702, 9703, 9705, 9706, 9707, 9708, 9709, 9710
ΛΙΒΑΝΟΣ Σ. , σελ. 9705, 9708, 9709
ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. , σελ. 9701, 9708, 9709
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 9701, 9707, 9708

B. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών:

ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. , σελ. 9703, 9709
ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 9709
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 9702, 9703
ΔΕΛΗΣ Ι. , σελ. 9701
ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ Χ. , σελ. 9705
ΛΙΒΑΝΟΣ Σ. , σελ. 9708, 9709
ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. , σελ. 9703, 9705, 9706
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 9706, 9707

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΞΖ'

Τρίτη 11 Φεβρουαρίου 2020

Αθήνα, σήμερα στις 11 Φεβρουαρίου 2020, ημέρα Τρίτη και ώρα 12.15' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΝΙΚΗΤΑ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση της Σύμβασης της Μιναμάτα για τον υδράργυρο».

Το νομοσχέδιο ψηφίστηκε στη Διарκή Επιτροπή κατά πλειοψηφία. Εισάγεται προς συζήτηση στη Βουλή με τη διαδικασία του άρθρου 108 του Κανονισμού της Βουλής, δηλαδή μπορούν να λάβουν τον λόγο όσοι έχουν αντίρρηση επί της κυρώσεως αυτής της συμφωνίας.

Κατ' αρχάς φαντάζομαι ότι επί του εισαγωγικού υπάρχει συμφωνία. Από τα Πρακτικά που έχω μπροστά μου βλέπω ότι «υπέρ» ψήφισαν η Νέα Δημοκρατία, ο ΣΥΡΙΖΑ, το Κίνημα Αλλαγής και το ΜέΡΑ25. Το ΚΚΕ ψήφισε «παρών» και η Ελληνική Λύση επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί στην Ολομέλεια.

Επομένως, θα ξεκινήσουμε με τον ειδικό αγορητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας που έχει ψηφίσει «παρών».

Θα ακολουθήσει ο ειδικός αγορητής από την Ελληνική Λύση που επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί στην Ολομέλεια.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να λάβω και εγώ τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Και εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Και μετά θα λάβουν τον λόγο ο κ. Φάμελλος και ο κ. Λοβέρδος.

Κύριε Δελή, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι η παρούσα σύμβαση αποτελεί ένα ακόμα τυπικό παράδειγμα για το πώς σοβαρά ζητήματα, όπως εν προκειμένω η υδραργυρική μόλυνση, αξιοποιούνται στον αδυσώπητο παγκόσμιο μονοπωλιακό ανταγωνισμό που υπάρχει ανάμεσα σε χώρες και σε επιχειρηματικούς ομίλους, για το πώς, δηλαδή, ισχυρές καπιταλιστικές χώρες επιβάλλουν τους όρους τους στις υπόλοιπες, καθώς και για το πώς ρυθμίζουν προσωρινά τις μεταξύ τους ανταγωνιστικές σχέσεις με συμβιβασμούς ως συνήθως πολύ εύθραυστους.

Τα τελευταία χρόνια αυτός ο άγριος ανταγωνισμός εκτυλίσσεται και στο πεδίο του περιβάλλοντος και μάλιστα στο όνομα της προστασίας του. Η νέα μεγάλη επενδυτική ιδέα του κεφαλαίου

λέγεται «πράσινη ανάπτυξη» ή «green deal» κ. ο .κ..

Όμως, όσοι συμβιβασμοί και αν γίνουν ανάμεσα σε ιμπεριαλιστικά κέντρα και ισχυρές καπιταλιστικές χώρες, όσες συνθήκες και συμβάσεις σαν τη σημερινή και αν υπογράψουν μεταξύ τους, ούτε θέλουν ούτε και μπορούν στην πραγματικότητα να αντιμετωπίσουν τα αυξημένα περιβαλλοντικά προβλήματα που προκαλεί ο ίδιος ο καπιταλιστικός δρόμος ανάπτυξης, αφού είναι στη φύση του να αντιμετωπίζει το περιβάλλον ως μέσον αύξησης της κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων, να λεηλατεί τους φυσικούς πόρους και να τους καταστρέφει όχι μονάχα με την ανεξέλεγκτη άντλησή τους αλλά και με τους ιμπεριαλιστικούς πολέμους, στους οποίους και οδηγεί αντικειμενικά.

Έτσι, παρά την εξέλιξη της επιστήμης, παρά την εξέλιξη της τεχνικής οι οποίες εγγυώνται σήμερα αποτελεσματικότερα μέτρα ασφαλείας και προστασίας του περιβάλλοντος, η ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων στον καπιταλισμό γίνεται με κίνητρο το επιχειρηματικό κέρδος, για το οποίο φυσικά και θυσιάζεται τελικά κάθε μακροχρόνια αλλά ακόμα και βραχυπρόθεσμη πρόβλεψη για το περιβάλλον, όταν αυτό το απαιτεί το ποσοστό κέρδους.

Συνεπώς, οι «πράσινες τεχνολογίες», η λεγόμενη «πράσινη οικονομία», οι οποίες προωθούνται στο όνομα του περιβάλλοντος, αποσκοπούν πριν από όλα, κατά την άποψη του ΚΚΕ, στο να ανοίξουν νέα επενδυτικά πεδία στα μονοπώλια για μεγάλα και γρήγορα κέρδη. Εδώ βρίσκεται και το πραγματικό κίνητρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επικράτηση των δικών της επιχειρηματικών ομίλων στον ανταγωνισμό τους με τις Ηνωμένες Πολιτείες, τη Ρωσία, την Κίνα, ιδίως στο πεδίο της λεγόμενης «πράσινης ανάπτυξης», όπου βεβαίως και η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει και το σχετικό πλεονέκτημα, έχοντας προηγηθεί στην ανάπτυξη τέτοιων τεχνολογιών.

Όλα τα παραπάνω αφορούν και στην υπό συζήτηση Σύμβαση της Μιναμάτα για τον υδράργυρο, για ένα πολύ πολύ επικίνδυνο μέταλλο για την υγεία του ανθρώπου.

Δεν είναι υπερβολή, κύριε Πρόεδρε, εδώ να ειπωθεί ότι η υποκρισία αποτελεί ένα από τα βασικά συστατικά αυτής της σύμβασης, όπως συμβαίνει άλλωστε και σε άλλες με ανάλογο περιεχόμενο.

Κατ' αρχάς αφήνει όχι και λίγα παραθυράκια για τις αναπτυσσόμενες καπιταλιστικές χώρες και τις μεγάλες τους επιχειρήσεις φυσικά ως προς τη συμφέρουσα γι' αυτές διαχείριση του υδραργύρου, σε αντίθεση με τις πιο αδύναμες χώρες για τις οποίες εξαντλείται η αυστηρότητά της.

Επίσης, προτάσσεται η μόλυνση των ψαριών. Μόνο που τα δάκρυα εδώ είναι κροκοδείλια, αφού είναι γνωστό με ποιον άναρχο και ανεξέλεγκτο τρόπο αναπτύσσεται ο κλάδος των ιχθυοκαλλιεργειών σε όλον τον κόσμο, επειδή ακριβώς αυτή η ανάπτυξη

γίνεται με όρους καπιταλιστικού κέρδους, τσαλαπατώντας κάθε έννοια περιβαλλοντικής μέριμνας.

Δείτε τις αντιδράσεις των κατοίκων σε όλον τον κόσμο σε κάθε τέτοια επένδυση κοντά στα σπίτια τους και τις ακτές τους. Και στο κάτω κάτω, αν στόχος μόνος και πραγματικός ήταν με αυτή τη σύμβαση να καταπολεμηθεί ο επικίνδυνος όντως μολυντής που λέγεται υδράργυρος, δεν θα υπήρχαν μονάχα ποινές και ξανά ποινές μέσα σε αυτή τη σύμβαση αλλά θα υπήρχαν και πρόνοιες, θα προβλέπονταν και μέτρα για την ελεύθερη και, κυρίως, για τη φθηνή διάθεση σε όλες τις χώρες των νέων τεχνολογιών και υλικών, που μπορούν να αντικαταστήσουν, βεβαίως, τα σχετικά προϊόντα του υδραργύρου, όπως, παραδείγματος χάριν, τα οδοντιατρικά αμαλώματα για τα σφραγίσματα με τις πολύ ακριβότερες ρητίνες αλλά και για άλλες χρήσεις και όχι αυτά τα νέα υλικά να μένουν απρόσιτα, ιδιαίτερα για τις φτωχές χώρες, και να οχυρώνονται πίσω από τις περιβόητες πατέντες των πολυεθνικών.

Εν κατακλείδι, για όλους αυτούς τους λόγους ψηφίζουμε «παρών» στη σημερινή σύμβαση, ενώ καταψηφίζουμε το δεύτερο άρθρο αυτής της σύμβασης που ορίζει την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων -από πού κι ως πού άραγε- ως τον αρμόδιο φορέα για την εφαρμογή αυτής της σύμβασης στη χώρα μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ευχαριστώ.

Να τελειώσουμε, λοιπόν, όπως είπαμε, τη διαδικασία και μετά θα μιλήσουν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, που ζήτησαν τον λόγο.

Από την Ελληνική Λύση έχει τον λόγο ο κ. Βιλιάρδος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Θα χρειαστώ επτά με οκτώ λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Βιλιάρδο, ο Κατανομισμός είναι ξεκάθαρος. Είναι πέντε τα λεπτά. Αλλά εν πάση περιπτώσει, επειδή δεν έχουμε άλλο νομοσχέδιο μετά, θα υπάρξει μια σχετική ανοχή. Να μην το παρακάνουμε, όμως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ. Όχι, δεν το παρακάνω. Αλίμονο.

Στην έκθεση αξιολόγησης των συνεπειών του νομοσχεδίου αναφέρεται ότι δεν υπάρχει χρήση υδραργύρου στην ελληνική βιομηχανία χημικών, ενώ η μοναδική εφαρμογή που επηρεάζεται είναι στην οδοντιατρική για τα αμαλώματα και τα σφραγίσματα των δοντιών.

Εντούτοις, μετά από μια μικρή δική μας έρευνα, βρήκαμε περιπτώσεις εμφάνισης υδραργύρου στην Ελλάδα, κάτι που θα πρέπει να μας απασχολήσει σοβαρά. Ειδικότερα, κάτι που αφορά την παράνομη διακίνηση απορριμμάτων, έχουν εντοπιστεί επανειλημμένα μεγάλες ποσότητες υδραργύρου αποθηκευμένες παράνομα στον Ασπρόπυργο. Το 2017 περίπου ενενήντα οκτώ τόνοι από γερμανικές εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων και το 2014 επίσης από τη Γερμανία πενήντα έξι τόνοι διαχείρισης αποβλήτων.

Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Φαίνεται, λοιπόν, πως η «εντιμότητα» εταίρος μας, η χώρα της απάτης, με κριτήριο το σκάνδαλο ρύπων της αυτοκινητοβιομηχανίας της, του ξεπλύματος μαύρου χρήματος και λοιπά, δεν μας χρησιμοποιεί μόνο σαν «αποθήκη» μεταναστών, αλλά και επικίνδυνον αποβλήτων και τώρα μας φέρνει μια σύμβαση -δήθεν- για τον υδράργυρο, γνωρίζοντας όμως πως η συγκεκριμένη παράνομη διακίνηση αποφέρει πολύ μεγάλα κέρδη.

Το γεγονός αυτό συνέβη μετά την υπογραφή της Συνθήκης από την Ελλάδα και τη Γερμανία στις 10-20-2013, ενώ θα πρέπει να μας απασχολήσει πολύ σοβαρά, σε σχέση με τον τομέα διαχείρισης απορριμμάτων και ανακύκλωσης, που αναπτύσσεται σήμερα στην Ελλάδα.

Οφείλουμε να τονίσουμε εδώ πως το 2015 κυβερνούσε η Νέα Δημοκρατία και το 2017 ο ΣΥΡΙΖΑ, μία ακόμη απόδειξη πως δεν υπάρχει καμία διαφορά μεταξύ τους.

Ενδιαφέρον είναι επιπλέον ότι σε σύγχυση στην Ουγγαρία το

2010, όπου αποδεδειγμένα κόκκινη λάσπη από τις εγκαταστάσεις ενός εργοστασίου αλουμινίου, βρέθηκαν μεταξύ πολλών άλλων πεντακόσια κιλά υδραργύρου.

Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Είναι ενδιαφέρον, επειδή η κόκκινη λάσπη εκλύεται από το εργοστάσιο της «Αλουμίνιον της Ελλάδος», οδηγούμενη στον Κορινθιακό Κόλπο, με σημαντικές επιπτώσεις στον θαλάσσιο πληθυσμό του. Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Λογικά, λοιπόν, θα έπρεπε να ερευνηθεί εάν υπάρχουν ποσότητες υδραργύρου εκεί, εάν επηρεάζονται τα ψάρια ή αν έχει σχέση με την πρόσφατη έξαρση μεδουσών, εκτός βέβαια, εάν ο «Όμιλος Επιχειρήσεων Μυτιληναίος» είναι στο απυρόβλητο.

Σύμφωνα τώρα με τη μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της «Ελληνικός Χρυσός», στα εδάφη των μεταλλείων στις Σκουριές υπάρχει υδράργυρος, σε ποσότητες που κυμαίνονται από ένα μιλιγκράμ το κιλό έως δεκαοκτώ μιλιγκράμ το κιλό, χωρίς να αποτελούν όμως θέμα ανησυχίας, εκτός αν εκλύονται στην ατμόσφαιρα -πράγμα πολύ πιθανόν- ή οδηγούνται στον υδροφόρο ορίζοντα -επίσης, πολύ πιθανόν- οπότε θα πρέπει να διερευνηθεί.

Επιπλέον των ανωτέρω, δεν γνωρίζουμε κατά πόσον μπορεί να εμφανιστεί ή εμφανίζεται υδράργυρος σε άλλες διαδικασίες εξόρυξης ή καταργασίας μετάλλων. Ο κλάδος της μεταλλουργίας πάντως, είναι πολύ σημαντικός για την Ελλάδα, οπότε θα πρέπει να διερευνηθούν οι συνέπειες από την εφαρμογή της σημερινής Σύμβασης, καθώς επίσης να προβλεφθούν οι ενδεχόμενες οικονομικές επιβαρύνσεις, εάν επιβληθεί η λήψη μέτρων λόγω της Συνθήκης. Σύμφωνα βέβαια, με την αναφορά του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και την έκθεση αξιολόγησης συνεπειών, δεν υπάρχει τέτοια ανάγκη, αν κι εμείς αμφιβάλλουμε.

Τονίζουμε δε ξανά, πόσο σημαντικοί είναι για την Ελλάδα οι κλάδοι της εξόρυξης, της μεταλλουργίας, αλλά και των χημικών, αφού η χώρα μας έχει μεγάλο ορυκτό πλούτο, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του 2018.

Ο συνολικός τζίρος του τομέα εξόρυξης ήταν 1,8 δισεκατομμύρια ευρώ το 2016 από 2,5 δισεκατομμύρια το 2009, ενώ η συμβολή της προστιθέμενης αξίας του κλάδου ανέρχεται στο 2,9% της βιομηχανίας και στο 0,4% του ΑΕΠ, υποστηρίζοντας δώδεκα χιλιάδες θέσεις εργασίας άμεσα και εκατόν οκτώ χιλιάδες έμμεσα, σύμφωνα με εκτίμηση του IOBE, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτροπαραγωγής. Επειδή δε, το σύνολό του αφορά την επαρχία, είναι πολύ σημαντικός για τις ευαίσθητες τοπικές κοινωνίες, προσφέροντας καλές και σταθερές θέσεις εργασίας, άμεσα, με πολλαπλασιαστικά οφέλη.

Σε κάθε περίπτωση, ο ορυκτός πλούτος της Ελλάδας είναι εθνικό κεφάλαιο, αλλά σε σημαντικό βαθμό αναξιοποίητος. Σύμφωνα με τον καθηγητή του Τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Φιλιππίδη, η αξία του ορυκτού πλούτου της χώρας μας εκτιμάται στα 2,4 τρισεκατομμύρια ευρώ, ενώ κατά τον Πρόεδρο του Τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης, τον καθηγητή κ. Βαβελίδη, στη Βορειοανατολική Χαλκιδική βρίσκονται εκατόν εξήντα τόνοι χρυσού, δύο χιλιάδες τόνοι αργύρου, σχεδόν ενάμισι εκατομμύριο τόνοι μολύβδου και ψευδαργύρου και πάνω από ένα εκατομμύριο τόνοι χαλκού.

Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κατά τον καθηγητή μεταλλουργίας του Μετσόβιου Πολυτεχνείου κ. Πασπαλιάρη, μόνο στη Βόρεια Ελλάδα υπάρχουν χρώμα κοιτάσματα χρυσού, ψευδαργύρου και μολύβδου, αξίας περίπου 18 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Η Ελλάδα διαθέτει, επίσης, νικέλιο, το οποίο αποτελεί σημαντικό μέρος του εθνικού πλούτου της και των εξαγωγών, ενώ είναι πλέον περιζήτητο και σπάνιο υλικό για την κατασκευή των μπαταριών ηλεκτρικών αυτοκινήτων. Σύμφωνα με στοιχεία του ΥΠΕΚΑ, η χώρα μας κατατάσσεται στη δεύτερη θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην παραγωγή νικελίου και στη δέκατη όγδοη παγκοσμίως.

Στο πλαίσιο αυτό, το κατόντημα της «ΛΑΡΚΟ» και το ξεκίνημα των προσπάθειών ξεπουλήματός της, ως συνήθως από τον κ. Χατζηδάκη που έχει μεγάλη πείρα στον τομέα, μιας εταιρείας που κατέχει το 7% της ευρωπαϊκής αγοράς πώλησης νικελίου και το 2% έως 3% σε παγκόσμιο επίπεδο, ενώ είναι μία από τις λίγες εταιρείες του κλάδου με δικές της πηγές μεταλλεύματος, είναι τουλάχιστον ύποπτο, κάτι που δεν θα αφήσουμε έτσι, χωρίς δηλαδή να κάνουμε ως κόμμα τις απαιτούμενες ενέργειες.

Φυσικά έχουν προηγηθεί τα γνωστά πρόστιμα που επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση για να ξεπουληθούν, όπως συνέβη με την «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ» στο παρελθόν, την «ΤΡΑΙΝΟΣΕ», τη ΔΕΗ όσον αφορά τις πληρωμές ρύπων και τα ΝΟΜΕ και λοιπά.

Το πρόστιμο πάντως στη «ΛΑΡΚΟ» επιβλήθηκε μετά από έρευνα που ξεκίνησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2013, αμέσως μετά δηλαδή αφού η «ΛΑΡΚΟ» οδηγήθηκε στο ΤΑΙΠΕΔ το 2012 επί εποχής των μνημονίων. Κατά την άποψή μας, μόνο τυχαίο δεν είναι, ενώ η τελεσίδικη απόφαση εκδόθηκε στα τέλη του 2017.

Πάντως, σε σχέση με τη Συνθήκη Μινιμάτα, πρέπει να προσεχθούν οι συνέπειές της στην παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων στη χώρα μας, όπου πλησίασε το 2016 τα 2,2 δισεκατομμύρια ευρώ από τα οποία το 40% περίπου εξάγεται.

Κλείνοντας, σε κάθε περίπτωση προκύπτουν τα εξής βασικά ερωτήματα σε σχέση με τη συνθήκη που θα έπρεπε να απαντηθούν, πριν ακόμη κυρωθεί. Πρώτον, μήπως θα πρέπει να διερευνηθούν με μεγαλύτερη προσοχή οι συνέπειες από τη συνθήκη για τις βιομηχανίες της χώρας μας τώρα και στο μέλλον; Δεύτερον, υπάρχουν μετρήσεις για τις περιπτώσεις που αναφέραμε τις ανησυχίες μας, δηλαδή για τις Σκουριές, για την «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ», για τις εγκαταστάσεις φυσικού αερίου, για τις μονάδες λιγνίτη και για τα απόβλητα που μας στέλνει η Γερμανία; Τρίτον, υπάρχουν μετρήσεις για τυχόν ποσότητες μεθυλαργύρου στη θάλασσα; Θα έπρεπε τουλάχιστον να το γνωρίζουν όσοι ασχολούνται με την αλιεία, με τα τρόφιμα, με τις υδατοκαλλιέργειες κ.λπ..

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Τι είπατε;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ποιο; Τον μεθυλδράργυρο;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Δεν το ήξερα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Μεθυλδράργυρος.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. Σπήλιος Λιβανός ζητεί άδεια διήμερης απουσίας στο εξωτερικό από 18 έως 20 Φεβρουαρίου του 2020. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Λοιπόν, κανονικά θα έπρεπε να πάρει τον λόγο ο Υπουργός και να κλείσουμε, αλλά επειδή έχουν ζητήσει δύο συνάδελφοι και δύο Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι τον λόγο και τέλος πάντων, χρόνος υπάρχει, θα κάνουμε την εξής διαδικασία.

Θα πάμε, λοιπόν, ανάποδα, δηλαδή ως εξής: Θα ρωτήσω, κατ' αρχάς, τον κ. Γρηγοριάδη αν θέλει να πάρει τον λόγο.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Με τον κ. Χήτα έχω συνεννοηθεί. Θα πάρει τον λόγο ο Πρόεδρος του Κόμματος, ο κ. Βελόπουλος.

Μετά θα πάμε στον κ. Λοβέρδο, στον κ. Φάμελλο και στον κ. Λιβανό και θα κλείσετε, κύριε Υπουργέ, γιατί διαισθάνομαι ότι θα μπουκνάν κάποια παρεμπιπτόντα θέματα, οπότε ίσως πρέπει να απαντήσετε εκ μέρους της Κυβέρνησης συνολικά.

Τον λόγο έχει τώρα ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος.

Ο Κανονισμός, κύριε Πρόεδρε, λέει πέντε λεπτά και για να μην

«τσακωθούμε» -εντός εισαγωγικών η λέξη- σας δίνω δέκα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ελπίζω ότι θα τηρηθεί.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Θα τηρηθεί.

Κυρίες και συνάδελφοι, ειλικρινά, πολλές φορές στεναχωριέμαι, γιατί ο φίλος μου, ο Ανδρέας Λοβέρδος, μου λέει «πάλι εδώ».

Ανδρέα μου, αν ακούγατε το 2007, το 2008, το 2009 και οι προηγούμενες κυβερνήσεις, θα είχαμε κάνει εξόρυξη φυσικού αερίου και πετρελαίου. Από τότε φώναζα για τα ορυκτά.

Και δεν το φώναζα τυχαία, Αντρέα μου. Διότι, αν αναγνώσουμε λίγο την ιστορία μας, θα καταλάβουμε πόσο σημαντική είναι η χώρα μας σε επίπεδο ορυκτών.

Θα δώσω ένα παράδειγμα. Ο ποταμός Εχέδωρος στη Θεσσαλονίκη λεγόταν στην αρχαιότητα Εχέδωρος. Αν διαβάσετε λίγο τον Πausανία, θα δείτε για ποιον λόγο τον αποκαλούσαν Εχέδωρο: «Ο έχων δώρα». Ποιο είναι το δώρο που έδινε ο ποταμός Εχέδωρος, ο σημερινός Γαλλικός ποταμός; Έφερνε χρυσό. Το δώρο ήταν ο χρυσός και γι' αυτό οι Γάλλοι έστησαν εκεί στρατόπεδο και ο ποταμός ονομάστηκε Γαλλικός, γιατί έκαναν εξόρυξη χρυσού.

Δεν χρειάζεται πολύ μυαλό, φίλες και φίλοι, για να καταλάβουμε ότι έναν αριστερό πραγματικά, τον Μπάτση, τον έφαγαν το 1952 -αν θυμάστε καλά εσείς, οι αριστεροί, γιατί ξεχνάτε κιόλας, έχετε κοντή μνήμη οι περισσότεροι ψευτοαριστεροί- γιατί έγραψε τη «Βαριά Βιομηχανία στην Ελλάδα», για τον ορυκτό πλούτο της Ελλάδας. Τον έφαγαν, τον έβγαλαν από τη μέση, γιατί ήθελα, μια Ελλάδα πάντοτε, φίλες και φίλοι, η οποία να είναι ελεγχόμενη, υποταγμένη και πραγματικά, μη ανεξάρτητη. Την ήθελαν εξαρτημένη και αυτή είναι μια πραγματικότητα.

Θα μπορούσα να πω για το βιβλίο του Μπάτση, το οποίο διάβασα πολύ προσεκτικά, «Βαριά Βιομηχανία της Ελλάδας» -διάβαστε το, δεκαετίες πριν γράφτηκε, δεν γράφτηκε τώρα- που έλεγε για τα τεράστια αποθέματα ορυκτού πλούτου που διαθέτει η Ελλάς. Το 1952 τον έφαγαν. Πριν τα είχε γράψει αυτά, το 1947. Τυχαία το 1947; Το 1945-1949 είχαμε έναν εμφύλιο ή όπως θέλει ο καθένας τον αποκαλεί, για να μην παρεξηγούνται και ορισμένοι.

Όλα αυτά τα λέω, γιατί δυστυχώς σε αυτό το Κοινοβούλιο εδώ και δεκαετίες επιχειρείται η προσπάθεια να υποτονιστεί η τεράστια αξία της χώρας σε επίπεδο ορυκτού πλούτου. Στις 10 Ιανουαρίου του 2011, σε μια από τις πολλές ομιλίες μου στο ελληνικό Κοινοβούλιο έλεγα τα εξής: «Έχουμε ορυκτό πλούτο πολλών δισεκατομμυρίων ευρώ. Παραδίδω κάρτες του Γεωλογικού Ινστιτούτου Χιούστον. Η Ελλάδα μπορεί για εκατό χρόνια να δίνει φυσικό αέριο στην Ευρώπη». Είναι από τα Πρακτικά της Βουλής αυτά που διαβάζω. «Κάντε Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη». Στον Υπουργό κ. Χατζηδάκη τα έλεγα τότε. Πάλι Υπουργός είναι. Εν πάση περιπτώσει, ακόμα δεν κάνατε τίποτα.

Αποκλειστική επιστολή προς τη Νέα Δημοκρατία από νορβηγική εταιρεία -την αποκαλύπτω εδώ- του 2011: «Δώστε μας», λένε οι Νορβηγοί, «τη δυνατότητα να κάνουμε έρευνα για πετρέλαιο δωρεάν». Επιστολή της γνωστής νορβηγικής εταιρείας.

Κατέθεσα και ψηφιακό δίσκο με δηλώσεις του Κωνσταντίνου Καραμανλή του Α', ότι υπάρχει ουσία στο Νομό Σερρών, για να δημιουργηθεί ανεξάρτητη πυρηνική μονάδα. Δήλωση του 1957, του 1958, κάπου εκεί.

Καταθέτω στα Πρακτικά τη συνομιλία Κίσινγκερ και «STANDARD OIL» -πρακτικά από το States Department- εδώ, στη Βουλή το 2011, ότι δεν πρέπει η Ελλάδα να βγάλει τα πετρέλαια.

Δεν είμαι συνωμοσιολόγος. Θα καταθέσω στα Πρακτικά τα προηγούμενα που ανέφερα μαζί με έναν ψηφιακό δίσκο, γιατί είναι όλες μου οι ομιλίες από το 2007 και μετά για τα πετρέλαια και τον ορυκτό πλούτο της χώρας.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, καθώς και έναν ψηφιακό δίσκο, τα οποία βρίσκονται

στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ο καθηγητής, ο κ. Φιλιππίδης, μίλησε στον ραδιοφωνικό σταθμό «Πρακτορείο 104,9». Δεν είναι κανένα συνωμοσιολογικό ραδιόφωνο. Είναι γνωστό το «Πρακτορείο». Είπε ότι εκτιμάται η αξία του ορυκτού πλούτου σε 2,4 τρισεκατομμύρια ευρώ και μάλιστα, είπε ότι από το σύνολο αυτού του ορυκτού πλούτου περιέργως η Ελλάδα εκμεταλλεύεται το 0,15%. Ακούστε τα νούμερα για να καταλάβετε. Δεν τα λέω εγώ. Αναφέρομαι σε έναν καθηγητή που είναι στη γεωλογία, είναι ειδικός επί των θεμάτων αυτών.

Βέβαια, είπε και το εξής: «Είναι εκπληκτικό το νούμερο, διότι η Ελλάς είναι πολύ μικρή σε εύρος, αλλά και σε έδαφος, δηλαδή είναι πολύ μικρή ως χώρα». Βέβαια, δεν σκέφτονταν λογικά οι κυβερνήσεις από το 1974 και μετά.

Εγώ θέλω να είμαι ξεκάθαρος, κύριοι συνάδελφοι. Ο μοναδικός που τόλμησε να κάνει εξόρυξη φυσικού αερίου, δυστυχώς, ήταν ο χουντικός Παπαδόπουλος. Ξεκίνησε το 1972, υπάρχουν τα ΦΕΚ του, αλλά έκανε ένα συγκεκριμένο λάθος ο χουντικός, ο δικτάτορας. Ανακοίνωσε ο δικτάτορας εξόρυξη φυσικού αερίου -τα ΦΕΚ μπορούν να τα προσκομίσω σε όποιον θέλει- σε δραχμές και αυτό τον έφαγε.

Μπορεί κάποιος να παρεξηγούνται, να θυμώνουν, αλλά η ιστορική αλήθεια είναι ιστορική αλήθεια. Όσο και αν είναι επαίσχυντη και βρωμερή η χούντα και γη επιταγία -και θα συμφωνήσουμε σε αυτό, γιατί είναι αντιδημοκρατικό καθεστώς- πρέπει να λέμε, όμως, γιατί οι επόμενες δημοκρατικές κυβερνήσεις σώπασαν. Διότι μας έλεγαν από το 1974 και μετά ότι ο Πρίνος δεν έχει φυσικό αέριο και πετρέλαιο. Και όμως, μέχρι τώρα βγάζει ο Πρίνος πετρέλαιο. Μέχρι και σήμερα βγάζει πετρέλαιο. Μέχρι και τώρα βγάζει πετρέλαιο.

Επαναλαμβάνω, επειδή πολλοί εδώ είστε δημόσιοι υπάλληλοι, να ξέρετε ένα πράγμα, ότι, αν βγάλαμε τα ορυκτά από τη χώρα μας, κύριε συνάδελφε, η Ελλάς θα ήταν πλούσια. Δεν τα βγάλαμε ποτέ. Κάνετε έναν άνω για το χρυσό.

Το βουλώσατε, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ. Αγωνιστήκατε, τρέξατε, κοροϊδέσατε τον κόσμο στη Χαλκιδική, δώσατε και τρεις χιλιάδες στρέμματα μαζί με την κ. Σακελλαροπούλου, την κάνετε και Πρόεδρο.

Ο χρυσός είναι ένα πολύ σημαντικό μέταλλο για όλη την Ελλάδα, αλλά κυρίως δεν παίρνει λεφτά η Ελλάδα. Δώσατε σε μια ιδιωτική εταιρεία τον τεράστιο πλούτο της Χαλκιδικής και δυστυχώς και η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έκαναν το παραμικρό, ώστε να αποκομίσει η Ελλάδα όφελος, όχι μόνο εργαζόμενους ως δούλους, αλλά όφελος και υπεραξία.

Θα σας πω και κάτι άλλο: Τα ορυκτά, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι μόνο το οικονομικό τους όφελος. Είναι και η οικονομική ισχύς που αποκτά μια χώρα. Όταν μια χώρα έχει φυσικό αέριο και πετρέλαιο ή ορυκτό πλούτο, αποκτά γεωοικονομική ισχύ. Δεν είναι, δηλαδή, μόνο το οικονομικό της όφελος, αλλά και η θέση που καταλαμβάνει στον ευρύτερο, αν θέλετε, γεωοικονομικό χάρτη μιας περιοχής. Η Ελλάς, πέρα από τη γεωγραφία της, πέρα από τον ορυκτό της πλούτο, έχει μια μεγάλη αδυναμία: Την έλλειψη πολιτικής βούλησης να σχεδιάσουμε όλοι μαζί, να κάτσουμε και να δούμε τελικά τι συμβαίνει με τον ορυκτό πλούτο της χώρας μας. Διότι από το 1974 μέχρι σήμερα δεν κάναμε το παραμικρό, ώστε να αντλήσουμε από τη χώρα, με προσοχή το περιβάλλον, τα αποθέματα που υπάρχουν για να δώσουμε στα παιδιά μας, στα εγγόνια μας, γιατί είναι πολλά άνεργα παιδιά τα οποία δεν έχουν δουλειά και παίρνουν 400 ευρώ τον μήνα. Με τα 2,4 τρισεκατομμύρια θα μπορούσαν, φαντάζομαι, όλοι να φάνε ψωμί, όλοι οι Έλληνες και τα παιδιά και τα εγγόνια τους.

Θα σας πω μόνο για τη βορειοανατολική Χαλκιδική τι λέει ο καθηγητής Βαβελίδης: «Είναι έτοιμοι εκατόν εξήντα τόνοι χρυσού να τους πάρουμε αύριο το πρωί, δύο χιλιάδες τόνοι αργύρου, ενάμισι εκατομμύρια τόνοι μολύβδου, ένα εκατομμύριο χαλκού». Ο ίδιος βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών. Λέει το εξής. Ποιος ξέρει εδώ μέσα το ρήνιο; Το είχα πει το 2008 για το ρήνιο. Όλοι νόμιζα ότι έλεγαν για τον ποταμό Ρήνο. Άλλο ρήνιο και άλλο Ρήνος. Διότι το ρήνιο είναι ένα από τα υλικά που χρειάζεται κάθε κινητό τηλέφωνο.

Η Ελλάδα διαθέτει τεράστια κοιτάσματα ρηνίου σε περιοχές της Θράκης, τέσσερις-πέντε περιοχές. Rhenium: Έτσι αποκαλείται. Χρησιμοποιείται σε υπερκράματα στον τομέα κατασκευής θερμόμετρων υψηλής ακρίβειας και σε καταλύτες αυτοκινήτων. Χωρίς το ρήνιο δεν υπάρχει καταλύτης. Η Ελλάδα διαθέτει και ενώ το διαθέτει, καμμία κυβέρνηση -ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ, ούτε η Νέα Δημοκρατία, ούτε το ΠΑΣΟΚ- δεν έκανε το αυτονόητο, ώστε να βγει αυτό το ορυκτό από το έδαφος της χώρας -με προσοχή στο περιβάλλον, επαναλαμβάνω- για να μπορεί να κινηθεί η οικονομία.

Αυτό που θέλω να σας πω είναι και κάτι το οποίο συναντώ καθημερινά στον δρόμο. Δεν ξέρω γιατί από το 1974 μέχρι τώρα το ΠΑΣΟΚ, η Νέα Δημοκρατία ή ο ΣΥΡΙΖΑ -εντάξει, τεσσεράμισι, πέντε χρόνια ήσασταν εσείς έτσι κι αλλιώς, δεν μπορώ να σας αποδώσω τις μεγάλες ευθύνες- εξήντα χρόνια δεν κάναμε τίποτα. Αν αυτό δεν λέγεται δόλος, μπορώ να πω ότι λέγεται ανικανότητα. Ή το ένα ή το άλλο -θα το ξαναπώ ακόμη μία φορά- για τη χώρα είναι επικίνδυνο. Είτε είστε ανίκανοι ή έχετε δόλο και δεν τα βγάλετε, είστε επικίνδυνοι.

Εάν, λοιπόν, κύριε Λοβέρδο, αγαπητέ μου Ανδρέα, από το 2007, 2008, 2009 ξεκινούσε η διαδικασία οριοθέτησης ΑΟΖ, που έλεγα εγώ εδώ μέσα και όλοι με κορόιδευαν -δεν είναι οι νεοδημοκράτες σήμερα, πάλι λείπουν αυτοί, έτσι κι αλλιώς απόντες είναι, κυβερνούν διά της απουσίας τους οι περισσότεροι- αν με άκουγε εκείνη η κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή και ξεκινούσαμε την οροθέτηση της ΑΟΖ και λέγαμε ότι θα βγάλουμε φυσικό αέριο, θα είχαμε βγάλει το 2011, 2012. Καθυστερήσατε. Δεν ξέρω αν καθυστερήσατε γιατί πήρατε εντολή, αλλά ξέρω, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, ότι συγγνώμη δεν ζητήσατε. Δεν είπατε «κάναμε λάθος». Γιατί υπήρχε ένας τύπος εκεί πίσω που φώναζε: «Έχει η Ελλάδα πετρέλαιο. Έχει η Ελλάδα φυσικό αέριο. Δώστε γεωοικονομική ισχύ στη χώρα». Σας έβαζα έγγραφα, σας έβαζα μελέτες ολόκληρες και φακέλους από το Γεωλογικό Ινστιτούτο του Χιούστον. Σας έλεγα για τα ορυκτά της χώρας. Σας έλεγα για το όσμιο που υπάρχει στα Ίμια. Δεν τα έβγαζα από το μυαλό μου. Υπήρχαν καταγεγραμμένα σε βιβλιογραφίες. Απλά θέλατε με κάθε τρόπο να απαξιώσετε τη χώρα, εσείς και το ΠΑΣΟΚ, την οδηγήσατε στην πτώχευση, ήρθαν μετά οι επόμενοι, τι να κάνουν, έχασαν τον μπούσουλα και χάθηκε η Ελλάδα και χάθηκε η μάλα.

Δυστυχώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εγώ περιμένω από τη Νέα Δημοκρατία ή από το ΠΑΣΟΚ ένα «συγγνώμη». Δεν θέλω τίποτα περισσότερο, ένα «συγγνώμη» για το ότι δεν κάνατε κάτι σωστά, για το ότι σήμερα τρέχετε πίσω από τις εξελίξεις κάτω από τη Κρήτη με το «ORU REIS», για το ότι τρέχετε πίσω από τις εξελίξεις σε σχέση με το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο, γιατί ήσασταν είτε ανίκανοι, είτε από δόλο δεν τα βγάλατε όλα αυτά.

Δεν μπορεί εγώ ο μικρός Βουλευτής και δημοσιογράφος να γνωρίζω για όλα αυτά και να είναι εδώ ο Πάγκαλος και να με ειρωνεύεται και να μου λέει, κύριε Ανδρέα Λοβέρδο, εμένα ότι εσύ συνωμοσιολογείς, δεν υπάρχει πετρέλαιο στην Ελλάδα. Εδώ ήταν ο Πάγκαλος και απαντούσε σε εμένα. Και να βγαίνει ο Γιώργος Παπανδρέου την επόμενη μέρα, ο πρώην Πρόεδρος σας, και να μου λέει: «Δεν υπάρχουν πετρέλαια στην Ελλάδα» και να πιάνει τη μύτη του. Κίνηση σώματος. Ψέματα.

Δηλαδή, όλα αυτά δείχνουν κάτι, ότι κάποιος δεν ήθελε. Ας ψάξουμε ως Βουλή, λοιπόν, ποιοι δεν ήθελε. Ας δούμε ποιοι δεν ήθελαν να βγουν τα ορυκτά μας. Και ήρθε μετά ο Μανιάτης, προς τιμήν του, έκανε και λάθη στον σχεδιασμό, ήρθε και ο ΣΥΡΙΖΑ τα προχώρησε, δεν τα ψήφισε αργότερα. Εν πάση περιπτώσει, όλα αυτά δείχνουν ότι κάτι δεν κάνουμε καλά σε αυτή την χώρα. Και αυτό το καλά που δεν κάνουμε εμείς το πληρώνουν οι επόμενες γενιές. Και δεν μπορεί η Νέα Δημοκρατία, το κόμμα αυτό, η παράταξη αυτή, να μην μπορεί να βρει κάποιαν άλλη να βάλει υπεύθυνη, εν πάση περιπτώσει, για τις διοργανώσεις του 1821.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Προέδρου της Ελληνικής Λύσης)

Αν, κύριοι συνάδελφοι -και κλείνω εδώ, κύριε Πρόεδρε- αυτό θυμίζει σε εσάς 1821, εμένα μου θυμίζει καμπαρέ. Εντάξει; Κορδελίτσες, δαντελίτσες. Ναι, δυστυχώς! Αν θέλετε, λοιπόν, να κάνετε εκδηλώσεις του 1821, να τις κάνετε με σοβαρούς ανθρώπους

και όχι με κυρίους, όπως ο κ. Κωστής, ο οποίος είπε ότι η Επανάσταση δεν ήταν παλλαϊκή εξέγερση, αλλά πρωτοβουλία μιας περιθωριακής ελίτ. Και μάλιστα, λέει: «Εγώ θέλω να πετύχω τη μείωση της καθολικότητας της Εξεγέρσεως του 1821. Διαστρεβλώνουμε γεγονότα που οδήγησαν στον ξεσηκωμό. Χαλκεύουμε την ιστορία». Δεν αναγνωρίζει ο ίδιος ο άνθρωπος -ο ιδρυτής με την Αγγελόπουλου- τον Ελληνισμό και την Ορθοδοξία.

Ακούστε, κύριοι συνάδελφοι: Αυτό το άτομο, ο συγκεκριμένος, είναι για γέλια και για κλάματα. Το χειρότερο δε απ' όλα για τη Νέα Δημοκρατία -γιατί είναι μια μεγάλη παράταξη, πολύ μεγάλη, με αγώνες για την Ελλάδα- ως παράταξη ελληνική είναι ότι δυστυχώς με τις επιλογές σας, για γέλια και για κλάματα είναι αυτός ο κύριος, αλλά για γέλια και για κλάματα γίνεστε και εσείς. Εμείς δεν θα κλαίμε. Θα κλαίτε εσείς που είστε κυβέρνηση σε αποδρομή. Κάθε μέρα πέφτετε -αυτό καταλάβετε το- γιατί κάνετε εγκλήματα.

Δώστε πραγματικά στην Ελλάδα σήματα, να ενωθούμε. Και το 1821 ήταν μια Επανάσταση ενώσεως. Μη μου κάνετε κορδελίτσες και δαντελίτσες!

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Ορθοί οι Βουλευτές της Ελληνικής Λύσης χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ο κ. Δελής μίλησε. Πάμε στον κ. Ανδρέα Λοβέρδο.

Ορίστε, κύριε Λοβέρδο, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος θα κάνω δύο γενικότερες αναφορές. Ζητώ συγγνώμη από τον Υπουργό, αλλά για το θέμα του σχεδίου νόμου για το οποίο είστε εδώ θα κάνω την τρίτη μου αναφορά, προσπαθώντας να είμαι συνεπής με τα πέντε λεπτά που δίνει ο κ. Κακλαμάνης, ο κύριος Πρόεδρος.

Για ό,τι είπε ο κ. Βελόπουλος, έχω να παρατηρήσω τα εξής: Δεν έχει άδικο εν όλω. Για τις καθυστερήσεις σε ό,τι αφορά συγκεκριμένα θέματα που σχετίζονται με τα ορυκτά, τον ορυκτό πλούτο της χώρας, αλλά και σε ένα θέμα που σχετίζεται με την Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη, ακούω ορισμένα από τα επιχειρήματά του και επισημαίνω ότι το 2014 στην Ελλάδα -με Υπουργό Εξωτερικών τον κ. Βενιζέλο και Υπουργό στο ΠΕΧΩΔΕ τον κ. Μανιάτη, που τον ανέφερε και τον ευχαριστώ- έγινε η πρώτη οριοθέτηση οικοπέδων σε συγκεκριμένη περιοχή στην Κρήτη, εννοώ στον θαλάσσιο χώρο.

Κύριε Πρόεδρε, το σχέδιο νόμου ως νόμος και οι σχετικές συντεταγμένες απεστάλησαν στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, όχι όμως για να πρωτοκολληθούν ως συντεταγμένες -θέλω να είμαι σαφής- αλλά απλώς προς ενημέρωση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Είμαστε ακόμη εκεί, κάτι που και εγώ θεωρώ καθυστέρηση. Πρέπει να γίνουν πράγματα. Όμως, το μόνο όργανο που υπάρχει για να πάρει τέτοιου είδους αποφάσεις είναι το άτυπο όργανο του Συμβουλίου των Πολιτικών Αρχηγών, του οποίου τη σύγκληση η κ. Γεννηματά έχει ζητήσει επανειλημμένα.

Τώρα σε ό,τι αφορά ένα δεύτερο θέμα που ταλανίζει τη χώρα και απασχολεί ως κορυφαίο θέμα την επικαιρότητα, το προσφυγικό-μεταναστευτικό, έχω να κάνω δύο παρατηρήσεις: Η πρώτη παρατήρησή αφορά την κατάσταση και η δεύτερη μία πρόταση. Ακούω την Κυβέρνηση, τους Υπουργούς. Αγαπητοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, ο κυβερνητικός λόγος είναι αναμικτός, είναι ανιχνευτικός. Εκεί που έχετε επιτυχίες -γιατί ενημερώνομαι επί του εδάφους, δεν ενημερώνομαι από το Κολωνάκι ή από το καφενείο της Βουλής- δεν βγαίνετε να τις πείτε. Φοβάστε το θέμα. Σας έχει πάρει από κάτω και δεν μπορείτε να διακρίνετε τα καλά και τα κακά της πορείας σας.

Ο δε αντιπολιτευτικός λόγος, κύριε Πρόεδρε, όπως αρθρώνεται από τα μέσα ενημέρωσης είναι γεμάτος πονηριά, ασάφειες, αδυναμίες και κυρίως απόπειρες πολιτικής κερδοσκοπίας. Πρέπει να επικεντρωθούμε και η επικέντρωση αφορά αυτόν που έχει τον πρώτο λόγο. Στις δημοκρατίες τον πρώτο λόγο τον έχει ο πληρεξούσιος του ελληνικού λαού, εν προκειμένω αυτή η Κυβέρνηση και στη συνέχεια και εμείς, τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, της Μειζονος και της Ελάσσονος.

Αυτά που ακούγονται όλη τη μέρα ενώπιον ενός εμβρόντητου ακροατηρίου, του ελληνικού λαού, είναι έξω από τις ανάγκες που

έχει η χώρα. Σας μιλάω και ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της παράταξής μου και ως μέλος του Εθνικού Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής, γιατί το προσφυγικό-μεταναστευτικό δεν είναι ένα εσωτερικό θέμα, είναι ένα ζήτημα που αφορά την Ευρώπη, ένα ζήτημα ευρωπαϊκής πολιτικής και ένα ζήτημα που αφορά την εξωτερική πολιτική της χώρας και εστιάζεται στα ελληνοτουρκικά, που μόνο τυφλός ή ανόητος δεν μπορεί να το δει έτσι.

Κύριε Υπουργέ, ο συνάδελφος κ. Κατρίνης -στον οποίο εύχομαι «περαστικά», γι' αυτό δεν είναι σήμερα εδώ, για να πει δυο λόγια για το σχέδιο νόμου- έκανε μία πάρα πολύ εμπειρισταμένη εισήγηση στην αρμόδια επιτροπή, όπως εμπειρισταμένη εισήγηση έκανε σε άλλο τόνο ο εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης.

Πρέπει να παρακολουθούμε, ακόμα και στις κυρώσεις που έρχονται εδώ με βάση το άρθρο 108, τι έχουν πει τα κόμματα, τι παρατηρήσεις έχουν κάνει. Ο συνάδελφος μου κ. Κατρίνης υπογράμμισε ορισμένες παρεξηγήσεις, που υπάρχουν σε σχέση με τα οδοντιατρικά αμαλγάματα για τα σφραγίσματα. Έκανε και μία διάκριση πολύ ενδιαφέρουσα, που δεν την άκουσα από συναδέλφους, που πήραν τον λόγο σήμερα: Το πρόβλημα του υδραργύρου και της συγκεκριμένης Σύμβασης της Μινάμα που ερχόμασταν εδώ να κυρώσουμε, ως πρόβλημα που αφορά, κύριε Πρόεδρε, πρώτον, τη δημόσια υγεία, αλλά και δεύτερον, την προστασία του περιβάλλοντος.

Θέλω να κάνω μια παρατήρηση σε εσάς, κύριε Υπουργέ, εκ μέρους της Κυβέρνησης και παρακαλώ να μεταφέρετε την παρατήρηση αυτή. Ο κ. Κατρίνης επισήμανε ότι τη σύμβαση αυτή έχουν υπογράψει -φυσικά, είμαστε θετικοί- εκατόν είκοσι οκτώ κράτη και κυρώσει και επικυρώσει ενενήντα ένα. Σε αυτούς δεν είμαστε ακόμη εμείς, μετά από επτά χρόνια. Είναι λάθος, κύριε Πρόεδρε, η καθυστέρηση της κύρωσης και επικύρωσης των διεθνών συμβάσεων, όταν δεν υπάρχει λόγος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κανείς δεν μπορεί να πει ότι εγώ τα τεσεράμισι χρόνια του ΣΥΡΙΖΑ είχα με τον κ. Καμμένο κάποια σύμπλευση πολιτικής. Όμως, είχα το θάρρος να αναγνωρίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι έφερε όλες τις συμβάσεις που εκκρεμούσαν επί δεκαπέντε χρόνια στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και τις κυρώσαμε.

Εάν κάθε Υπουργείο δει τι υπάρχει ως κυρωτική εκκρεμότητα για τη Βουλή -γιατί η Βουλή κυρώνει, η Ελλάδα επικυρώνει-, θα μπορούσαμε να ξενοιάζουμε, φέρνοντας όμως εγκαίρως τις συμβάσεις εδώ. Ερχόμαστε τώρα -καλώς κάνοντας- να κυρώσουμε, αλλά δεν είμαστε στην πρωτοπορία και απορεί κάποιος γιατί. Για λόγους αμφιβολιών; Όχι. Για λόγους κοινοβουλευτικής αδυναμίας; Όχι. Για ποιους λόγους; Υπουργικής αβελτηρίας. Αποθηκευμένες συμβάσεις κάθονται επί πάρα πολλά χρόνια. Όχι για επτά χρόνια, όπως έχουμε εδώ, αλλά και για παραπάνω, για δέκα ή για δεκαπέντε χρόνια.

Είναι καλό, όπως έκανε εκείνος ο προηγούμενος Υπουργός με τον οποίο ήμουν στην αντιπολίτευση 100% για όσα έλεγε εδώ και εις βάρος του κόμματός μου, αλλά δεν δίσταζα να επαινέσω αυτήν την κυρωτική του πρωτοβουλία, και πρέπει να το κάνετε και εσείς, να δώσετε μήνυμα σε όλους τους συναδέλφους σας ό,τι εκκρεμότητες υπάρχουν -που δεν υπάρχει πολιτικός λόγος καθυστέρησης- να έρθουν εδώ οι συμβάσεις να κυρωθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Έχουμε πει να μιλήσει ένας από κάθε κόμμα. Όμως, επειδή η κ. Καφαντάρη μου είπε ότι θέλει να πει κάτι για δύο λεπτά, θα της δώσω τον λόγο για δύο λεπτά.

Ορίστε, κυρία Καφαντάρη, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τελευταίος, κύριε Λιβανέ, δεν ήσασταν. Είπα, πάω ανάστροφα, αλλά σε εσάς θα καταλήξω.

Ορίστε, κυρία Καφαντάρη, έχετε τον λόγο.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ: Κατ' αρχάς, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ που μου δίνετε τον λόγο.

Παίρνω, λοιπόν, τον λόγο με αφορμή την τοποθέτηση του Αρχηγού της Ελληνικής Λύσης, επειδή αναφέρθηκε στον ορυκτό

πλούτου της χώρας, λόγω ειδικότητας και επιστημονικής, τέλος πάντων, κάποιας σχετικής γνώσης.

Η υπόθεση του ορυκτού πλούτου της χώρας μας είναι μια πολύ σοβαρή υπόθεση. Κάποια στιγμή πρέπει να υπάρξει ένα χωροταξικό των ορυκτών πόρων της χώρας. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν μελέτες χρόνων και από το Ινστιτούτο Γεωλογικών Ερευνών χαρτογράφηση των μεταλλευτικών περιοχών της χώρας που πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπ' όψιν. Όμως, νομίζω ότι δεν είναι σωστό να παραθέτουμε και -επιτρέψτε μου- να αναπαράγουμε τηλεοπτικές εκπομπές μέσα στην Αίθουσα της Βουλής,

Έτσι, λοιπόν, το τι δηλώνει ο καθένας, Έλληνας ή ξένος -ο κάθε καθηγητής και λοιπά- για το τι υπάρχει στη χώρα μας, δεν νομίζω ότι είναι πάντα υπεύθυνο και νομίζω ότι πρέπει να το λύσει ένα χωροταξικό ορυκτών πόρων.

Επειδή αναφέρθηκαν και θέματα της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης, θέλω να δηλώσω ότι η ενάσκηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας στην ΑΟΖ προϋποθέτει πρώτα απ' όλα συνεργασία, σχέσεις καλής γειτονίας, σεβασμό διεθνών συνθηκών και μετά να μιλήσουμε για όλα αυτά τα ζητήματα.

Κλείνοντας, επειδή αναφέρθηκε εκτενώς και το θέμα των πετρελαίων, φυσικού αερίου, ακούσαμε και για επιτυχίες της χούντας ή τέλος πάντων για πρωτοπορία της χούντας στον συγκεκριμένο τομέα, θα ήθελα να πω ότι είναι πολύ επιτόλαιο να μιλάμε με αριθμούς, όταν αυτή τη στιγμή διεξάγονται έρευνες, διότι είμαι σε θέση να ξέρω ότι και φυσικό αέριο και πετρέλαιο αν υπάρξει σε κάποια περιοχή, υπάρχουν πολλοί παράγοντες που καθορίζουν αν ισχύει η δυνατότητα άντλησης ή αξιοποίησης. Έχει να κάνει και με τις γεωλογικές δομές της περιοχής, έχει να κάνει με πάρα πολλά. Άρα, για να καταλήξουμε σ' αυτό θα πρέπει να περάσουν κάποια χρόνια ερευνών, γεωτρήσεων κ.λπ..

Είμαστε πλέον σε μια καινούργια εποχή, όπου μας ενδιαφέρει η ενεργειακή ασφάλεια της χώρας, σαφώς και της Ευρώπης, στην οποία συνεισφέρουμε και εμείς με τη λογική των αγωγών EastMed και μ' όλα αυτά, αλλά τέλος πάντων είμαστε σε μία εποχή που πάμε σε μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη το 2050. Καλό είναι που η Ευρώπη θα είναι η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος στον κόσμο, επιστρέφοντας στις άλλες μορφές ενέργειας, ανανεώσιμες και λοιπά, καθώς και σε άλλες πολιτικές στον τομέα αυτόν που είναι προτεραιότητα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε, για τον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρία Καφαντάρη είναι δώρο του Προεδρείου για την ονομαστική σας εορτή χθες.

Και θα κλείσουμε με τους δύο Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους.

Τον λόγο έχει ο κ. Φάμελλος για πέντε λεπτά.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ο λόγος τον οποίο ζητήσαμε να μιλήσουμε εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ και της Κοινοβουλευτικής Ομάδας είχε να κάνει πρώτα απ' όλα με ένα σοβαρό ζήτημα -το οποίο νόμιζα ότι θα θέσει ο εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής- όσον αναφορά στο μεταναστευτικό, αλλά δεν διαπίστωσα να μπαίνει στη σωστή του διάσταση. Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να βάσουμε μια δική μας οπτική...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Το έβαλα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Για τη διάσταση μιλάω, κύριε Λοβέρδο. Είπα θα μου επιτρέψετε να βάλω και τη δική μας οπτική.

Κύριε Πρόεδρε, χθες γίναμε όλοι ενήμεροι μιας παραβίασης των κοινοβουλευτικών κανόνων λειτουργίας της Βουλής από την Κυβέρνηση. Ενώ η Βουλή λειτουργεί και ενώ έχουμε νομοθετικό έργο σήμερα, αύριο, η Κυβέρνηση επέλεξε με πράξη νομοθετικού περιεχομένου να προχωρήσει στην επίταξη περιοχών και κτηρίων στα νησιά του Αιγαίου, για να δημιουργήσει κλειστές δομές.

Αυτό που μπαίνει πρώτα απ' όλα, λοιπόν, στην ημερήσια διάταξη είναι για ποιον λόγο, κύριε Υπουργέ, η Κυβέρνηση ενώ έχει νομοθετικό έργο, επέλεξε να παραβιάσει τον κοινοβουλευτικό κανόνα και να κάνει πράξη νομοθετικού περιεχομένου. Οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, απ' ό,τι γνωρίζω, κύριε Πρόεδρε, γίνονται μόνο όταν η Βουλή αδυνατεί ή δεν μπορεί, είναι κλειστή και είναι κάτι υπερεπείγον.

Έχουμε ένα θέμα που τρέχει οκτώ μήνες, όπου ο Πρωθυπουργός έχει ήδη παραδεχθεί λάθη της Κυβέρνησης και ετοιμάζεται για ακόμη ένα, και υποτιμάτε την κοινοβουλευτική λειτουργία. Ενώ έχουμε Ολομέλεια και θα μπορούσε να φέρει μια τροπολογία σήμερα και να τελειώσει σήμερα, δεν τελειώνει, λοιπόν, σήμερα κανονικά, αλλά τελειώνει σε κλειστά γραφεία έξω από εμάς, έξω από τους Βουλευτές. Και ερωτώ: Για ποιον λόγο η Κυβέρνηση επιλέγει να παραβιάσει κλασικό κοινοβουλευτικό κανόνα; Δεν έχουμε Κοινοβουλευτική Δημοκρατία; Τι φοβάστε;

Θέλετε να σας πω εγώ τι φοβάστε; Να σας πούμε. Φοβάστε πρώτα απ' όλα ότι σε μια ονομαστική ψηφοφορία οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας από τα νησιά δεν θα το ψηφίσουν. Φοβάστε ότι αν έρθουν εδώ εκπρόσωποι των φορέων, αν έρθουν οι δήμαρχοι των νησιών, δεν θα το ψηφίσουν. Φοβάστε ότι θα καταλάβει όλη η Ελλάδα σε ανοικτές διαδικασίες, σε κοινοβουλευτικές διαδικασίες, όπως προβλέπει το Σύνταγμά μας, ότι κάνετε ακόμα ένα μεγάλο λάθος, σε αντίθεση με όλες τις δεσμεύσεις σας. Και γι' αυτό τον λόγο υποτιμάτε κοινοβουλευτικούς κανόνες και την ίδια τη λειτουργία της Βουλής;

Θεωρούμε ότι αυτό είναι απαράδεκτο και θεωρούμε ότι και το Προεδρείο της Βουλής, εφόσον τώρα υπάρχει διαδικασία που μπορούσε να μπει το ζήτημα, πρέπει να κάνει μία παρέμβαση για το ζήτημα αυτό. Δεν μπορώ να καταλάβω για ποιον λόγο παραβιάζετε τον κοινοβουλευτικό κανόνα.

Θα κρίνω το θέμα της τοποθέτησής σας, που είναι πολύ ουσιαστικό, αλλά το πρώτο που πρέπει να μας πείτε είναι για ποιον λόγο δεν πάμε στη διαδικασία της Βουλής και κάνετε πράξη νομοθετικού περιεχομένου.

Να πούμε και κάτι ακόμα. Αυτή η επιλογή θα βοηθήσει τα νησιά, όπου τελικά θα καταλήξουν να γίνουν γκέτο; Να έχουν δηλαδή και οι νησιώτες πρόβλημα, και οι πρόσφυγες πρόβλημα και να είναι όλων η ζωή υποβαθμισμένη εξαιτίας της πολιτικής της Νέας Δημοκρατίας και των λαθών που κάνετε συνεχώς στο μεταναστευτικό-προσφυγικό, κάτι που παραδέχθηκε και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός; Εκτός και αν κάνετε πράξη νομοθετικού περιεχομένου για να δώσετε τη δυνατότητα στον Πρωθυπουργό να πει «κάναμε και εδώ λάθος» και να την αλλάξετε ξανά, όπως κάνατε με τη συγκρότηση του Υπουργείου. Διότι, τελικά, εκεί που θα καταλήξετε θα είναι να κάνετε στα νησιά κλειστές δομές. Άκουσα, μάλιστα, ότι ο Υπουργός Ανάπτυξης στην τηλεόραση, σήμερα, αρνήθηκε ότι θα χρηματοδοτηθούν και από την Ευρώπη και ότι θα τις πληρώσουν από τον ελληνικό προϋπολογισμό, γιατί κάνουμε πολιτικές που δεν είναι σύμφωνες με την γενική πολιτική ασύλου. Κάτι τέτοιο ακούσαμε. Να τα επιβεβαιώσουμε όλα αυτά, παρακαλώ.

Το αποτέλεσμα, όμως, ποιο θα είναι; Ότι θα έχετε σε νησιά δύο και τρεις δομές; Στη Μυτιλήνη, στη Λέσβο, θα πάμε δηλαδή σε τρεις δομές και θα έχετε προβλήματα χωροθετώντας σε άλλους δήμους την κλειστή και σε άλλους την ανοιχτή, για να παραμείνουν όλοι στα νησιά και να πολλαπλασιαστεί το πρόβλημα; Αυτό είναι ουσιαστικά; Γιατί δεν επιλύετε το θέμα της ευαλωτότητας, της στελέχωσης με γιατρούς; Κάνετε το τεράστιο λάθος κόβοντας τον ΑΜΚΑ απ' αυτούς τους ανθρώπους και τώρα τρέχετε να καλύψετε ακόμα μια «κωλοτούμπα» και δεν λύνετε τα προβλήματα των ασυνόδευτων ανηλίκων με λανθασμένη τροποποίηση θεσμικού πλαισίου, όταν κατεβάσατε το όριο στα δεκατέσσερα χρόνια και έχετε πάει σε fast-track διαδικασίες στα ασυνόδευτα δεκαπεντάχρονα. Και τελικά ποιο θα είναι το ζήτημα; Θα μαζεύονται όλοι στα νησιά μας; Γιατί αν λύνετε το θέμα άρσης του γεωγραφικού αποκλεισμού με την ευαλωτότητα, θα μπορούσαμε τότε να συζητήσουμε και για κάτι άλλο που ζητούν τα νησιά. Για ποιον λόγο δεν μιλάει κανείς για τις δομές της ενδοχώρας; Μήπως γιατί ταΐσατε με μίσος και με φόβο και τους αυτοδιοικητικούς και την κοινωνία και τώρα δεν μπορεί ο Υπουργός Εσωτερικών να λύσει το θέμα για το οποίο τους καλεί;

Αυτά τα λάθη πρέπει να τα συζητήσουμε για να κάνουμε σωστές πολιτικές για την πατρίδα μας. Διότι δεν λύνετε τίποτα κλείνοντας τα μάτια, σωρεύοντας ανθρώπινες ψυχές και κάνοντας τους πολίτες και τους πρόσφυγες να υποφέρουν.

Έχετε λάθος κοινοβουλευτική διαδικασία και λάθος εργαλεία για να επιλύσετε το πραγματικό πρόβλημα. Από λάθος σε λάθος,

από τα οποία όμως υποφέρουν και τα νησιά μας και αυτό είναι ένα πολύ μεγάλο ζήτημα, το οποίο προφανώς δεν λύνεται με πράξεις νομοθετικού περιεχομένου.

Σε αυτήν την περίπτωση, λοιπόν, εμείς ξαναλέμε ότι πρέπει να έρθει σε κανονική διαδικασία να συζητηθεί με παρουσία φορέων. Αν δεν το κάνετε, το μόνο που θα παραδεχθείτε είναι ότι δεν αντέχετε τη δημοκρατία. Δεν αντέχετε τη συζήτηση, τον διάλογο, δεν αντέχετε τη γνώμη των φορέων. Να γίνει εδώ και να τοποθετηθούν οι Βουλευτές σας με ονομαστική ψηφοφορία, να καλέσουμε τους δημάρχους των νησιών, να δούμε αν έχετε καταφέρει να λύσετε προβλήματα στελέχωσης, λειτουργίας ασύλου με βάση το διεθνές θεσμικό πλαίσιο. Αυτά είναι τα κρίσιμα ζητήματα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, το δεύτερο που θέλω να πω -και συγχωρήστε με για τον χρόνο- είναι ότι ενημερωθήκαμε από δελτίο Τύπου χθες για ένα άλλο θέμα, που θα έρθει πάλι με τροπολογία αύριο, χωρίς να γίνει η αρμόζουσα κοινοβουλευτική συζήτηση και ο διάλογος με τους ενδιαφερόμενους, και αφορά τη «ΛΑΡΚΟ».

Προσέξτε, με δελτίο Τύπου του Υπουργείου Περιβάλλοντος χθες. Και θέλω να μου πει ο Υφυπουργός που είναι εδώ σήμερα τα εξής: Για ποιον λόγο απουσιάζει το Υπουργείο Οικονομικών από τη διαδικασία αυτή, όταν τυπικά, με βάση τις μετοχές και το ΤΑΙΠΕΔ, το Υπουργείο Οικονομικών πρέπει να πάρει την πρωτοβουλία αυτή; Για ποιον λόγο κρύβεται ο κ. Σταϊκούρας από μια συζήτηση που τον αφορά και τοπικά; Για ποιον λόγο κρύβεται το Υπουργείο Οικονομικών για μια συζήτηση με εργαζόμενους και παραβιάσεις της λειτουργίας για ένα θέμα που τον αφορά και τοπικά; Εδώ υπάρχει ένα σοβαρό ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Και κλείστε, όμως, κύριε Φάμελλε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

Και προσέξτε, με ένα δελτίο Τύπου γεμάτο προχειρότητα και ανακρίβειες, με ψέματα από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, προπαθεί να μας πείσει ότι επιλέγει την καλύτερη λύση, ουσιαστικά επαναλαμβάνοντας τη γνωστή καραμέλα ότι για όλα φταίει ο ΣΥΡΙΖΑ. Δηλαδή, λέει ότι για τη λύση του φταίει ο ΣΥΡΙΖΑ. Για τη μη λύση του, που προωθεί αυτό το δελτίο Τύπου του κ. Χατζηδάκη, φταίει ο ΣΥΡΙΖΑ και μάλιστα, χωρίς να εξασφαλίσει ούτε τη λειτουργία του εργοστασίου, ούτε την αξιοποίηση του εθνικού ορυκτού πλούτου, ούτε την εργασία στην περιοχή, ούτε τη συμβατότητα με τις ευρωπαϊκές πολιτικές. Τα ρίχνει όλα στον ΣΥΡΙΖΑ, κρύβοντας ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Φάμελλε, δεν θα μιλήσουμε για τη «ΛΑΡΚΟ». Αύριο θα είναι εδώ η τροπολογία, ελάτε και πείτε τα. Κλείστε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Κρύβοντας, λοιπόν, ότι η ευθύνη για τη χρεοκοπία, την παραβίαση ευρωπαϊκών κανόνων, τα ρουσφέτια και την κακοδιαχείριση αφορά διοικήσεις που τοποθετήθηκαν από το 2007 μέχρι το 2014 και οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τελείωσαν το 2014. Ο ΣΥΡΙΖΑ έλυσε αρκετά προβλήματα με το κόστος ενέργειας, με την επίλυση ζητημάτων που αφορούσαν το ιδιοκτησιακό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Εδώ, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, εμείς βάζουμε ένα ζήτημα: Να καλέσετε την περιφέρεια, τους δήμους, τα εργατικά κέντρα και τους εργαζόμενους στη Στερεά Ελλάδα, εκεί που εκλέγεται ο Υπουργός Οικονομικών, να κάνετε συζήτηση πριν την αυριανή συζήτηση. Γιατί αυτή πρέπει να είναι η ουσιαστική διαδικασία, να αναλάβετε την ευθύνη. Γιατί γεμίσατε πολλές φορές και με ρουσφέτια τη «ΛΑΡΚΟ», και με κακοδιαχείριση, και με παραβίαση των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Φάμελλε, παρακαλώ πάρα πολύ. Δεν θα ξανακάνω αυτό που έκανα σήμερα, γιατί βλέπω ότι κάνατε όλοι κατάχρηση.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Έχετε δίκιο, κύριε Πρόεδρε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Όχι όλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Σχεδόν όλοι. Κλείστε αυτή τη στιγμή, όμως.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Έχετε δίκιο, κύριε Πρόεδρε. Όμως, μιλάω για θέματα τα οποία κατατέθηκαν στην κοινοβουλευτική

συζήτηση. Δεν είναι κάτι έξω από την κοινοβουλευτική συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ολοκληρώσατε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Υπάρχει τροπολογία του Υπουργείου Περιβάλλοντος που παραβιάζει και τροποποιεί αλλαγές του Υπουργείου Εργασίας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης, χωρίς να περάσει από τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης -είναι εδώ και ο Ειδικός Γραμματέας της Βουλής- και μπαίνει στη δημόσια συζήτηση ένα τέτοιο κείμενο για να δημιουργήσει κι άλλα προβλήματα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Φάμελλε, είναι η τελευταία φορά.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Επειδή έχουμε συνηθίσει να μιλάμε για την ορθή νομοθέτηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Παρακαλώ, κλείστε τώρα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Έχετε δίκιο. Εγώ θέλω να πω μία λέξη για τη σύμβαση της Μινάμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Όχι, δεν θα πείτε. Έχετε συμφωνήσει στην επιτροπή. Με ευχαριστείτε πολύ για την ανοχή που έδειξα και τελειώσατε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Τότε μόνο ένα πράγμα για τον χρυσό για τον οποίο ακούστηκε κάτι.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Διαμαρτύρομαι, κύριε Πρόεδρε. Θέλω και εγώ τρία λεπτά. Εγώ τα έκοψα όλα από την ομιλία μου. Πώς θα γίνει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Είναι από τις λίγες φορές που ήσασταν απολύτως συνεπής.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν θα πω τίποτε άλλο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κλείστε, παρακαλώ. Δεν θα πείτε τίποτα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Θέλω ο Υπουργός Οικονομικών να μας πει για τη «ΛΑΡΚΟ» και για την απουσία του Υπουργείου Οικονομικών και του κ. Σταϊκούρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Το είπατε πέντε φορές αυτό!

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Και για την πράξη νομοθετικού περιεχομένου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία, κλείστε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Επειδή αναφερθήκατε στο Προεδρείο -γιατί εγώ δεν κάνω ό,τι έκανε η κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου, να βγάζω λόγο την ώρα που προεδρεύω-, είμαι υποχρεωμένος να σας απαντήσω εκ μέρους του Προέδρου.

Πρώτον, η πράξη νομοθετική περιεχομένου θα έρθει στη Βουλή, το ξέρετε. Κάνετε αίτημα ονομαστικής ψηφοφορίας και εκεί θα δείτε και το αποτέλεσμα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Εκ των υστέρων, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Θα έρθει πάντως στη Βουλή.

Δεύτερον, δεν θέλω τώρα να το πάω παρακάτω, γιατί ξέρετε ενθυμούμαι. Μη μου λέτε ότι έγινε δημοκρατικό πραξικόπημα. Μη ανατρέξω στην τελευταία πενταετία, στο Προεδρείο. Ανοχή η Βουλή ήταν πάλι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Επί μνημονίων με την επιβολή των δανειστών;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Πήγαμε στο μνημόνιο τώρα, εντάξει.

Τρίτον και τελευταίο, αύριο που θα έρθει η τροπολογία της «ΛΑΡΚΟ» -αν έρθει αύριο, μπορεί να έρθει και μεθαύριο, δεν ξέρω-, θα είναι εδώ ο κ. Σταϊκούρας. Εγώ τον άκουσα και σήμερα το πρωί. Δεν κρύφτηκε. Θα είναι εδώ. Και βέβαια στον βαθμό που ως μη έχων την απόλυτη αρμοδιότητα...

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Θα είναι εδώ, όπως πάντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Φάμελλε, θέλετε να σας ανακαλέσω στην τάξη; Ξέρετε πόσο εύκολο μου είναι; Είστε Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι πρέπει να δίνουν το καλό παράδειγμα, όχι να το καταπατούν.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Λιβανός. Μετά θα μιλήσει για δύο λεπτά ο κ. Βελόπουλος. Προφανώς κάτι θέλετε να απαντήσει στην κ. Καφαντάρη και θα κλείσουμε με τον Υπουργό.

Ορίστε, κύριε Λιβανέ, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Κατ' αρχάς, ήθελα να πω -θα ζητήσω από τώρα μία ανοχή- στον κ. Φάμελλο, αλλά όχι προσωπικά, εννοώ στον ΣΥΡΙΖΑ, γιατί αντιμετωπίσαμε το ίδιο πρόβλημα και εχθές με τους αντίστοιχους διαλόγους, ότι θα πρέπει να μάθετε να απαντάτε κιόλας, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, όταν σας θέτουμε ερωτήματα. Ένα τέτοιο θα σας θέσω εγώ για να μας το απαντήσετε μετά έξω από την Αίθουσα.

Έστειλε ο κ. Τσακαλώτος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιστολή που έψαχνε να βρει ιδιώτες για τη «ΛΑΡΚΟ»;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Θα πάρω τον λόγο μετά, κύριε Πρόεδρε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Όχι. Έξω από την Αίθουσα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Τι «έξω από την Αίθουσα»;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Θέλω και εγώ τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Μου επιτρέπετε; Να τελειώσω εγώ και εσείς βρίσκετε ό,τι θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Λοβέρδο, παρακαλώ. Δεν θα το κάνουμε εδώ...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Δεν το κάνουμε εδώ έτσι μεταξύ τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Πήρε τον λόγο κανονικά, για πέντε λεπτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Δεν είπα τίποτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Έχει δικαίωμα να μην απευθύνεται σε εσάς και να απευθύνεται στον ΣΥΡΙΖΑ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ναι, αλλά ακούω διάθεση να πάρουν και άλλοι τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Όχι, δεν θα πάρει κανένας άλλος τον λόγο. Ποιος σας το είπε; Ακούσατε να πω ότι θα πάρει άλλος τον λόγο; Μόνο ο κ. Βελόπουλος για ένα λεπτό για να απαντήσει στην κ. Καφαντάρη και ο κύριος Υπουργός. Αυτό είπα.

Κύριε Λιβανέ, σας μηδενίζω τον χρόνο και σας βάζω πέντε λεπτά από την αρχή.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Αν έχετε την καλοσύνη, επειδή είστε υπέρ της δημοκρατίας και του διαλόγου, αφήστε με να ολοκληρώσω. Εγώ σας άφησα. Το πρώτο είναι αυτό.

Η ευθεία βολή κατά του κ. Σταϊκούρα είναι απολύτως άδικη. Ακριβώς επειδή βρίσκεται η «ΛΑΡΚΟ» στην εκλογική του περιφέρεια, με παρηγορία έχει βγει -δεν θα το έκαναν πολλοί Βουλευτές της περιφέρειας αυτό- και έχει τοποθετηθεί υπέρ της ελληνικής οικονομίας πρακτικά, υπέρ των Ελλήνων πολιτών, υπέρ τελικά και της διάσωσης αυτής της ίδιας της εταιρείας με έναν διαφορετικό τρόπο, τον οποίο και προτείνει, όχι μέσα από αυτό το -έτσι όπως το είπατε- «δελτίο τύπου», αλλά από τις ίδιες τις δηλώσεις που είχε σήμερα ο αρμόδιος Υπουργός κ. Χατζηδάκης -μπορώ να σας τις δώσω στη συνέχεια να τις μελετήσετε-, όπου πρακτικά έρχεται και λέει το εξής: Ότι η «ΛΑΡΚΟ» έχει 308 εκατομμύρια το 2018. Στη τριετία 2015-2018 μπήκε 148 εκατομμύρια. Εμείς, λοιπόν, έχουμε μία συγκεκριμένη άποψη, την οποία δεν μπορώ να αναπτύξω, γιατί θα μου κόψει τον λόγο ο Πρόεδρος. Μπορώ, όμως, να σας τη δώσω μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Μα, θα τα πείτε αύριο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Ακριβώς. Για την οποία είμαστε πρόθυμοι να συζητήσουμε όσο θέλετε μαζί σας. Έχουμε την άποψή μας. Έχετε τη δική σας, την οποία την υποστηρίζετε επί πέντε χρόνια. Μην κάνετε προσωπικές βολές για παιχνιδάκια καιροσκοπικά.

Όσον αφορά στην αντιδημοκρατικότητα των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, ξέρετε πολύ καλά ότι αυτές προβλέπονται από το Σύνταγμα όταν έχουμε απρόβλεπτες και έκτακτες ανάγκες. Είναι δε υποκριτικό και -θα μου επιτρέψετε να πω- απαράδεκτο και αστείο να έρχεται ο ΣΥΡΙΖΑ να εγκυβάζει εμάς, όταν τον

πρώτο χρόνο της διακυβέρνησής σας φέρατε τριάντα τέσσερις πράξεις νομοθετικού περιεχομένου. Τον δε Νοέμβριο του 2015 σε μία ημέρα φέρατε δώδεκα πράξεις νομοθετικού περιεχομένου.

Ακούστε λίγο, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ. Μην μιλάτε με ταξί σας, δηθεν ότι δεν σας ενδιαφέρει, γιατί με αυτόν τον τρόπο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Λιβανέ, απευθύνεστε στην Αίθουσα μέσω του Προεδρείου. Μην ξανακούσω να απευθυνθείτε στους συναδέλφους.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Οι πέντε, λοιπόν, σε μία ημέρα από αυτές τις πράξεις νομοθετικού περιεχομένου τον Νοέμβριο τι ήταν λέτε; Αφορούσαν το κλείσιμο των τραπεζών. Οι δε υπόλοιπες αφορούσαν σε ένα νομοσχέδιο «νομοσχέδιο-σκούπα» ήταν αυτό;- το οποίο είχε όλα τα Υπουργεία μέσα. Άρα εσείς οι οποίοι νομοθετούσατε με αυτόν τον τρόπο, είστε οι τελευταίοι οι οποίοι μπορείτε να έρχεστε σε αυτή την Αίθουσα και να τοποθετήστε για τον τρόπο που νομοθετούμε εμείς.

Στο πλαίσιο αυτό και απαντώντας στον κ. Λοβέρδο, ήθελα να πω ότι η δική μας προσπάθεια, της Κυβέρνησής μας, είναι φιλότιμη. Μόνο αυτή τη βδομάδα έχουμε τέσσερις, ενώ έχετε δει πόσες κυρώσεις φέρνουμε. Ο λόγος για τον οποίο έχουν μείνει πίσω και στα συρτάρια της Κυβέρνησης οι κυρώσεις είναι γιατί η τότε πλειοψηφία του ΣΥΡΙΖΑ δεν ενδιαφερόταν και τις άφησε εκεί να αραχνιάζουν. Εμείς το κάνουμε και μέσα σε αυτό το πλαίσιο συζητάμε και αυτά που συζητάμε σήμερα.

Όσον αφορά στο κομμάτι τώρα της ουσίας του θέματος των επιτάξεων και του προσφυγικού, όπως το θέσατε και όπως το έθεσαν και οι δύο Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, εμείς κρίναμε ότι αυτή η ιστορία έχει φτάσει στο όριο της. Θεωρούμε, λοιπόν, ότι ήταν αναγκαίο και για τη μη διακινδύνευση της δημόσιας τάξης -το καταλάβατε όλοι αυτό-, αλλά και για τη δημόσια υγεία να έρθει αυτή η πράξη νομοθετικού περιεχομένου.

Προσπαθήσαμε όλες τις προηγούμενες εβδομάδες να βρούμε έναν κοινό τόπο με την τοπική αυτοδιοίκηση. Είναι φυσιολογικό -το ζω κι εγώ στην εκλογική μου περιφέρεια- ένας δήμος ή μία κοινότητα όταν ενδέχεται να πάρει στο γεωγραφικό της όριο ένα τέτοιο κέντρο, να το αρνείται.

Άρα εμείς έπρεπε να πάρουμε το πολιτικό κόστος, να αποφασίσουμε τις κλειστές δομές, τις οποίες εσείς αρνείστε και να σας επαναφέρουμε στην τάξη, λέγοντάς σας ότι τα ψέματα σας δεν ισχύουν. Εμείς δεν θα κρατήσουμε τρεις δομές σε κάθε νησί, όπως είπε πριν ο εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ. Εμείς θα κρατήσουμε στο τέλος αυτής της διαδικασίας -ευχόμαστε ότι αυτό θα είναι μέσα στο καλοκαίρι- μία δομή, η οποία θα έχει λιγότερους από τους μισούς κατοίκους από αυτούς που έχει τώρα.

Ταυτόχρονα, κάνουμε την αποσυμφόρηση σε δύο επίπεδα: Πρώτον, φέρνουμε κόσμο στην κεντρική Ελλάδα και, δεύτερον, γίνονται επιστροφές -πράγμα το οποίο δεν κάνατε εσείς- με ταχύτατους ρυθμούς. Μόνο τον Ιανουάριο έγιναν ογδόντα πέντε επιστροφές, όταν όλο το 2019 είχαν γίνει τριακόσιες. Στόχος μας είναι οι διακόσιες επιστροφές ανά βδομάδα.

Αυτή είναι η στρατηγική μας. Την πιστεύουμε.

Κι αν θέλετε να κοιτάξετε λίγο την ανακοίνωση που έβγαλε ο ΣΥΡΙΖΑ χθες και προτείνει τέσσερα συγκεκριμένα πράγματα και τα τέσσερα αυτά τα κάνουμε. Άρα, μην ανοίγετε και μην παραβιάζετε ανοιχτές πόρτες, διότι απλά εκτίθεστε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα κάνω μόνο δύο σχόλια ακόμη, κύριε Πρόεδρε.

Όσον αφορά τον πολιτικό μας λόγο, ο οποίος, όπως είπα ο εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής, είναι αναμικτός, θέλω να πω τα εξής: Προσπαθούμε με σοβαρότητα και ευπρέπεια να κάνουμε σωστά τη δουλειά μας. Το κέρδος το οποίο έχουμε, το βλέπουμε σήμερα από τον τρόπο που αναπτύσσει την επιχειρηματολογία της η Γερμανία. Έρχεται στη δική μας λογική. Και θεωρούμε ότι με την προεδρία που έχει, θα πάρει τις πρωτοβουλίες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Δεν την έχει. Που θα έχει.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, που θα έχει.

...που όλοι στην Ελλάδα ελπίζουμε.

Αυτά που είπα πριν ισχύουν. Το γνωρίζετε. Το βλέπετε. Είναι ένα μεγάλο πρόβλημα, στο οποίο κανείς δεν πρέπει να ψαρεύει σε θολά νερά με λαϊκισμό. Όλοι, με καλές προτάσεις, πρέπει να ενισχύσουμε αυτή την προσπάθεια.

Και επειδή αναφέρομαι σε αυτές τις καλές προτάσεις, με χαρά θα συμφωνήσω με τον Πρόεδρο της Ελληνικής Λύσης σε αυτά τα οποία είπε πριν, ότι, πράγματι, η Ελλάδα καθυστέρησε σε διάφορους τομείς. Ένας εξ αυτών ήταν και η ιστορία που ζήσαμε πριν από λίγες εβδομάδες σε αυτή εδώ την Αίθουσα με τους υδρογονάνθρακες, όπου η πρώην κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ είχε διαπραγματευτεί, είχε καταλήξει σε μία συμφωνία, που όταν εμείς τη φέραμε εδώ, σε αυτή την Αίθουσα, εκείνη δεν την κύρωσε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία. Ολοκληρώστε, όμως, κύριε συνάδελφε.

ΣΥΓΓΡΑΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Άρα, αυτού του είδους η κριτική, όπως έγινε από τον κ. Βελόπουλο πριν, είναι μία θετική κριτική με προτάσεις που για μας είναι χρήσιμη. Πιστεύουμε σε αυτή τη λογική. Το αποδεικνύει ο κ. Χατζηδάκης ως Υπουργός που διαδέχτηκε τη λογική του κ. Μανιάτη.

Στο επίπεδο, δε, των ΑΟΖ και της προσπάθειας της εξωτερικής μας πολιτικής, νομίζω ότι οι δηλώσεις του κ. Δένδια απαντούν στις ανησυχίες όλων σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κλείστε, κύριε Λιβανέ.

ΣΥΓΓΡΑΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Με αυτή τη λογική, πιστεύω ότι είναι σημαντικό ότι κυρώνουμε σήμερα τη Συνθήκη της Μινάμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Μόνο για αυτή δεν μιλήσαμε σήμερα, αλλά δεν έχει σημασία.

Τον λόγο έχει για δύο λεπτά ο κ. Βελόπουλος.

Μετά στον κ. Βεσυρόπουλο, ο οποίος πρέπει να απαντήσει όχι μόνο για την κύρωση της σύμβασης, αλλά και για άλλα θέματα, αντί για πέντε λεπτά θα του δώσω -νομιμοποιούμαι- δέκα λεπτά ως χρόνο ομιλίας.

Ορίστε, κύριε Βελόπουλε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή τα βασικά δεν ξέρουμε εδώ μέσα και είναι καλό όταν μιλάμε, να γνωρίζουμε τα βασικά, η ΑΟΖ δεν αφορά γειτονικά κράτη, αλλά μονομερή πράξη. Τελεία και παύλα!

Βέβαια, αν άκουγαν η «ΕΧΧΟΝ ΜΟΒΙΛ», η «ΕΝΙ» και η «TOTAL», αλλά και όλες οι μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες αυτά που λέει ο ΣΥΡΙΖΑ σήμερα, δεν θα έκαναν ούτε εξόρυξη, ούτε έρευνες, ούτε θα ζητούσαν από τη χώρα μας να τους δώσουμε οικοπέδα για να κάνουν εξορύξεις, δηλαδή αν δεν υπήρχε φυσικό αέριο και άλλες υποθέσεις και ιστορίες.

Για τις Σκουριές δεν άκουσα κάτι από το ΣΥΡΙΖΑ. Φαίνεται ότι είναι παλιά αμαρτήματα που δεν θέλουν να τα σκαλίσουν. Διότι εκεί είναι κρανίου τόπος!

Πάμε στη λαθρομετανάστευση. Έχω αρχίσει και φοβάμαι και με τις λέξεις και με τις συμπεριφορές. Όταν επιτάσσεις σε μια περιοχή κάτι, σημαίνει ότι χωρίς να ρωτήσεις τον κάτοικο, πας και του λες «Θα κάνω αυτό». Στις δημοκρατίες δεν υπάρχουν επιτάξεις. Υπάρχει διάλογος, υπάρχει διάθεση συναίνεσης και κυρίως, να ρωτάς: «Θέλετε ή δεν θέλετε;».

Εδώ, βέβαια, η Νέα Δημοκρατία, στον πανικό της, είπε ότι θα είναι κλειστές οι δομές. Θα είναι, όμως, κλειστές και μισάνοιχτες. Θα είναι ανοιχτές και κλειστές. Θα μπαίνουν το πρωί και θα βγαίνουν το απόγευμα. Θα βγαίνουν το βράδυ κ.λπ.. Απίστευτα, δηλαδή, πράγματα για να κοροϊδίσουμε τον κόσμο.

Μας είπαν ότι καταγράφηκαν ογδόντα έξι μη κυβερνητικές οργανώσεις. Περιμένω να μας πει ο Υπουργός, ο λαλίστατος, τι θα γίνει με τις υπόλοιπες. Θα τις κλείσει; Οι ογδόντα έξι θα ελεγχθούν ή απλά κατεγράφησαν; Αυτά είναι που μας προβληματίζουν ιδιαίτερα.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, πήγαμε στη Λέσβο. Πήγε ο κ. Μυλωνάκης με κλιμάκιο της Ελληνικής Λύσης. Στη Μόρια το 80% είναι Αφγανοί. Δεν είναι πρόσφυγες. Ας σταματήσουμε, λοιπόν, το μεγάλο παραμύθι μέσα σε αυτή την Αίθουσα.

Κλείνοντας, να πω το εξής: Έχω μπροστά μου -και θα το καταθέσω στα Πρακτικά αργότερα- κάτι για τη Νέα Δημοκρατία. Όταν

αποφάσισε ο κ. Μουζάλας να σκεφτεί την επίταξη ξενοδοχείων, έβγαλαν ανακοίνωση και τι είπαν; «Ετοιμάζονται για επίταξη κτηρίων ιδιωτών. Ας τα βλέπουν όσοι τους ψήφισαν, για να μην πληρώνουν ΕΝΦΙΑ». Αυτά τα έλεγε η Νέα Δημοκρατία.

Αυτό είναι υποκριτικό. Δείχνει και μια ανικανότητα. Το κυριότερο, όμως, είναι -θα το πω κι ως παρεξηγηθούν οι φίλοι της Νέας Δημοκρατίας- ότι δεν είστε πλέον Νέα Δημοκρατία, αλλά «Νέα Τουριστική Βιομηχανία». Μεταφέρετε από τα νησιά στην ηπειρωτική Ελλάδα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία. Δεν είναι απάντηση αυτό στην κ. Καφαντάρη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Εντάξει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Απλά, επειδή είπατε ότι στις δημοκρατίες δεν υπάρχουν επιτάξεις -εγώ δεν έχω δει το κείμενο, ο συνταγματολόγος εδώ το ξέρει καλύτερα από εμένα- βεβαίως και προβλέπονται κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Θεομηνίες.

ΣΥΓΓΡΑΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για να απαντήσω για την επίταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Λιβανέ, τελειώσαμε. Δεν έχετε τον λόγο.

ΣΥΓΓΡΑΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Μα, κύριε Πρόεδρε, θέλω να απαντήσω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Δεν υπάρχει καμμία περίπτωση, κύριε συνάδελφε. Κατεβάστε το χέρι σας.

Κύριε Βεσυρόπουλε, έχετε τον λόγο για δέκα λεπτά.

ΣΥΓΓΡΑΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, να δώσω μία απάντηση για την επίταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Δεν υπάρχει καμμία περίπτωση και ούτε θα το κάνω ξανά αυτό που έκανα σήμερα καλή τη πίστει....

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Γιατί όχι; Δούλεψε μια χαρά αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Δούλεψε μια χαρά, αλλά μόνο για την ουσία του θέματος, κύριε Λοβέρδο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Στην ουσία αναφέρομαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Εγώ το έχω κάνει ξανά, αλλά είχα και πειθαρχία σε αυτούς που έλεγαν πέντε λεπτά. Τηρούσαν τον χρόνο τους. Δεν μιλάω, όμως, για εσάς τώρα. Επειδή είστε παλιός, όπως κι εγώ, ξέρετε τι εννοώ.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για δέκα λεπτά.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το μέτρο της επίταξης με πράξη νομοθετικού περιεχομένου αποτελεί μέτρο έκτακτης ανάγκης, καθώς η κατάσταση έπρεπε να αντιμετωπιστεί και να εκτονωθεί άμεσα. Προτεραιότητα της Κυβέρνησης είναι η μείωση των προσφυγικών ροών.

Όσο, κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, για τη «ΛΑΡΚΟ», θα έχετε τον χρόνο αύριο που θα συζητηθεί η τροπολογία στη Βουλή, να κάνετε την αντιπολιτευτική σας πολιτική.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ελληνικό Κοινοβούλιο προχωράει σήμερα στην κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης της Μινάμα για τον υδράργυρο, η οποία έχει συναφθεί υπό την αιγίδα του προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον. Είναι μία σύμβαση που η χώρα μας υπέγραψε στις 10 Οκτωβρίου 2013 στην πόλη Κουαμότο της Ιαπωνίας και μέχρι σήμερα έχει υπογραφεί από εκατόν είκοσι οκτώ χώρες σε όλον τον κόσμο.

Αναμφίβολα υπήρξε καθυστέρηση στην κύρωση της συγκεκριμένης σύμβασης από τη χώρα μας. Η προηγούμενη κυβέρνηση άφησε να περάσει ο χρόνος χωρίς να φέρει τη σύμβαση στη Βουλή, προκειμένου να κυρωθεί επισήμως. Μάλιστα, η Ελλάδα είναι μία από τις πέντε χώρες που δεν έχουν προχωρήσει μέχρι σήμερα στην κύρωση και αυτό παρά το γεγονός ότι η σύμβαση έχει τεθεί σε ισχύ από τις 16 Αυγούστου του 2017.

Είναι μία διεθνής πρωτοβουλία με ισχυρό περιβαλλοντικό αποτύπωμα και περιεχόμενο, αφού έχει ως σημείο αναφοράς την προστασία από την ανεξέλεγκτη χρήση παραγώγων με στοιχείο τον υδράργυρο.

Σε ό,τι αφορά στην ουσία και το περιεχόμενο της σύμβασης, είναι σε πλήρη αντιστοιχία και εναρμονισμό με τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς και το θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε αρχικά το πλαίσιο με τον ευρωπαϊκό κανονισμό 1102/2008, που αναφέρεται στην απαγόρευση εξαγωγών μεταλλικού υδραργύρου, ενώσεων και παραγώγων με συστατικό τον υδράργυρο. Στις προβλέψεις του συγκεκριμένου κανονισμού τέθηκαν οι όροι και οι κανόνες για την ασφαλή και περιβαλλοντικά αποδεκτή αποθήκευση του υδραργύρου.

Αυτός ο κανονισμός επικαιροποιήθηκε και αντικαταστάθηκε από έναν νέο κανονισμό, μετά την υπογραφή της Σύμβασης της Μινάμα, στην οποία ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη είναι και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο νέος κανονισμός 2017/852 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αντικατέστησε τον προηγούμενο, έχει εντάξει στο περιεχόμενό του όλα όσα προβλέπονται από τη συγκεκριμένη σύμβαση που έρχεται σήμερα προς κύρωση από τη Βουλή. Και είναι μία πολύ σημαντική κύρωση διεθνούς συμφωνίας, αφού στον πυρήνα της έχει την προστασία του περιβάλλοντος.

Υπάρχουν συγκεκριμένες προβλέψεις και διατάξεις που λειτουργούν προστατευτικά για το περιβάλλον απέναντι στις δυσάρεστες επιπτώσεις που μπορούν να δημιουργηθούν από την ανεξέλεγκτη χρήση του υδραργύρου.

Έχουν οριοθετηθεί οι ασφαλιστικές δικλίδες για ολόκληρο τον κύκλο ζωής του υδραργύρου από την πρωτογενή εξόρυξη μέχρι τη διαχείριση των αποβλήτων υδραργύρου. Και αυτό γιατί από επιστημονικές έρευνες, με αδιαμφισβήτητη τεκμηρίωση, προκύπτει ότι ο υδράργυρος αποτελεί μία από τις πιο σοβαρές απειλές για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.

Για παράδειγμα, έχει επιστημονικά και ιατρικά τεκμηριωθεί ότι η έκθεση ανθρώπων σε υψηλά επίπεδα υδραργύρου, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η κατανάλωση μολυσμένων ψαριών και θαλασσινών, μπορεί να προκαλέσει βλάβη στον εγκέφαλο, στους πνεύμονες, στους νεφρούς και στο ανοσοποιητικό σύστημα.

Αυτό που πετυχαίνουμε μέσα από την ενεργοποίηση της διεθνούς Σύμβασης της Μινάμα είναι να δημιουργήσουμε ένα νέο και σύγχρονο πλαίσιο ελέγχου και τον περιορισμό της χρήσης υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου, καθώς και των ανθρωπογενών εκπομπών και εκλύσεων υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου στον αέρα, το νερό και το έδαφος. Στόχος η προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

Μέσα από την κύρωση αυτής της σύμβασης προκύπτουν και οι υποχρεώσεις της χώρας μας ως προς τη συμμόρφωσή της με τα νέα δεδομένα.

Συγκεκριμένα, προβλέπεται η απαγόρευση της πρωτογενούς εξόρυξης υδραργύρου, που δεν διεξαγόταν στην επικράτεια της χώρας κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της σύμβασης σε αυτή. Επιτρέπεται μόνο η πρωτογενής εξόρυξη υδραργύρου που διεξαγόταν στην επικράτεια της χώρας κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της σύμβασης σε αυτή και για μέγιστο χρονικό διάστημα δεκαπέντε ετών από την εν λόγω ημερομηνία.

Ο υδράργυρος που προέρχεται από πρωτογενή εξόρυξη, χρησιμοποιείται μόνο σε διαδικασίες προβλεπόμενες από τη σύμβαση.

Καθορίζεται, επίσης, σαφέστατα η απαγόρευση της εξαγωγής υδραργύρου με ορισμένες εξαιρέσεις κατόπιν έγγραφης συναίνεσης του αποδέκτη αλλά και η αντίστοιχη απαγόρευση εισαγωγής του από πηγές που δεν πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις ασφαλείας.

Στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τη σύμβαση εντάσσεται και η απαγόρευση παραγωγής, εισαγωγής και εξαγωγής προϊόντων με προσθήκη υδραργύρου, όπως ηλεκτρικές στήλες, λαμπτήρες φθορισμού, λαμπτήρες ατμών υδραργύρου υψηλής πίεσης, υδράργυρος σε λαμπτήρες φθορισμού ψυχρής καθόδου και λαμπτήρες φθορισμού εξωτερικού ηλεκτροδίου, καλλυντικά με υψηλή περιεκτικότητα σε υδράργυρο, φυτοφάρμακα, βιοκτόνα και τοπικά αντισηπτικά και όργανα μέτρησης που δεν είναι ηλεκτρονικά, αλλά χρησιμοποιείται υδράργυρος, όπως βαρόμετρα ή θερμόμετρα.

Στην ίδια κατεύθυνση κινούνται και η απαγόρευση για τη χρήση υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου στις διαδικασίες παραγωγής συγκεκριμένων προϊόντων.

Προβλέπεται, επίσης, η λήψη ουσιαστικών μέτρων για τον περιορισμό των εκπομπών υδραργύρου από τη βιοτεχνική και μικρής κλίμακας εξόρυξη χρυσού, με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος.

Φυσικά, όλα αυτά θα ενταχθούν σε ένα ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Δράσεων, το οποίο θα αξιολογείται, θα παρακολουθείται διαρκώς και θα επικαιροποιείται ανάλογα με τις ανάγκες.

Υπάρχουν τέσσερα πεδία στα οποία δίνεται έμφαση:

Πρώτον, η μείωση των εκπομπών υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου στην ατμόσφαιρα μέσω μέτρων ελέγχου των εκπομπών από πηγές, όπως οι μονάδες παραγωγής ενέργειας με καύση άνθρακα, οι εγκαταστάσεις καύσης απορριμμάτων ή οι εγκαταστάσεις παραγωγής τσιμέντου (clinker).

Δεύτερον, ο αυστηρός έλεγχος και η μείωση της έκλυσης υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου στο έδαφος και στο νερό.

Τρίτον, ακόμη και η προσωρινή αποθήκευση ποσοτήτων υδραργύρου και ενώσεων που προορίζονται για επιτρεπόμενη χρήση, θα υπόκειται σε αυστηρούς κανόνες περιβαλλοντικής προστασίας.

Τέταρτον, θα υπάρχει διαχείριση και ανάλογα με τις περιπτώσεις και αποκατάσταση μολυσμένων χώρων από υδράργυρο.

Για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι προβλέπεται η ανταλλαγή τεχνολογίας και τεχνολογίας μεταξύ των χωρών για την επίτευξη αυτών των στόχων. Μάλιστα, θα υποβάλλονται εκθέσεις σχετικά με τα μέτρα που ελήφθησαν για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της σύμβασης, ενώ όλα θα εξετάζονται σε διασκέψεις των χωρών που υπογράφουν τη σύμβαση.

Είναι δεδομένο, επίσης, ότι θα αναπτυχθούν από την πλευρά μας δράσεις που αφορούν στην ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των πολιτών για τις συνέπειες από την ανεξέλεγκτη χρήση του υδραργύρου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως είπα και κατά τη συζήτηση στην επιτροπή, η κύρωση αυτής της σύμβασης έχει περιβαλλοντικό πρόσημο. Ως εκ τούτου θα πρέπει να τύχει ευρείας διακομματικής στήριξης, να αποτελέσει πεδίο σύγκλισης όλων των πολιτικών δυνάμεων. Και αυτό θα πρέπει να επιβεβαιωθεί από όλους μας σήμερα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία είκοσι πέντε μαθήτριες και μαθητές και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το Αμερικανικό Κολλέγιο Ελλάδος.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής και των άρθρων του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση της Σύμβασης της Μινάμα για τον υδράργυρο».

Εισερχόμενατε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου, οι ψήφισή τους θα γίνει χωριστά. Υπενθυμίζω ότι ψηφίζουν ηλεκτρονικά μόνο οι εισηγητές. Στην περίπτωση του Κινήματος Αλλαγής, επειδή λείπει ο εισηγητής του, θα ψηφίσει ο κ. Λοβέρδος.

Θέλω να επισημάνω ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, το άρθρο πρώτο, το άρθρο δεύτερο, το ακροτελεύτιο άρθρο, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Αφού καταχωρίσετε την ψήφο σας, έχετε τη δυνατότητα να την ελέγξετε ή και να την αναθεωρήσετε έως τη λήξη της ψηφοφορίας.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Κύρωση της Σύμβασης της Μιναμάτα για τον υδράργυρο

Επί της Αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜέΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο πρώτο ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜέΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο δεύτερο ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜέΡΑ25: ΝΑΙ

Ακροτελεύτιο άρθρο ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜέΡΑ25: ΝΑΙ

Επί του Συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜέΡΑ25: ΝΑΙ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση της Σύμβασης της Μιναμάτα για τον υδράργυρο» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Κύρωση της Σύμβασης της Μιναμάτα για τον Υδράργυρο

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παράγραφος 1 του Συντάγματος, η Σύμβαση της Μιναμάτα για τον Υδράργυρο μετά των παραρτημάτων αυτής, η οποία υπεγράφη στην πόλη Κουμαμότο της Ιαπωνίας στις 10 Οκτωβρίου 2013 και της οποίας το κείμενο σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική γλώσσα, έχει ως εξής:

MINAMATA CONVENTION ON MERCURY

The Parties to this Convention,

Recognising that mercury is a chemical of global concern owing to its long-range atmospheric transport, its persistence in the environment once anthropogenically introduced, its ability to bioaccumulate in ecosystems and its significant negative effects on human health and the environment,

Recalling decision 25/5 of 20 February 2009 of the Governing Council of the United Nations Environment Programme to initiate international action to manage mercury in an efficient, effective and coherent manner,

Recalling paragraph 221 of the outcome document of the United Nations Conference on Sustainable Development 'The future we want', which called for a successful outcome of the negotiations on a global legally binding instrument on mercury to address the risks to human health and the environment,

Recalling the United Nations Conference on Sustainable Development's reaffirmation of the principles of the Rio Declaration on Environment and Development, including, inter alia, common but differentiated responsibilities, and acknowledging States' respective circumstances and capabilities and the need for global action,

Aware of the health concerns, especially in developing countries, resulting from exposure to mercury of vulnerable populations, especially women, children, and, through them, future generations,

Noting the particular vulnerabilities of Arctic ecosystems and indigenous communities because of the biomagnification of mercury and contamination of traditional foods, and concerned about indigenous communities more generally with respect to the effects of mercury,

Recognising the substantial lessons of Minamata Disease, in particular the serious health and environmental effects resulting from the mercury pollution, and the need to ensure proper management of mercury and the prevention of such events in the future,

Stressing the importance of financial, technical, technological, and capacity-building support, particularly for developing countries, and countries with economies in transition, in order to strengthen national capabilities for the management of mercury and to promote the effective implementation of the Convention,

Recognising also the activities of the World Health Organization in the protection of human health related to mercury and the roles of relevant multilateral environmental agreements, especially the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal and the Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade,

Recognising that this Convention and other international agreements in the field of the environment and trade are mutually supportive,

Emphasising that nothing in this Convention is intended to affect the rights and obligations of any Party deriving from any existing international agreement,

3

Understanding that the above recital is not intended to create a hierarchy between this Convention and other international instruments,

Noting that nothing in this Convention prevents a Party from taking additional domestic measures consistent with the provisions of this Convention in an effort to protect human health and the environment from exposure to mercury in accordance with that Party's other obligations under applicable international law,

Have agreed as follows:

Article 1

Objective

The objective of this Convention is to protect the human health and the environment from anthropogenic emissions and releases of mercury and mercury compounds.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Convention:

- (a) "Artisanal and small-scale gold mining" means gold mining conducted by individual miners or small enterprises with limited capital investment and production;
- (b) "Best available techniques" means those techniques that are the most effective to prevent and, where that is not practicable, to reduce emissions and releases of mercury to air, water and land and the impact of such emissions and releases on the environment as a whole, taking into account economic and technical considerations for a given Party or a given facility within the territory of that Party. In this context:
 - (i) "Best" means most effective in achieving a high general level of protection of the environment as a whole;
 - (ii) "Available" techniques means, in respect of a given Party and a given facility within the territory of that Party, those techniques developed on a scale that allows implementation in a relevant industrial sector under economically and technically viable conditions, taking into consideration the costs and benefits, whether or not those techniques are used or developed within the territory of that Party, provided that they are accessible to the operator of the facility as determined by that Party; and
 - (iii) "Techniques" means technologies used, operational practices and the ways in which installations are designed, built, maintained, operated and decommissioned;
- (c) "Best environmental practices" means the application of the most appropriate combination of environmental control measures and strategies;
- (d) "Mercury" means elemental mercury (Hg(0), CAS No 7439-97-6);
- (e) "Mercury compound" means any substance consisting of atoms of mercury and one or more atoms of other chemical elements that can be separated into different components only by chemical reactions;
- (f) "Mercury-added product" means a product or product component that contains mercury or a mercury compound that was intentionally added;

4

- (g) "Party" means a State or regional economic integration organisation that has consented to be bound by this Convention and for which the Convention is in force;
- (h) "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote at a meeting of the Parties;
- (i) "Primary mercury mining" means mining in which the principal material sought is mercury;
- (j) "Regional economic integration organization" means an organisation constituted by sovereign States of a given region to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention and which has been duly authorised, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve or accede to this Convention; and
- (k) "Use allowed" means any use by a Party of mercury or mercury compounds consistent with this Convention, including, but not limited to, uses consistent with Articles 3, 4, 5, 6 and 7.

*Article 3***Mercury supply sources and trade**

1. For the purposes of this Article:
 - (a) References to "mercury" include mixtures of mercury with other substances, including alloys of mercury, with a mercury concentration of at least 95 per cent by weight; and
 - (b) "Mercury compounds" means mercury (I) chloride (known also as calomel), mercury (II) oxide, mercury (II) sulphate, mercury (II) nitrate, cinnabar and mercury sulphide.
2. The provisions of this Article shall not apply to:
 - (a) Quantities of mercury or mercury compounds to be used for laboratory-scale research or as a reference standard; or
 - (b) Naturally occurring trace quantities of mercury or mercury compounds present in such products as non-mercury metals, ores, or mineral products, including coal, or products derived from these materials, and unintentional trace quantities in chemical products; or
 - (c) Mercury-added products.
3. Each Party shall not allow primary mercury mining that was not being conducted within its territory at the date of entry into force of the Convention for it.
4. Each Party shall only allow primary mercury mining that was being conducted within its territory at the date of entry into force of the Convention for it for a period of up to 15 years after that date. During this period, mercury from such mining shall only be used in manufacturing of mercury-added products in accordance with Article 4, in manufacturing processes in accordance with Article 5, or be disposed in accordance with Article 11, using operations which do not lead to recovery, recycling, reclamation, direct re-use or alternative uses.
5. Each Party shall:

5

- (a) Endeavour to identify individual stocks of mercury or mercury compounds exceeding 50 metric tons, as well as sources of mercury supply generating stocks exceeding 10 metric tons per year, that are located within its territory;
 - (b) Take measures to ensure that, where the Party determines that excess mercury from the decommissioning of chlor-alkali facilities is available, such mercury is disposed of in accordance with the guidelines for environmentally sound management referred to in paragraph 3 (a) of Article 11, using operations that do not lead to recovery, recycling, reclamation, direct re-use or alternative uses.
6. Each Party shall not allow the export of mercury except:
- (a) To a Party that has provided the exporting Party with its written consent, and only for the purpose of:
 - (i) A use allowed to the importing Party under this Convention;
 - or
 - (ii) Environmentally sound interim storage as set out in Article 10;
 - or
 - (b) To a non-Party that has provided the exporting Party with its written consent, including certification demonstrating that:
 - (i) The non-Party has measures in place to ensure the protection of human health and the environment and to ensure its compliance with the provisions of Articles 10 and 11; and
 - (ii) Such mercury will be used only for a use allowed to a Party under this Convention or for environmentally sound interim storage as set out in Article 10.
7. An exporting Party may rely on a general notification to the Secretariat by the importing Party or non-Party as the written consent required by paragraph 6. Such general notification shall set out any terms and conditions under which the importing Party or non-Party provides its consent. The notification may be revoked at any time by that Party or non-Party. The Secretariat shall keep a public register of all such notifications.
8. Each Party shall not allow the import of mercury from a non-Party to whom it will provide its written consent unless the non-Party has provided certification that the mercury is not from sources identified as not allowed under paragraph 3 or paragraph 5 (b).
9. A Party that submits a general notification of consent under paragraph 7 may decide not to apply paragraph 8, provided that it maintains comprehensive restrictions on the export of mercury and has domestic measures in place to ensure that imported mercury is managed in an environmentally sound manner. The Party shall provide a notification of such decision to the Secretariat, including information describing its export restrictions and domestic regulatory measures, as well as information on the quantities and countries of origin of mercury imported from non-Parties. The Secretariat shall maintain a public register of all such notifications. The Implementation and Compliance Committee shall review and evaluate any such notifications and supporting information in accordance with Article 15 and may make recommendations, as appropriate, to the Conference of the Parties.

6

10. The procedure set out in paragraph 9 shall be available until the conclusion of the second meeting of the Conference of the Parties. After that time, it shall cease to be available, unless the Conference of the Parties decides otherwise by simple majority of the Parties present and voting, except with respect to a Party that has provided a notification under paragraph 9 before the end of the second meeting of the Conference of the Parties.

11. Each Party shall include in its reports submitted pursuant to Article 21 information showing that the requirements of this Article have been met.

12. The Conference of the Parties shall at its first meeting provide further guidance in regard to this Article, particularly in regard to paragraphs 5 (a), 6 and 8, and shall develop and adopt the required content of the certification referred to in paragraphs 6 (b) and 8.

13. The Conference of the Parties shall evaluate whether the trade in specific mercury compounds compromises the objective of this Convention and consider whether specific mercury compounds should, by their listing in an additional annex adopted in accordance with Article 27, be made subject to paragraphs 6 and 8.

*Article 4***Mercury-added products**

1. Each Party shall not allow, by taking appropriate measures, the manufacture, import or export of mercury-added products listed in Part I of Annex A after the phase-out date specified for those products, except where an exclusion is specified in Annex A or the Party has a registered exemption pursuant to Article 6.

2. A Party may, as an alternative to paragraph 1, indicate at the time of ratification or upon entry into force of an amendment to Annex A for it, that it will implement different measures or strategies to address products listed in Part I of Annex A. A Party may only choose this alternative if it can demonstrate that it has already reduced to a de minimis level the manufacture, import, and export of the large majority of the products listed in Part I of Annex A and that it has implemented measures or strategies to reduce the use of mercury in additional products not listed in Part I of Annex A at the time it notifies the Secretariat of its decision to use this alternative. In addition, a Party choosing this alternative shall:

- (a) Report at the first opportunity to the Conference of the Parties a description of the measures or strategies implemented, including a quantification of the reductions achieved;
- (b) Implement measures or strategies to reduce the use of mercury in any products listed in Part I of Annex A for which a de minimis value has not yet been obtained;
- (c) Consider additional measures to achieve further reductions; and
- (d) Not be eligible to claim exemptions pursuant to Article 6 for any product category for which this alternative is chosen.

No later than five years after the date of entry into force of the Convention, the Conference of the Parties shall, as part of the review process under paragraph 8, review the progress and the effectiveness of the measures taken under this paragraph.

3. Each Party shall take measures for the mercury-added products listed in Part II of Annex A in accordance with the provisions set out therein.

7

4. The Secretariat shall, on the basis of information provided by Parties, collect and maintain information on mercury-added products and their alternatives, and shall make such information publicly available. The Secretariat shall also make publicly available any other relevant information submitted by Parties.

5. Each Party shall take measures to prevent the incorporation into assembled products of mercury-added products the manufacture, import and export of which are not allowed for it under this Article.

6. Each Party shall discourage the manufacture and the distribution in commerce of mercury-added products not covered by any known use of mercury-added products prior to the date of entry into force of the Convention for it, unless an assessment of the risks and benefits of the product demonstrates environmental or human health benefits. A Party shall provide to the Secretariat, as appropriate, information on any such product, including any information on the environmental and human health risks and benefits of the product. The Secretariat shall make such information publicly available.

7. Any Party may submit a proposal to the Secretariat for listing a mercury-added product in Annex A, which shall include information related to the availability, technical and economic feasibility and environmental and health risks and benefits of the non-mercury alternatives to the product, taking into account information pursuant to paragraph 4.

8. No later than five years after the date of entry into force of the Convention, the Conference of the Parties shall review Annex A and may consider amendments to that Annex in accordance with Article 27.

9. In reviewing Annex A pursuant to paragraph 8, the Conference of the Parties shall take into account at least:

- (a) Any proposal submitted under paragraph 7;
- (b) The information made available pursuant to paragraph 4; and
- (c) The availability to the Parties of mercury-free alternatives that are technically and economically feasible, taking into account the environmental and human health risks and benefits.

*Article 5***Manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used**

1. For the purposes of this Article and Annex B, manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used shall not include processes using mercury-added products, processes for manufacturing mercury-added products or processes that process mercury-containing waste.

2. Each Party shall not allow, by taking appropriate measures, the use of mercury or mercury compounds in the manufacturing processes listed in Part I of Annex B after the phase-out date specified in that Annex for the individual processes, except where the Party has a registered exemption pursuant to Article 6.

3. Each Party shall take measures to restrict the use of mercury or mercury compounds in the processes listed in Part II of Annex B in accordance with the provisions set out therein.

8

4. The Secretariat shall, on the basis of information provided by Parties, collect and maintain information on processes that use mercury or mercury compounds and their alternatives, and shall make such information publicly available. Other relevant information may also be submitted by Parties and shall be made publicly available by the Secretariat.
5. Each Party with one or more facilities that use mercury or mercury compounds in the manufacturing processes listed in Annex B shall:
- (a) Take measures to address emissions and releases of mercury or mercury compounds from those facilities;
 - (b) Include in its reports submitted pursuant to Article 21 information on the measures taken pursuant to this paragraph; and
 - (c) Endeavour to identify facilities within its territory that use mercury or mercury compounds for processes listed in Annex B and submit to the Secretariat, no later than three years after the date of entry into force of the Convention for it, information on the number and types of such facilities and the estimated annual amount of mercury or mercury compounds used in those facilities. The Secretariat shall make such information publicly available.
6. Each Party shall not allow the use of mercury or mercury compounds in a facility that did not exist prior to the date of entry into force of the Convention for it using the manufacturing processes listed in Annex B. No exemptions shall apply to such facilities.
7. Each Party shall discourage the development of any facility using any other manufacturing process in which mercury or mercury compounds are intentionally used that did not exist prior to the date of entry into force of the Convention, except where the Party can demonstrate to the satisfaction of the Conference of the Parties that the manufacturing process provides significant environmental and health benefits and that there are no technically and economically feasible mercury-free alternatives available providing such benefits.
8. Parties are encouraged to exchange information on relevant new technological developments, economically and technically feasible mercury-free alternatives, and possible measures and techniques to reduce and where feasible to eliminate the use of mercury and mercury compounds in, and emissions and releases of mercury and mercury compounds from, the manufacturing processes listed in Annex B.
9. Any Party may submit a proposal to amend Annex B in order to list a manufacturing process in which mercury or mercury compounds are used. It shall include information related to the availability, technical and economic feasibility and environmental and health risks and benefits of the non-mercury alternatives to the process.
10. No later than five years after the date of entry into force of the Convention, the Conference of the Parties shall review Annex B and may consider amendments to that Annex in accordance with Article 27.
11. In any review of Annex B pursuant to paragraph 10, the Conference of the Parties shall take into account at least:
- (a) Any proposal submitted under paragraph 9;
 - (b) The information made available under paragraph 4; and

- (c) The availability for the Parties of mercury-free alternatives which are technically and economically feasible taking into account the environmental and health risks and benefits.

Article 6

Exemptions available to a Party upon request

1. Any State or regional economic integration organisation may register for one or more exemptions from the phase-out dates listed in Annex A and Annex B, hereafter referred to as an 'exemption', by notifying the Secretariat in writing:

- (a) On becoming a Party to this Convention; or
- (b) In the case of any mercury-added product that is added by an amendment to Annex A or any manufacturing process in which mercury is used that is added by an amendment to Annex B, no later than the date upon which the applicable amendment enters into force for the Party.

Any such registration shall be accompanied by a statement explaining the Party's need for the exemption.

2. An exemption can be registered either for a category listed in Annex A or B or for a sub-category identified by any State or regional economic integration organisation.

3. Each Party that has one or more exemptions shall be identified in a register. The Secretariat shall establish and maintain the register and make it available to the public.

4. The register shall include:

- (a) A list of the Parties that have one or more exemptions;
- (b) The exemption or exemptions registered for each Party; and
- (c) The expiration date of each exemption.

5. Unless a shorter period is indicated in the register by a Party, all exemptions pursuant to paragraph 1 shall expire five years after the relevant phase-out date listed in Annex A or B.

6. The Conference of the Parties may, at the request of a Party, decide to extend an exemption for five years unless the Party requests a shorter period. In making its decision, the Conference of the Parties shall take due account of:

- (a) A report from the Party justifying the need to extend the exemption and outlining activities undertaken and planned to eliminate the need for the exemption as soon as feasible;
- (b) Available information, including in respect of the availability of alternative products and processes that are free of mercury or that involve the consumption of less mercury than the exempt use; and
- (c) Activities planned or under way to provide environmentally sound storage of mercury and disposal of mercury wastes.

An exemption may only be extended once per product per phase-out date.

7. A Party may at any time withdraw an exemption upon written notification to the Secretariat. The withdrawal of an exemption shall take effect on the date specified in the notification.

10

8. Notwithstanding paragraph 1, no State or regional economic integration organisation may register for an exemption after five years after the phase-out date for the relevant product or process listed in Annex A or B, unless one or more Parties remain registered for an exemption for that product or process, having received an extension pursuant to paragraph 6. In that case, a State or regional economic integration organisation may, at the times set out in paragraphs 1 (a) and (b), register for an exemption for that product or process, which shall expire 10 years after the relevant phase-out date.

9. No Party may have an exemption in effect at any time after 10 years after the phase-out date for a product or process listed in Annex A or B.

*Article 7***Artisanal and small-scale gold mining**

1. The measures in this Article and in Annex C shall apply to artisanal and small-scale gold mining and processing in which mercury amalgamation is used to extract gold from ore.

2. Each Party that has artisanal and small-scale gold mining and processing subject to this Article within its territory shall take steps to reduce, and where feasible eliminate, the use of mercury and mercury compounds in, and the emissions and releases to the environment of mercury from, such mining and processing.

3. Each Party shall notify the Secretariat if at any time the Party determines that artisanal and small-scale gold mining and processing in its territory is more than insignificant. If it so determines the Party shall:

- (a) Develop and implement a national action plan in accordance with Annex C;
- (b) Submit its national action plan to the Secretariat no later than three years after entry into force of the Convention for it or three years after the notification to the Secretariat, whichever is later; and
- (c) Thereafter, provide a review every three years of the progress made in meeting its obligations under this Article and include such reviews in its reports submitted pursuant to Article 21.

4. Parties may cooperate with each other and with relevant intergovernmental organisations and other entities, as appropriate, to achieve the objectives of this Article. Such cooperation may include:

- (a) Development of strategies to prevent the diversion of mercury or mercury compounds for use in artisanal and small-scale gold mining and processing;
- (b) Education, outreach and capacity-building initiatives;
- (c) Promotion of research into sustainable non-mercury alternative practices;
- (d) Provision of technical and financial assistance;
- (e) Partnerships to assist in the implementation of their commitments under this Article; and
- (f) Use of existing information exchange mechanisms to promote knowledge, best environmental practices and alternative technologies that are environmentally, technically, socially and economically viable.

*Article 8***Emissions**

1. This Article concerns controlling and, where feasible, reducing emissions of mercury and mercury compounds, often expressed as 'total mercury', to the atmosphere through measures to control emissions from the point sources falling within the source categories listed in Annex D.
2. For the purposes of this Article:
 - (a) "Emissions" means emissions of mercury or mercury compounds to the atmosphere;
 - (b) "Relevant source" means a source falling within one of the source categories listed in Annex D. A Party may, if it chooses, establish criteria to identify the sources covered within a source category listed in Annex D so long as those criteria for any category include at least 75 per cent of the emissions from that category;
 - (c) "New source" means any relevant source within a category listed in Annex D, the construction or substantial modification of which is commenced at least one year after the date of:
 - (i) Entry into force of this Convention for the Party concerned; or
 - (ii) Entry into force for the Party concerned of an amendment to Annex D where the source becomes subject to the provisions of this Convention only by virtue of that amendment;
 - (d) "Substantial modification" means modification of a relevant source that results in a significant increase in emissions, excluding any change in emissions resulting from by-product recovery. It shall be a matter for the Party to decide whether a modification is substantial or not;
 - (e) "Existing source" means any relevant source that is not a new source;
 - (f) "Emission limit value" means a limit on the concentration, mass or emission rate of mercury or mercury compounds, often expressed as 'total mercury', emitted from a point source.
3. A Party with relevant sources shall take measures to control emissions and may prepare a national plan setting out the measures to be taken to control emissions and its expected targets, goals and outcomes. Any plan shall be submitted to the Conference of the Parties within four years of the date of entry into force of the Convention for that Party. If a Party develops an implementation plan in accordance with Article 20, the Party may include in it the plan prepared pursuant to this paragraph.
4. For its new sources, each Party shall require the use of best available techniques and best environmental practices to control and, where feasible, reduce emissions, as soon as practicable but no later than five years after the date of entry into force of the Convention for that Party. A Party may use emission limit values that are consistent with the application of best available techniques.
5. For its existing sources, each Party shall include in any national plan, and shall implement, one or more of the following measures, taking into account its national circumstances, and the economic and technical feasibility and affordability of the measures, as soon as practicable but no more than 10 years after the date of entry into force of the Convention for it:

12

- (a) A quantified goal for controlling and, where feasible, reducing emissions from relevant sources;
 - (b) Emission limit values for controlling and, where feasible, reducing emissions from relevant sources;
 - (c) The use of best available techniques and best environmental practices to control emissions from relevant sources;
 - (d) A multi-pollutant control strategy that would deliver co-benefits for control of mercury emissions;
 - (e) Alternative measures to reduce emissions from relevant sources.
6. Parties may apply the same measures to all relevant existing sources or may adopt different measures in respect of different source categories. The objective shall be for those measures applied by a Party to achieve reasonable progress in reducing emissions over time.
7. Each Party shall establish, as soon as practicable and no later than five years after the date of entry into force of the Convention for it, and maintain thereafter, an inventory of emissions from relevant sources.
8. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, adopt guidance on:
- (a) Best available techniques and on best environmental practices, taking into account any difference between new and existing sources and the need to minimise cross-media effects; and
 - (b) Support for Parties in implementing the measures set out in paragraph 5, in particular in determining goals and in setting emission limit values.
9. The Conference of the Parties shall, as soon as practicable, adopt guidance on:
- (a) Criteria that Parties may develop pursuant to paragraph 2 (b);
 - (b) The methodology for preparing inventories of emissions.
10. The Conference of the Parties shall keep under review, and update as appropriate, the guidance developed pursuant to paragraphs 8 and 9. Parties shall take the guidance into account in implementing the relevant provisions of this Article.
11. Each Party shall include information on its implementation of this Article in its reports submitted pursuant to Article 21, in particular information concerning the measures it has taken in accordance with paragraphs 4 to 7 and the effectiveness of the measures.

*Article 9***Releases**

1. This Article concerns controlling and, where feasible, reducing releases of mercury and mercury compounds, often expressed as 'total mercury', to land and water from the relevant point sources not addressed in other provisions of this Convention.
2. For the purposes of this Article:
 - (a) "Releases" means releases of mercury or mercury compounds to land or water;

- (b) "Relevant source" means any significant anthropogenic point source of release as identified by a Party that is not addressed in other provisions of this Convention;
 - (c) "New source" means any relevant source, the construction or substantial modification of which is commenced at least one year after the date of entry into force of this Convention for the Party concerned;
 - (d) "Substantial modification" means modification of a relevant source that results in a significant increase in releases, excluding any change in releases resulting from by-product recovery. It shall be a matter for the Party to decide whether a modification is substantial or not;
 - (e) "Existing source" means any relevant source that is not a new source;
 - (f) "Release limit value" means a limit on the concentration or mass of mercury or mercury compounds, often expressed as 'total mercury', released from a point source.
3. Each Party shall, no later than three years after the date of entry into force of the Convention for it and on a regular basis thereafter, identify the relevant point source categories.
4. A Party with relevant sources shall take measures to control releases and may prepare a national plan setting out the measures to be taken to control releases and its expected targets, goals and outcomes. Any plan shall be submitted to the Conference of the Parties within four years of the date of entry into force of the Convention for that Party. If a Party develops an implementation plan in accordance with Article 20, the Party may include in it the plan prepared pursuant to this paragraph.
5. The measures shall include one or more of the following, as appropriate:
- (a) Release limit values to control and, where feasible, reduce releases from relevant sources;
 - (b) The use of best available techniques and best environmental practices to control releases from relevant sources;
 - (c) A multi-pollutant control strategy that would deliver co-benefits for control of mercury releases;
 - (d) Alternative measures to reduce releases from relevant sources.
6. Each Party shall establish, as soon as practicable and no later than five years after the date of entry into force of the Convention for it, and maintain thereafter, an inventory of releases from relevant sources.
7. The Conference of the Parties shall, as soon as practicable, adopt guidance on:
- (a) Best available techniques and on best environmental practices, taking into account any difference between new and existing sources and the need to minimise cross-media effects;
 - (b) The methodology for preparing inventories of releases.
8. Each Party shall include information on its implementation of this Article in its reports submitted pursuant to Article 21, in particular information concerning the measures it has taken in accordance with paragraphs 3 to 6 and the effectiveness of the measures.

*Article 10***Environmentally sound interim storage of mercury, other than waste mercury**

1. This Article shall apply to the interim storage of mercury and mercury compounds as defined in Article 3 that do not fall within the meaning of the definition of mercury wastes set out in Article 11.
2. Each Party shall take measures to ensure that the interim storage of such mercury and mercury compounds intended for a use allowed to a Party under this Convention is undertaken in an environmentally sound manner, taking into account any guidelines, and in accordance with any requirements, adopted pursuant to paragraph 3.
3. The Conference of the Parties shall adopt guidelines on the environmentally sound interim storage of such mercury and mercury compounds, taking into account any relevant guidelines developed under the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal and other relevant guidance. The Conference of the Parties may adopt requirements for interim storage in an additional annex to this Convention in accordance with Article 27.
4. Parties shall cooperate, as appropriate, with each other and with relevant intergovernmental organisations and other entities, to enhance capacity-building for the environmentally sound interim storage of such mercury and mercury compounds.

*Article 11***Mercury wastes**

1. The relevant definitions of the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal shall apply to wastes covered under this Convention for Parties to the Basel Convention. Parties to this Convention that are not Parties to the Basel Convention shall use those definitions as guidance as applied to wastes covered under this Convention.
2. For the purposes of this Convention, mercury wastes means substances or objects:
 - (a) Consisting of mercury or mercury compounds;
 - (b) Containing mercury or mercury compounds; or
 - (c) Contaminated with mercury or mercury compounds,
 in a quantity above the relevant thresholds defined by the Conference of the Parties, in collaboration with the relevant bodies of the Basel Convention in a harmonised manner, that are disposed of or are intended to be disposed of or are required to be disposed of by the provisions of national law or this Convention. This definition excludes overburden, waste rock and tailings from mining, except from primary mercury mining, unless they contain mercury or mercury compounds above thresholds defined by the Conference of the Parties.
3. Each Party shall take appropriate measures so that mercury waste is:
 - (a) Managed in an environmentally sound manner, taking into account the guidelines developed under the Basel Convention and in accordance with requirements that the Conference of the Parties shall adopt in an additional annex in accordance with Article 27. In developing requirements, the Conference of the Parties shall take into account Parties' waste management regulations and programmes;

15

- (b) Only recovered, recycled, reclaimed or directly re-used for a use allowed to a Party under this Convention or for environmentally sound disposal pursuant to paragraph 3 (a);
 - (c) For Parties to the Basel Convention, not transported across international boundaries except for the purpose of environmentally sound disposal in conformity with this Article and with that Convention. In circumstances where the Basel Convention does not apply to transport across international boundaries, a Party shall allow such transport only after taking into account relevant international rules, standards, and guidelines.
4. The Conference of the Parties shall seek to cooperate closely with the relevant bodies of the Basel Convention in the review and update, as appropriate, of the guidelines referred to in paragraph 3 (a).
5. Parties are encouraged to cooperate with each other and with relevant intergovernmental organisations and other entities, as appropriate, to develop and maintain global, regional and national capacity for the management of mercury wastes in an environmentally sound manner.

*Article 12***Contaminated sites**

1. Each Party shall endeavour to develop appropriate strategies for identifying and assessing sites contaminated by mercury or mercury compounds.
2. Any actions to reduce the risks posed by such sites shall be performed in an environmentally sound manner incorporating, where appropriate, an assessment of the risks to human health and the environment from the mercury or mercury compounds they contain.
3. The Conference of the Parties shall adopt guidance on managing contaminated sites that may include methods and approaches for:
- (a) Site identification and characterisation;
 - (b) Engaging the public;
 - (c) Human health and environmental risk assessments;
 - (d) Options for managing the risks posed by contaminated sites;
 - (e) Evaluation of benefits and costs; and
 - (f) Validation of outcomes.
4. Parties are encouraged to cooperate in developing strategies and implementing activities for identifying, assessing, prioritising, managing and, as appropriate, remediating contaminated sites.

*Article 13***Financial resources and mechanism**

1. Each Party undertakes to provide, within its capabilities, resources in respect of those national activities that are intended to implement this Convention, in accordance with its national policies, priorities, plans and programmes. Such resources may include domestic

funding through relevant policies, development strategies and national budgets, and bilateral and multilateral funding, as well as private sector involvement.

2. The overall effectiveness of implementation of this Convention by developing country Parties will be related to the effective implementation of this Article.

3. Multilateral, regional and bilateral sources of financial and technical assistance, as well as capacity-building and technology transfer, are encouraged, on an urgent basis, to enhance and increase their activities on mercury in support of developing country Parties in the implementation of this Convention relating to financial resources, technical assistance and technology transfer.

4. The Parties, in their actions with regard to funding, shall take full account of the specific needs and special circumstances of Parties that are small island developing States or least developed countries.

5. A Mechanism for the provision of adequate, predictable, and timely financial resources is hereby defined. The Mechanism is to support developing country Parties and Parties with economies in transition in implementing their obligations under this Convention.

6. The Mechanism shall include:

- (a) The Global Environment Facility Trust Fund; and
- (b) A specific international Programme to support capacity-building and technical assistance.

7. The Global Environment Facility Trust Fund shall provide new, predictable, adequate and timely financial resources to meet costs in support of implementation of this Convention as agreed by the Conference of the Parties. For the purposes of this Convention, the Global Environment Facility Trust Fund shall be operated under the guidance of and be accountable to the Conference of the Parties. The Conference of the Parties shall provide guidance on overall strategies, policies, programme priorities and eligibility for access to and utilisation of financial resources. In addition, the Conference of the Parties shall provide guidance on an indicative list of categories of activities that could receive support from the Global Environment Facility Trust Fund. The Global Environment Facility Trust Fund shall provide resources to meet the agreed incremental costs of global environmental benefits and the agreed full costs of some enabling activities.

8. In providing resources for an activity, the Global Environment Facility Trust Fund should take into account the potential mercury reductions of a proposed activity relative to its costs.

9. For the purposes of this Convention, the Programme referred to in paragraph 6 (b) will be operated under the guidance of and be accountable to the Conference of the Parties. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, decide on the hosting institution for the Programme, which shall be an existing entity, and provide guidance to it, including on its duration. All Parties and other relevant stakeholders are invited to provide financial resources to the Programme, on a voluntary basis.

10. The Conference of the Parties and the entities comprising the Mechanism shall agree upon, at the first meeting of the Conference of the Parties, arrangements to give effect to the above paragraphs.

11. The Conference of the Parties shall review, no later than at its third meeting, and thereafter on a regular basis, the level of funding, the guidance provided by the Conference of the Parties to the entities entrusted to operationalise the Mechanism established under this Article and their effectiveness, and their ability to address the changing needs of developing country Parties and Parties with economies in transition. It shall, based on such review, take appropriate action to improve the effectiveness of the Mechanism.

12. All Parties, within their capabilities, are invited to contribute to the Mechanism. The Mechanism shall encourage the provision of resources from other sources, including the private sector, and shall seek to leverage such resources for the activities it supports.

Article 14

Capacity-building, technical assistance and technology transfer

1. Parties shall cooperate to provide, within their respective capabilities, timely and appropriate capacity-building and technical assistance to developing country Parties, in particular Parties that are least developed countries or small island developing States, and Parties with economies in transition, to assist them in implementing their obligations under this Convention.

2. Capacity-building and technical assistance pursuant to paragraph 1 and Article 13 may be delivered through regional, subregional and national arrangements, including existing regional and subregional centres, through other multilateral and bilateral means, and through partnerships, including partnerships involving the private sector. Cooperation and coordination with other multilateral environmental agreements in the field of chemicals and wastes should be sought to increase the effectiveness of technical assistance and its delivery.

3. Developed country Parties and other Parties within their capabilities shall promote and facilitate, supported by the private sector and other relevant stakeholders as appropriate, development, transfer and diffusion of, and access to, up-to-date environmentally sound alternative technologies to developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States, and Parties with economies in transition, to strengthen their capacity to effectively implement this Convention.

4. The Conference of the Parties shall, by its second meeting and thereafter on a regular basis, and taking into account submissions and reports from Parties including those as provided for in Article 21 and information provided by other stakeholders:

- (a) Consider information on existing initiatives and progress made in relation to alternative technologies;
- (b) Consider the needs of Parties, particularly developing country Parties, for alternative technologies; and
- (c) Identify challenges experienced by Parties, particularly developing country Parties, in technology transfer.

5. The Conference of the Parties shall make recommendations on how capacity-building, technical assistance and technology transfer could be further enhanced under this Article.

*Article 15***Implementation and Compliance Committee**

1. A mechanism, including a Committee as a subsidiary body of the Conference of the Parties, is hereby established to promote implementation of, and review compliance with, all provisions of this Convention. The mechanism, including the Committee, shall be facilitative in nature and shall pay particular attention to the respective national capabilities and circumstances of Parties.
2. The Committee shall promote implementation of, and review compliance with, all provisions of this Convention. The Committee shall examine both individual and systemic issues of implementation and compliance and make recommendations, as appropriate, to the Conference of the Parties.
3. The Committee shall consist of 15 members, nominated by Parties and elected by the Conference of the Parties, with due consideration to equitable geographical representation based on the five regions of the United Nations; the first members shall be elected at the first meeting of the Conference of the Parties and thereafter in accordance with the rules of procedure approved by the Conference of the Parties pursuant to paragraph 5; the members of the Committee shall have competence in a field relevant to this Convention and reflect an appropriate balance of expertise.
4. The Committee may consider issues on the basis of:
 - (a) Written submissions from any Party with respect to its own compliance;
 - (b) National reports in accordance with Article 21; and
 - (c) Requests from the Conference of the Parties.
5. The Committee shall elaborate its rules of procedure, which shall be subject to approval by the second meeting of the Conference of the Parties; the Conference of the Parties may adopt further terms of reference for the Committee.
6. The Committee shall make every effort to adopt its recommendations by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted and no consensus is reached, such recommendations shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the members present and voting, based on a quorum of two-thirds of the members.

*Article 16***Health aspects**

1. Parties are encouraged to:
 - (a) Promote the development and implementation of strategies and programmes to identify and protect populations at risk, particularly vulnerable populations, and which may include adopting science-based health guidelines relating to the exposure to mercury and mercury compounds, setting targets for mercury exposure reduction, where appropriate, and public education, with the participation of public health and other involved sectors;
 - (b) Promote the development and implementation of science-based educational and preventive programmes on occupational exposure to mercury and mercury compounds;

- (c) Promote appropriate health-care services for prevention, treatment and care for populations affected by the exposure to mercury or mercury compounds; and
 - (d) Establish and strengthen, as appropriate, the institutional and health professional capacities for the prevention, diagnosis, treatment and monitoring of health risks related to the exposure to mercury and mercury compounds.
2. The Conference of the Parties, in considering health-related issues or activities, should:
- (a) Consult and collaborate with the World Health Organization, the International Labour Organization and other relevant intergovernmental organisations, as appropriate; and
 - (b) Promote cooperation and exchange of information with the World Health Organization, the International Labour Organization and other relevant intergovernmental organisations, as appropriate.

Article 17

Information exchange

1. Each Party shall facilitate the exchange of:
 - (a) Scientific, technical, economic and legal information concerning mercury and mercury compounds, including toxicological, ecotoxicological and safety information;
 - (b) Information on the reduction or elimination of the production, use, trade, emissions and releases of mercury and mercury compounds;
 - (c) Information on technically and economically viable alternatives to:
 - (i) Mercury-added products;
 - (ii) Manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used; and
 - (iii) Activities and processes that emit or release mercury or mercury compounds;including information on the health and environmental risks and economic and social costs and benefits of such alternatives; and
 - (d) Epidemiological information concerning health impacts associated with exposure to mercury and mercury compounds, in close cooperation with the World Health Organization and other relevant organisations, as appropriate.
2. Parties may exchange the information referred to in paragraph 1 directly, through the Secretariat, or in cooperation with other relevant organisations, including the secretariats of chemicals and wastes conventions, as appropriate.
3. The Secretariat shall facilitate cooperation in the exchange of information referred to in this Article, as well as with relevant organisations, including the secretariats of multilateral environmental agreements and other international initiatives. In addition to information from Parties, this information shall include information from intergovernmental and non-governmental organisations with expertise in the area of mercury, and from national and international institutions with such expertise.
4. Each Party shall designate a national focal point for the exchange of information under this Convention, including with regard to the consent of importing Parties under Article 3.

5. For the purposes of this Convention, information on the health and safety of humans and the environment shall not be regarded as confidential. Parties that exchange other information pursuant to this Convention shall protect any confidential information as mutually agreed.

Article 18

Public information, awareness and education

1. Each Party shall, within its capabilities, promote and facilitate:
 - (a) Provision to the public of available information on:
 - (i) The health and environmental effects of mercury and mercury compounds;
 - (ii) Alternatives to mercury and mercury compounds;
 - (iii) The topics identified in paragraph 1 of Article 17;
 - (iv) The results of its research, development and monitoring activities under Article 19; and
 - (v) Activities to meet its obligations under this Convention;
 - (b) Education, training and public awareness related to the effects of exposure to mercury and mercury compounds on human health and the environment in collaboration with relevant intergovernmental and non-governmental organisations and vulnerable populations, as appropriate.
2. Each Party shall use existing mechanisms or give consideration to the development of mechanisms, such as pollutant release and transfer registers where applicable, for the collection and dissemination of information on estimates of its annual quantities of mercury and mercury compounds that are emitted, released or disposed of through human activities.

Article 19

Research, development and monitoring

1. Parties shall endeavour to cooperate to develop and improve, taking into account their respective circumstances and capabilities:
 - (a) Inventories of use, consumption, and anthropogenic emissions to air and releases to water and land of mercury and mercury compounds;
 - (b) Modelling and geographically representative monitoring of levels of mercury and mercury compounds in vulnerable populations and in environmental media, including biotic media such as fish, marine mammals, sea turtles and birds, as well as collaboration in the collection and exchange of relevant and appropriate samples;
 - (c) Assessments of the impact of mercury and mercury compounds on human health and the environment, in addition to social, economic and cultural impacts, particularly in respect of vulnerable populations;
 - (d) Harmonised methodologies for the activities undertaken under subparagraphs (a), (b) and (c);
 - (e) Information on the environmental cycle, transport (including long-range transport and deposition), transformation and fate of mercury and mercury compounds in a range of

ecosystems, taking appropriate account of the distinction between anthropogenic and natural emissions and releases of mercury and of remobilisation of mercury from historic deposition;

- (f) Information on commerce and trade in mercury and mercury compounds and mercury-added products; and
 - (g) Information and research on the technical and economic availability of mercury-free products and processes and on best available techniques and best environmental practices to reduce and monitor emissions and releases of mercury and mercury compounds.
2. Parties should, where appropriate, build on existing monitoring networks and research programmes in undertaking the activities identified in paragraph 1.

Article 20

Implementation plans

1. Each Party may, following an initial assessment, develop and execute an implementation plan, taking into account its domestic circumstances, for meeting the obligations under this Convention. Any such plan should be transmitted to the Secretariat as soon as it has been developed.
2. Each Party may review and update its implementation plan, taking into account its domestic circumstances and referring to guidance from the Conference of the Parties and other relevant guidance.
3. Parties should, in undertaking work in paragraphs 1 and 2, consult national stakeholders to facilitate the development, implementation, review and updating of their implementation plans.
4. Parties may also coordinate on regional plans to facilitate implementation of this Convention.

Article 21

Reporting

1. Each Party shall report to the Conference of the Parties, through the Secretariat, on the measures it has taken to implement the provisions of this Convention and on the effectiveness of such measures and the possible challenges in meeting the objectives of the Convention.
2. Each Party shall include in its reporting the information as called for in Articles 3, 5, 7, 8 and 9 of this Convention.
3. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, decide upon the timing and format of the reporting to be followed by the Parties, taking into account the desirability of coordinating reporting with other relevant chemicals and wastes conventions.

Article 22

Effectiveness evaluation

1. The Conference of the Parties shall evaluate the effectiveness of this Convention, beginning no later than six years after the date of entry into force of the Convention and periodically thereafter at intervals to be decided by it.
2. To facilitate the evaluation, the Conference of the Parties shall, at its first meeting, initiate the establishment of arrangements for providing itself with comparable monitoring data on the presence and movement of mercury and mercury compounds in the environment as well as trends in levels of mercury and mercury compounds observed in biotic media and vulnerable populations.
3. The evaluation shall be conducted on the basis of available scientific, environmental, technical, financial and economic information, including:
 - (a) Reports and other monitoring information provided to the Conference of the Parties pursuant to paragraph 2;
 - (b) Reports submitted pursuant to Article 21;
 - (c) Information and recommendations provided pursuant to Article 15; and
 - (d) Reports and other relevant information on the operation of the financial assistance, technology transfer and capacity-building arrangements put in place under this Convention.

Article 23

Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties is hereby established.
2. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened by the Executive Director of the United Nations Environment Programme no later than one year after the date of entry into force of this Convention. Thereafter, ordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at regular intervals to be decided by the Conference.
3. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.
4. The Conference of the Parties shall by consensus agree upon and adopt at its first meeting rules of procedure and financial rules for itself and any of its subsidiary bodies, as well as financial provisions governing the functioning of the Secretariat.
5. The Conference of the Parties shall keep under continuous review and evaluation the implementation of this Convention. It shall perform the functions assigned to it by this Convention and, to that end, shall:
 - (a) Establish such subsidiary bodies as it considers necessary for the implementation of this Convention;
 - (b) Cooperate, where appropriate, with competent international organisations and intergovernmental and non-governmental bodies;
 - (c) Regularly review all information made available to it and to the Secretariat pursuant to Article 21;

- (d) Consider any recommendations submitted to it by the Implementation and Compliance Committee;
 - (e) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the objectives of this Convention; and
 - (f) Review Annexes A and B pursuant to Article 4 and Article 5.
6. The United Nations, its specialised agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State not a Party to this Convention, may be represented at meetings of the Conference of the Parties as observers. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, that is qualified in matters covered by this Convention and has informed the Secretariat of its wish to be represented at a meeting of the Conference of the Parties as an observer may be admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure adopted by the Conference of the Parties.

Article 24

Secretariat

1. A Secretariat is hereby established.
2. The functions of the Secretariat shall be:
 - (a) To make arrangements for meetings of the Conference of the Parties and its subsidiary bodies and to provide them with services as required;
 - (b) To facilitate assistance to Parties, particularly developing country Parties and Parties with economies in transition, on request, in the implementation of this Convention;
 - (c) To coordinate, as appropriate, with the secretariats of relevant international bodies, particularly other chemicals and waste conventions;
 - (d) To assist Parties in the exchange of information related to the implementation of this Convention;
 - (e) To prepare and make available to the Parties periodic reports based on information received pursuant to Articles 15 and 21 and other available information;
 - (f) To enter, under the overall guidance of the Conference of the Parties, into such administrative and contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions; and
 - (g) To perform the other secretariat functions specified in this Convention and such other functions as may be determined by the Conference of the Parties.
3. The secretariat functions for this Convention shall be performed by the Executive Director of the United Nations Environment Programme, unless the Conference of the Parties decides, by a three-fourths majority of the Parties present and voting, to entrust the secretariat functions to one or more other international organisations.
4. The Conference of the Parties, in consultation with appropriate international bodies, may provide for enhanced cooperation and coordination between the Secretariat and the secretariats of other chemicals and wastes conventions. The Conference of the Parties, in consultation with appropriate international bodies, may provide further guidance on this matter.

*Article 25***Settlement of disputes**

1. Parties shall seek to settle any dispute between them concerning the interpretation or application of this Convention through negotiation or other peaceful means of their own choice.
2. When ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, or at any time thereafter, a Party that is not a regional economic integration organisation may declare in a written instrument submitted to the Depositary that, with regard to any dispute concerning the interpretation or application of this Convention, it recognises one or both of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation:
 - (a) Arbitration in accordance with the procedure set out in Part I of Annex E;
 - (b) Submission of the dispute to the International Court of Justice.
3. A Party that is a regional economic integration organisation may make a declaration with like effect in relation to arbitration in accordance with paragraph 2.
4. A declaration made pursuant to paragraph 2 or 3 shall remain in force until it expires in accordance with its terms or until three months after written notice of its revocation has been deposited with the Depositary.
5. The expiry of a declaration, a notice of revocation or a new declaration shall in no way affect proceedings pending before an arbitral tribunal or the International Court of Justice, unless the parties to the dispute otherwise agree.
6. If the parties to a dispute have not accepted the same means of dispute settlement pursuant to paragraph 2 or 3, and if they have not been able to settle their dispute through the means mentioned in paragraph 1 within 12 months following notification by one Party to another that a dispute exists between them, the dispute shall be submitted to a conciliation commission at the request of any party to the dispute. The procedure set out in Part II of Annex E shall apply to conciliation under this Article.

*Article 26***Amendments to the Convention**

1. Amendments to this Convention may be proposed by any Party.
2. Amendments to this Convention shall be adopted at a meeting of the Conference of the Parties. The text of any proposed amendment shall be communicated to the Parties by the Secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The Secretariat shall also communicate the proposed amendment to the signatories to this Convention and, for information, to the Depositary.
3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Convention by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present and voting at the meeting.
4. An adopted amendment shall be communicated by the Depositary to all Parties for ratification, acceptance or approval.

5. Ratification, acceptance or approval of an amendment shall be notified to the Depositary in writing. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 shall enter into force for the Parties having consented to be bound by it on the ninetieth day after the date of deposit of instruments of ratification, acceptance or approval by at least three-fourths of the Parties that were Parties at the time at which the amendment was adopted. Thereafter, the amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of the amendment.

Article 27

Adoption and amendment of annexes

1. Annexes to this Convention shall form an integral part thereof and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Convention constitutes at the same time a reference to any annexes thereto.
2. Any additional annexes adopted after the entry into force of this Convention shall be restricted to procedural, scientific, technical or administrative matters.
3. The following procedure shall apply to the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to this Convention:
 - (a) Additional annexes shall be proposed and adopted according to the procedure laid down in paragraphs 1-3 of Article 26;
 - (b) Any Party that is unable to accept an additional annex shall so notify the Depositary, in writing, within one year from the date of communication by the Depositary of the adoption of such annex. The Depositary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time notify the Depositary, in writing, that it withdraws a previous notification of non-acceptance in respect of an additional annex, and the annex shall thereupon enter into force for that Party subject to subparagraph (c); and
 - (c) On the expiry of one year from the date of the communication by the Depositary of the adoption of an additional annex, the annex shall enter into force for all Parties that have not submitted a notification of non-acceptance in accordance with the provisions of subparagraph (b).
4. The proposal, adoption and entry into force of amendments to annexes to this Convention shall be subject to the same procedures as for the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to the Convention, except that an amendment to an annex shall not enter into force with regard to any Party that has made a declaration with regard to amendment of annexes in accordance with paragraph 5 of Article 30, in which case any such amendment shall enter into force for such a Party on the ninetieth day after the date it has deposited with the Depositary its instrument of ratification, acceptance, approval or accession with respect to such amendment.
5. If an additional annex or an amendment to an annex is related to an amendment to this Convention, the additional annex or amendment shall not enter into force until such time as the amendment to the Convention enters into force.

Article 28

Right to vote

1. Each Party to this Convention shall have one vote, except as provided for in paragraph 2.
2. A regional economic integration organisation, on matters within its competence, shall exercise its right to vote with a number of votes equal to the number of its member States that are Parties to this Convention. Such an organisation shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right to vote, and vice versa.

Article 29

Signature

This Convention shall be opened for signature at Kumamoto, Japan, by all States and regional economic integration organisations on 10 and 11 October 2013, and thereafter at the United Nations Headquarters in New York until 9 October 2014.

Article 30

Ratification, acceptance, approval or accession

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by States and by regional economic integration organisations. It shall be open for accession by States and by regional economic integration organisations from the day after the date on which the Convention is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depositary.
2. Any regional economic integration organisation that becomes a Party to this Convention without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under the Convention. In the case of such organisations, one or more of whose member States is a Party to this Convention, the organisation and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention. In such cases, the organisation and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention concurrently.
3. In its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, a regional economic integration organisation shall declare the extent of its competence in respect of the matters governed by this Convention. Any such organisation shall also inform the Depositary, who shall in turn inform the Parties, of any relevant modification of the extent of its competence.
4. Each State or regional economic integration organisation is encouraged to transmit to the Secretariat at the time of its ratification, acceptance, approval or accession of the Convention information on its measures to implement the Convention.
5. In its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, any Party may declare that, with regard to it, any amendment to an annex shall enter into force only upon the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession with respect thereto.

Article 31

Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For each State or regional economic integration organisation that ratifies, accepts or approves this Convention or accedes thereto after the deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or regional economic integration organisation of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3. For the purposes of paragraphs 1 and 2, any instrument deposited by a regional economic integration organisation shall not be counted as additional to those deposited by member States of that organisation.

Article 32

Reservations

No reservations may be made to this Convention.

Article 33

Withdrawal

1. At any time after three years from the date on which this Convention has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depositary of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

Article 34

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Convention.

Article 35

Authentic texts

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Depositary.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised to that effect, have signed this Convention.

Done at Kumamoto, Japan, on this tenth day of October, two thousand and thirteen.

ANNEX A

MERCURY-ADDED PRODUCTS

The following products are excluded from this Annex:

- (a) Products essential for civil protection and military uses;
- (b) Products for research, calibration of instrumentation, for use as reference standard;
- (c) Where no feasible mercury-free alternative for replacement is available, switches and relays, cold cathode fluorescent lamps and external electrode fluorescent lamps (CCFL and EEFL) for electronic displays, and measuring devices;
- (d) Products used in traditional or religious practices; and
- (e) Vaccines containing thiomersal as preservatives.

Part I: Products subject to Article 4, paragraph 1

Mercury-added products	Date after which the manufacture, import or export of the product shall not be allowed (phase-out date)
Batteries, except for button zinc silver oxide batteries with a mercury content < 2 % and button zinc air batteries with a mercury content < 2 %	2020
Switches and relays, except very high accuracy capacitance and loss measurement bridges and high frequency radio frequency switches and relays in monitoring and control instruments with a maximum mercury content of 20 mg per bridge, switch or relay	2020
Compact fluorescent lamps (CFLs) for general lighting purposes that are ≤ 30 watts with a mercury content exceeding 5 mg per lamp burner	2020
Linear fluorescent lamps (LFLs) for general lighting purposes: (a) Tri-band phosphor < 60 watts with a mercury content exceeding 5 mg per lamp; (b) Halophosphate phosphor ≤ 40 watts with a mercury content exceeding 10 mg per lamp	2020
High pressure mercury vapour lamps (HPMV) for general lighting purposes	2020

Mercury in cold cathode fluorescent lamps and external electrode fluorescent lamps (CCFL and EEFL) for electronic displays:	
(a) short length (≤ 500 mm) with mercury content exceeding 3,5 mg per lamp	2020
(b) medium length (> 500 mm and $\leq 1\,500$ mm) with mercury content exceeding 5 mg per lamp	
(c) long length ($> 1\,500$ mm) with mercury content exceeding 13 mg per lamp	
Cosmetics (with mercury content above 1 ppm), including skin lightening soaps and creams, and not including eye area cosmetics where mercury is used as a preservative and no effective and safe substitute preservatives are available ⁽¹⁾	2020
Pesticides, biocides and topical antiseptics	2020
The following non-electronic measuring devices except non-electronic measuring devices installed in large-scale equipment or those used for high precision measurement, where no suitable mercury-free alternative is available:	
(a) barometers;	2020
(b) hygrometers;	
(c) manometers;	
(d) thermometers;	
(e) sphygmomanometers.	

(1) The intention is not to cover cosmetics, soaps or creams with trace contaminants of mercury.

Part II: Products subject to Article 4, paragraph 3

Mercury-added products	Provisions
Dental amalgam	Measures to be taken by a Party to phase down the use of dental amalgam shall take into account the Party's domestic circumstances and relevant international guidance and shall include two or more of the measures from the following list: (i) Setting national objectives aiming at dental caries prevention and health promotion, thereby minimising the need for dental restoration; (ii) Setting national objectives aiming at minimising its use;

	(iii) Promoting the use of cost-effective and clinically effective mercury-free alternatives for dental restoration; (iv) Promoting research and development of quality mercury-free materials for dental restoration; (v) Encouraging representative professional organisations and dental schools to educate and train dental professionals and students on the use of mercury-free dental restoration alternatives and on promoting best management practices; (vi) Discouraging insurance policies and programmes that favour dental amalgam use over mercury-free dental restoration; (vii) Encouraging insurance policies and programmes that favour the use of quality alternatives to dental amalgam for dental restoration; (viii) Restricting the use of dental amalgam to its encapsulated form; (ix) Promoting the use of best environmental practices in dental facilities to reduce releases of mercury and mercury compounds to water and land.
--	--

ANNEX B

MANUFACTURING PROCESSES IN WHICH MERCURY OR MERCURY COMPOUNDS ARE USED**Part I: Processes subject to Article 5, paragraph 2**

Manufacturing processes using mercury or mercury compounds	Phase-out date
Chlor-alkali production	2025
Acetaldehyde production in which mercury or mercury compounds are used as a catalyst	2018

Part II: Processes subject to Article 5, paragraph 3

Mercury using process	Provisions
Vinyl chloride monomer production	Measures to be taken by the Parties shall include but not be limited to: (i) Reduce the use of mercury in terms of per unit production by 50 per cent by the year 2020 against 2010 use; (ii) Promoting measures to reduce the reliance on mercury from primary mining; (iii) Taking measures to reduce emissions and releases of mercury to the environment; (iv) Supporting research and development in respect of mercury-free catalysts and processes; (v) Not allowing the use of mercury five years after the Conference of the Parties has established that mercury-free catalysts based on existing processes have become technically and economically feasible; (vi) Reporting to the Conference of the Parties on its efforts to develop and/or identify alternatives and phase out mercury use in accordance with Article 21.
Sodium or Potassium Methylate or Ethylate	Measures to be taken by the Parties shall include but not be limited to: (i) Measures to reduce the use of mercury aiming at the phase out of this use as fast as possible and within 10 years of the entry into force of the Convention; (ii) Reduce emissions and releases in terms of per unit production by 50 per cent by 2020 compared to 2010;

	(iii) Prohibiting the use of fresh mercury from primary mining; (iv) Supporting research and development in respect of mercury-free processes; (v) Not allowing the use of mercury five years after the Conference of the Parties has established that mercury-free processes have become technically and economically feasible; (vi) Reporting to the Conference of the Parties on its efforts to develop and/or identify alternatives and phase out mercury use in accordance with Article 21.
Production of polyurethane using mercury containing catalysts	Measures to be taken by the Parties shall include but not be limited to: (i) Taking measures to reduce the use of mercury, aiming at the phase out of this use as fast as possible, within 10 years of the entry into force of the Convention; (ii) Taking measures to reduce the reliance on mercury from primary mercury mining; (iii) Taking measures to reduce emissions and releases of mercury to the environment; (iv) Encouraging research and development in respect of mercury-free catalysts and processes; (v) Reporting to the Conference of the Parties on its efforts to develop and/or identify alternatives and phase out mercury use in accordance with Article 21. Paragraph 6 of Article 5 shall not apply to this manufacturing process.

ANNEX C**ARTISANAL AND SMALL-SCALE GOLD MINING****National action plans**

1. Each Party that is subject to the provisions of paragraph 3 of Article 7 shall include in its national action plan:

- (a) National objectives and reduction targets;
- (b) Actions to eliminate:
 - (i) Whole ore amalgamation;
 - (ii) Open burning of amalgam or processed amalgam;
 - (iii) Burning of amalgam in residential areas; and
 - (iv) Cyanide leaching in sediment, ore or tailings to which mercury has been added without first removing the mercury;
- (c) Steps to facilitate the formalisation or regulation of the artisanal and small-scale gold mining sector;
- (d) Baseline estimates of the quantities of mercury used and the practices employed in artisanal and small-scale gold mining and processing within its territory;
- (e) Strategies for promoting the reduction of emissions and releases of, and exposure to, mercury in artisanal and small-scale gold mining and processing, including mercury-free methods;
- (f) Strategies for managing trade and preventing the diversion of mercury and mercury compounds from both foreign and domestic sources to use in artisanal and small scale gold mining and processing;
- (g) Strategies for involving stakeholders in the implementation and continuing development of the national action plan;
- (h) A public health strategy on the exposure of artisanal and small-scale gold miners and their communities to mercury. Such a strategy should include, inter alia, the gathering of health data, training for health-care workers and awareness-raising through health facilities;
- (i) Strategies to prevent the exposure of vulnerable populations, particularly children and women of child-bearing age, especially pregnant women, to mercury used in artisanal and small-scale gold mining;
- (j) Strategies for providing information to artisanal and small-scale gold miners and affected communities; and
- (k) A schedule for the implementation of the national action plan.

2. Each Party may include in its national action plan additional strategies to achieve its objectives, including the use or introduction of standards for mercury-free artisanal and small-scale gold mining and market-based mechanisms or marketing tools.

ANNEX D**LIST OF POINT SOURCES OF EMISSIONS OF MERCURY AND MERCURY COMPOUNDS TO THE ATMOSPHERE****Point source category:**

Coal-fired power plants;

Coal-fired industrial boilers;

Smelting and roasting processes used in the production of non-ferrous metals ⁽ⁱ⁾;

Waste incineration facilities;

Cement clinker production facilities.

(i) For the purpose of this Annex, 'non-ferrous metals' refers to lead, zinc, copper and industrial gold.

ANNEX E

ARBITRATION AND CONCILIATION PROCEDURES

Part I: Arbitration procedure

The arbitration procedure for purposes of paragraph 2 (a) of Article 25 of this Convention shall be as follows:

Article 1

1. A Party may initiate recourse to arbitration in accordance with Article 25 of this Convention by written notification addressed to the other party or parties to the dispute. The notification shall be accompanied by a statement of claim, together with any supporting documents. Such notification shall state the subject matter of arbitration and include, in particular, the Articles of this Convention the interpretation or application of which are at issue.
2. The claimant party shall notify the Secretariat that it is referring a dispute to arbitration pursuant to Article 25 of this Convention. The notification shall be accompanied by the written notification of the claimant party, the statement of claim, and the supporting documents referred to in paragraph 1 above. The Secretariat shall forward the information thus received to all Parties.

Article 2

1. If a dispute is referred to arbitration in accordance with Article 1 above, an arbitral tribunal shall be established. It shall consist of three members.
2. Each party to the dispute shall appoint an arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall designate by agreement the third arbitrator, who shall be the President of the tribunal. In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall appoint one arbitrator jointly by agreement. The President of the tribunal shall not be a national of any of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of any of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.
3. Any vacancy shall be filled in the manner prescribed for the initial appointment.

Article 3

1. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of the date on which the respondent party receives the notification of the arbitration, the other party may inform the Secretary-General of the United Nations, who shall make the designation within a further two-month period.
2. If the President of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the date of the appointment of the second arbitrator, the Secretary-General of the United Nations shall, at the request of a party, designate the President within a further two-month period.

Article 4

36

The arbitral tribunal shall render its decisions in accordance with the provisions of this Convention and international law.

Article 5

Unless the parties to the dispute otherwise agree, the arbitral tribunal shall determine its own rules of procedure.

Article 6

The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties to the dispute, recommend essential interim measures of protection.

Article 7

The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:

- (a) Provide it with all relevant documents, information and facilities; and
- (b) Enable it, when necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

Article 8

The parties to the dispute and the arbitrators are under an obligation to protect the confidentiality of any information or documents that they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

Article 9

Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the costs of the tribunal shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its costs and shall furnish a final statement thereof to the parties.

Article 10

A Party that has an interest of a legal nature in the subject matter of the dispute that may be affected by the decision may intervene in the proceedings with the consent of the arbitral tribunal.

Article 11

The arbitral tribunal may hear and determine counterclaims arising directly out of the subject matter of the dispute.

Article 12

Decisions of the arbitral tribunal on both procedure and substance shall be taken by a majority vote of its members.

Article 13

37

1. If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to make its decision. Absence of a party or a failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings.
2. Before rendering its final decision, the arbitral tribunal must satisfy itself that the claim is well founded in fact and law.

Article 14

The arbitral tribunal shall render its final decision within five months of the date on which it is fully constituted, unless it finds it necessary to extend the time limit for a period that should not exceed five more months.

Article 15

The final decision of the arbitral tribunal shall be confined to the subject matter of the dispute and shall state the reasons on which it is based. It shall contain the names of the members who have participated and the date of the final decision. Any member of the tribunal may attach a separate or dissenting opinion to the final decision.

Article 16

The final decision shall be binding on the parties to the dispute. The interpretation of this Convention given by the final decision shall also be binding upon a Party intervening under Article 10 above insofar as it relates to matters in respect of which that Party intervened. The final decision shall be without appeal unless the parties to the dispute have agreed in advance to an appellate procedure.

Article 17

Any disagreement that may arise between those bound by the final decision in accordance with Article 16 above, as regards the interpretation or manner of implementation of that final decision, may be submitted by any of them for decision to the arbitral tribunal that rendered it.

Part II: Conciliation procedure

The conciliation procedure for purposes of paragraph 6 of Article 25 of this Convention shall be as follows:

Article 1

A request by a party to a dispute to establish a conciliation commission pursuant to paragraph 6 of Article 25 of this Convention shall be addressed in writing to the Secretariat, with a copy to the other party or parties to the dispute. The Secretariat shall forthwith inform all Parties accordingly.

Article 2

1. The conciliation commission shall, unless the parties to the dispute otherwise agree, comprise three members, one appointed by each party concerned and a President chosen jointly by those members.
2. In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall appoint their member of the commission jointly by agreement.

Article 3

If any appointment by the parties to the dispute is not made within two months of the date of receipt by the Secretariat of the written request referred to in Article 1 above, the Secretary-General of the United Nations shall, upon request by any party, make such appointment within a further two-month period.

Article 4

If the President of the conciliation commission has not been chosen within two months of the appointment of the second member of the commission, the Secretary-General of the United Nations shall, upon request by any party to the dispute, designate the President within a further two-month period.

Article 5

The conciliation commission shall assist the parties to the dispute in an independent and impartial manner in their attempt to reach an amicable resolution.

Article 6

1. The conciliation commission may conduct the conciliation proceedings in such a manner as it considers appropriate, taking fully into account the circumstances of the case and the views the parties to the dispute may express, including any request for a swift resolution. It may adopt its own rules of procedure as necessary, unless the parties otherwise agree.
2. The conciliation commission may, at any time during the proceedings, make proposals or recommendations for a resolution of the dispute.

Article 7

The parties to the dispute shall cooperate with the conciliation commission. In particular, they shall endeavour to comply with requests by the commission to submit written materials, provide evidence and attend meetings. The parties and the members of the conciliation commission are under an obligation to protect the confidentiality of any information or documents they receive in confidence during the proceedings of the commission.

Article 8

The conciliation commission shall take its decisions by a majority vote of its members.

Article 9

Unless the dispute has already been resolved, the conciliation commission shall render a report with recommendations for resolution of the dispute no later than 12 months of being fully constituted, which the parties to the dispute shall consider in good faith.

Article 10

Any disagreement as to whether the conciliation commission has competence to consider a matter referred to it shall be decided by the commission.

Article 11

The costs of the conciliation commission shall be borne by the parties to the dispute in equal shares, unless they agree otherwise. The commission shall keep a record of all its costs and shall furnish a final statement thereof to the parties.

ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΜΙΝΑΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΔΡΑΡΓΥΡΟ

Τα συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας σύμβασης,

Αναγνωρίζοντας ότι ο υδράργυρος είναι μια χημική ουσία που προκαλεί παγκόσμια ανησυχία λόγω της μεταφοράς των ατμοσφαιρικών ρύπων του σε μεγάλη απόσταση, της μεγάλης διάρκειας ζωής του στο περιβάλλον εξαιτίας της ανθρωπογενούς ρύπανσης, της ικανότητας βιοσυσσώρευσής του στα οικοσυστήματα, καθώς και λόγω των σημαντικών αρνητικών επιπτώσεών του στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον,

Υπενθυμίζοντας την απόφαση 25/5, της 20ής Φεβρουαρίου 2009, του διοικητικού συμβουλίου του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον περί ανάληψης διεθνούς δράσης για τη διαχείριση του υδραργύρου με αποδοτικό, αποτελεσματικό και συνεκτικό τρόπο,

Υπενθυμίζοντας την παράγραφο 221 του εγγράφου αποτελεσμάτων της διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη με τίτλο «The future we want» («Το μέλλον που θέλουμε»), όπου απευθύνεται έκκληση για επιτυχή έκβαση των διαπραγματεύσεων σχετικά με τη θέσπιση διεθνούς νομικά δεσμευτικής πράξης για τον υδράργυρο, με σκοπό την αντιμετώπιση των κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον,

Υπενθυμίζοντας την επιβεβαίωση των αρχών της διακήρυξης του Ρίο για το περιβάλλον και την ανάπτυξη στο πλαίσιο της διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των κοινών αλλά διαφοροποιημένων ευθυνών, και αναγνωρίζοντας τις επιμέρους συνθήκες και ικανότητες των κρατών σε εθνικό επίπεδο, καθώς και την ανάγκη ανάληψης διεθνούς δράσης,

Έχοντας επίγνωση των ανησυχιών που εκφράζονται για την υγεία, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες, λόγω της έκθεσης στον υδράργυρο ευπαθών πληθυσμών, και ειδικότερα των γυναικών, των παιδιών και, μέσω αυτών, των μελλοντικών γενεών,

Επισημαίνοντας την ιδιαίτερη ευπάθεια των αρκτικών οικοσυστημάτων και των ιθαγενών κοινοτήτων λόγω της βιομεθέθυνσης του υδραργύρου και της μόλυνσης των παραδοσιακών ειδών διατροφής, και εκφράζοντας την ανησυχία τους για τις ιθαγενείς κοινότητες γενικότερα όσον αφορά τις επιπτώσεις του υδραργύρου,

Αναγνωρίζοντας τα σημαντικά διδάγματα που αντλήθηκαν από τη νόσο της Μιναμάτα, ιδίως όσον αφορά τις σοβαρές επιπτώσεις της ρύπανσης από τον υδράργυρο για την υγεία και το περιβάλλον, καθώς και την ανάγκη για ορθή διαχείριση του υδραργύρου και πρόληψη έναντι ανάλογων συμβάντων στο μέλλον,

Υπογραμμίζοντας τη σημασία της χρηματοδοτικής, τεχνικής, τεχνολογικής υποστήριξης, καθώς και της στήριξης όσον αφορά την ανάπτυξη ικανοτήτων, ιδίως για τις αναπτυσσόμενες χώρες και τις χώρες με μεταβατική οικονομία, με σκοπό την ενίσχυση των εθνικών δυνατοτήτων διαχείρισης του υδραργύρου και την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής της σύμβασης,

Αναγνωρίζοντας επίσης τις δραστηριότητες της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας για την προστασία της ανθρώπινης υγείας από τον υδράργυρο και τον ρόλο που διαδραματίζουν οι σχετικές πολυμερείς περιβαλλοντικές συμφωνίες, ιδίως η σύμβαση της Βασιλείας για τον έλεγχο της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων και της διάθεσής τους και η σύμβαση του Ρότερνταμ σχετικά με τη διαδικασία συναίνεσης

έπειτα από ενημέρωση όσον αφορά ορισμένα επικίνδυνα χημικά προϊόντα και φυτοφάρμακα στο διεθνές εμπόριο,

Αναγνωρίζοντας ότι η παρούσα σύμβαση και άλλες διεθνείς συμφωνίες στον τομέα του περιβάλλοντος και του εμπορίου αλληλοενισχύονται,

Τονίζοντας ότι η παρούσα σύμβαση δεν θίγει καθ' οιονδήποτε τρόπο τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών που απορρέουν από οιαδήποτε ισχύουσα διεθνή συμφωνία,

Κατανοώντας ότι η ανωτέρω αιτιολογική σκέψη δεν αποκοπεί στη διαμόρφωση ιεραρχίας μεταξύ της παρούσας σύμβασης και άλλων διεθνών πράξεων,

Επισημαίνοντας ότι η παρούσα σύμβαση δεν εμποδίζει καθ' οιονδήποτε τρόπο ένα συμβαλλόμενο μέρος να λάβει συμπληρωματικά εθνικά μέτρα που συνάδουν με τις διατάξεις της παρούσας σύμβασης στο πλαίσιο των προσπαθειών για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από την έκθεση στον υδραργύρο σύμφωνα με τις υπόλοιπες υποχρεώσεις που υπέχει το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος δυνάμει των ισχυουσών διατάξεων του διεθνούς δικαίου,

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Στόχος

Σκοπός της παρούσας σύμβασης είναι η προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από τις ανθρωπογενείς εκπομπές και εκλύσεις υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης:

- α) ως «βιοτεχνική και μικρής κλίμακας εξόρυξη χρυσού» νοείται η εξόρυξη χρυσού που πραγματοποιείται από μεμονωμένους μεταλλωρύχους ή μικρές επιχειρήσεις περιορισμένου επενδυτικού κεφαλαίου και περιορισμένης παραγωγής·
- β) ως «βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές» νοούνται οι πλέον αποτελεσματικές τεχνικές για την πρόληψη και, όπου αυτό δεν είναι πρακτικά εφικτό, τη μείωση των εκπομπών και εκλύσεων υδραργύρου στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα και το έδαφος, καθώς και των επιπτώσεων των εν λόγω εκπομπών και εκλύσεων στο περιβάλλον συνολικά, λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών και τεχνικών εκτιμήσεων για ένα δεδομένο συμβαλλόμενο μέρος ή μια δεδομένη εγκατάσταση στην επικράτεια του εν λόγω συμβαλλόμενου μέρους. Στο πλαίσιο αυτό:

ως «βέλτιστες» νοούνται οι πλέον αποτελεσματικές όσον αφορά την επίτευξη υψηλού γενικού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος στο σύνολό του·

ως «διαθέσιμες» τεχνικές νοούνται, για δεδομένο συμβαλλόμενο μέρος και για δεδομένη εγκατάσταση στην επικράτεια του εν λόγω συμβαλλόμενου μέρους, οι τεχνικές που αναπτύσσονται σε τέτοιο βαθμό ώστε να επιτρέπεται η εφαρμογή τους σε συναφή βιομηχανικό κλάδο υπό οικονομικά και τεχνικά βιώσιμες συνθήκες, λαμβανομένου υπόψη του κόστους και του οφέλους, ανεξαρτήτως εάν οι εν λόγω τεχνικές χρησιμοποιούνται ή αναπτύσσονται στην επικράτεια του εν λόγω

συμβαλλόμενου μέρους, υπό τον όρο ότι είναι προσβάσιμες για τον φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης όπως ορίζεται από το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος και

ως «τεχνικές» νοούνται οι τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται, οι πρακτικές λειτουργίας και οι τρόποι με τους οποίους σχεδιάζονται, κατασκευάζονται, συντηρούνται, λειτουργούν και παροπλίζονται οι εγκαταστάσεις·

- γ) ως «βέλτιστες περιβαλλοντικές πρακτικές» νοείται η εφαρμογή του καταλληλότερου συνδυασμού μέτρων και στρατηγικών περιβαλλοντικού ελέγχου·
- δ) ως «υδράργυρος» νοείται ο στοιχειακός υδράργυρος [Hg(0), αριθ. CAS 7439-97-6]·
- ε) ως «ένωση υδραργύρου» νοείται οιαδήποτε ουσία περιέχει άτομα υδραργύρου και ένα ή περισσότερα άτομα άλλων χημικών στοιχείων τα οποία μπορούν να διαχωριστούν σε διαφορετικά συστατικά στοιχεία μόνο με χημικές αντιδράσεις·
- στ) ως «προϊόν με προσθήκη υδραργύρου» νοείται το προϊόν ή το συστατικό προϊόντος το οποίο περιέχει υδράργυρο ή ένωση υδραργύρου που έχει σκοπίμως προστεθεί·
- ζ) ο όρος «μέρος» σημαίνει κράτος ή περιφερειακό οργανισμό οικονομικής ολοκλήρωσης που έχει συμφωνήσει να δεσμεύεται από την παρούσα σύμβαση και έναντι του οποίου ισχύει η παρούσα σύμβαση·
- η) ως «παρόντα και ψηφίζοντα συμβαλλόμενα μέρη» νοούνται τα συμβαλλόμενα μέρη τα οποία παρίστανται και συμμετέχουν με θετική ή αρνητική ψήφο σε συνεδριάσεις των συμβαλλόμενων μερών·
- θ) ως «πρωτογενής εξόρυξη υδραργύρου» νοείται η εξόρυξη στην οποία το κύριο υλικό που αναζητείται είναι ο υδράργυρος·
- ι) ως «οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης» νοείται ο οργανισμός που έχει συσταθεί από κυρίαρχα κράτη μιας δεδομένης περιφέρειας, στον οποίο τα κράτη μέλη του έχουν μεταβιβάσει αρμοδιότητες όσον αφορά θέματα που διέπονται από την παρούσα σύμβαση και ο οποίος έχει δεόντως εξουσιοδοτηθεί, σύμφωνα με τον εσωτερικό του κανονισμό, να ασκεί καθήκοντα υπογραφής, κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης της παρούσας σύμβασης ή προσχώρησης σε αυτή· και
- ια) ως «επιτρεπόμενη χρήση» νοείται οιαδήποτε χρήση υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου από συμβαλλόμενο μέρος κατ' εφαρμογή της παρούσας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των χρήσεων που συνάδουν με τα άρθρα 3, 4, 5, 6 και 7.

Άρθρο 3

Πηγές εφοδιασμού και εμπόριο υδραργύρου

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου:
 - α) οι αναφορές στον «υδράργυρο» περιλαμβάνουν τα μείγματα υδραργύρου με άλλες ουσίες, μεταξύ των οποίων τα κράματα υδραργύρου με ελάχιστη περιεκτικότητα σε υδράργυρο της τάξεως του 95 % κατά βάρος· και
 - β) ως «ενώσεις υδραργύρου» νοούνται ο χλωριούχος υδράργυρος (I) (γνωστός επίσης ως καλομέλας), το οξειδίο του υδραργύρου (II), ο θειικός υδράργυρος (II), ο νιτρικός υδράργυρος (II), το κιννάβαρι και ο θειούχος υδράργυρος.
2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) σε ποσότητες υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για τις ανάγκες έρευνας σε εργαστηριακή κλίμακα ή ως ουσία αναφοράς· ή
 - β) σε ιχνοποσότητες υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου φυσικής προέλευσης που περιέχονται σε προϊόντα όπως μέταλλα, μεταλλεύματα ή ορυκτά προϊόντα τα οποία δεν περιέχουν υδράργυρο, συμπεριλαμβανομένου του άνθρακα, ή προϊόντα παραγόμενα από τα υλικά αυτά, καθώς και συμπτωματικές ιχνοποσότητες σε χημικά προϊόντα· ή
 - γ) σε προϊόντα με προσθήκη υδραργύρου.
3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος απαγορεύει την πρωτογενή εξόρυξη υδραργύρου που δεν διεξαγόταν στην επικράτειά του κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης σε αυτό.
4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος επιτρέπει μόνο την πρωτογενή εξόρυξη υδραργύρου που διεξαγόταν στην επικράτειά του κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης σε αυτό και για μέγιστο χρονικό διάστημα δεκαπέντε ετών από την εν λόγω ημερομηνία. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, ο υδράργυρος που προέρχεται από πρωτογενή εξόρυξη χρησιμοποιείται μόνο στην παραγωγή προϊόντων με προσθήκη υδραργύρου σύμφωνα με το άρθρο 4, σε διεργασίες παραγωγής σύμφωνα με το άρθρο 5 ή διατίθεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 11, με τη χρήση διαδικασιών που δεν συνεπάγονται ανάκτηση, ανακύκλωση, αποκατάσταση, άμεση επαναχρησιμοποίηση ή εναλλακτικές χρήσεις.
5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος:
- α) καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τον εντοπισμό μεμονωμένων αποθεμάτων υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου που υπερβαίνουν τους 50 μετρικούς τόνους, καθώς και πηγών εφοδιασμού υδραργύρου που παράγουν αποθέματα τα οποία υπερβαίνουν τους 10 μετρικούς τόνους ετησίως και βρίσκονται στην επικράτειά του·
 - β) λαμβάνει μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι, όταν το συμβαλλόμενο μέρος αποφαινεται ότι υπάρχουν διαθέσιμες πλεονάζουσες ποσότητες υδραργύρου από τον παροπλισμό εγκαταστάσεων χλωριούχων αλκαλίων, ο υδράργυρος αυτός διατίθεται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 3 στοιχείο α), με τη χρήση διαδικασιών που δεν συνεπάγονται ανάκτηση, ανακύκλωση, αποκατάσταση, άμεση επαναχρησιμοποίηση ή εναλλακτικές χρήσεις.
6. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος απαγορεύει την εξαγωγή υδραργύρου, εξαιρουμένων των κάτωθι περιπτώσεων:
- α) εξαγωγή προς συμβαλλόμενο μέρος το οποίο έχει διαβιβάσει στο συμβαλλόμενο μέρος εξαγωγής την έγγραφη συναίνεσή του, και αποκλειστικά και μόνο για τους ακόλουθους σκοπούς:
 - i) επιτρεπόμενη χρήση για το συμβαλλόμενο μέρος εισαγωγής δυνάμει της παρούσας σύμβασης·
 - ή
 - ii) περιβαλλοντικά ορθή προσωρινή αποθήκευση σύμφωνα με το άρθρο 10·
 - ή

β) εξαγωγή προς μη συμβαλλόμενο μέρος το οποίο έχει διαβιβάσει στο συμβαλλόμενο μέρος εξαγωγής την έγγραφη συναίνεσή του, συμπεριλαμβανομένης βεβαίωσης με την οποία αποδεικνύεται ότι:

- i) το μη συμβαλλόμενο μέρος έχει θέσει σε εφαρμογή μέτρα για τη διασφάλιση της προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, καθώς και για την εξασφάλιση της συμμόρφωσής του προς τις διατάξεις των άρθρων 10 και 11· και
- ii) ο υδράργυρος αυτός προορίζεται αποκλειστικά για επιτρεπόμενη χρήση του σε συμβαλλόμενο μέρος δυνάμει της παρούσας σύμβασης ή για την περιβαλλοντικά ορθή προσωρινή αποθήκευσή του σύμφωνα με το άρθρο 10.

7. Τα συμβαλλόμενα μέρη εξαγωγής μπορούν να εκλαμβάνουν τη γενική κοινοποίηση που διαβιβάζει στη γραμματεία το συμβαλλόμενο ή μη συμβαλλόμενο μέρος εισαγωγής ως την έγγραφη συναίνεση που απαιτείται βάσει της παραγράφου 6. Στην εν λόγω γενική κοινοποίηση καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων το συμβαλλόμενο ή μη συμβαλλόμενο μέρος εισαγωγής παρέχει τη συναίνεσή του. Το εν λόγω συμβαλλόμενο ή μη συμβαλλόμενο μέρος δύναται ανά πάσα στιγμή να ανακαλέσει την κοινοποίηση. Η γραμματεία τηρεί δημόσιο μητρώο όλων των σχετικών κοινοποιήσεων.

8. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος απαγορεύει την εισαγωγή υδραργύρου από μη συμβαλλόμενο μέρος στο οποίο παρέχει την έγγραφη συναίνεση του, εκτός εάν το μη συμβαλλόμενο μέρος έχει διαβιβάσει βεβαίωση ότι ο υδράργυρος δεν προέρχεται από πηγές που χαρακτηρίζονται ως μη επιτρεπόμενες βάσει της παραγράφου 3 ή της παραγράφου 5 στοιχείο β).

9. Συμβαλλόμενο μέρος το οποίο υποβάλλει γενική κοινοποίηση συναίνεσης σύμφωνα με την παράγραφο 7 δύναται να αποφασίσει να μην εφαρμόσει την παράγραφο 8, υπό τον όρο ότι τηρεί γενικούς περιορισμούς επί της εξαγωγής υδραργύρου και ότι έχει θεσπίσει εθνικά μέτρα για την εξασφάλιση της περιβαλλοντικά ορθής διαχείρισης του εισαγόμενου υδραργύρου. Το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος διαβιβάζει στη γραμματεία κοινοποίηση της εν λόγω απόφασης, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών περιγραφής των εξαγωγικών περιορισμών και των εθνικών κανονιστικών μέτρων που έχει θεσπίσει, καθώς και πληροφοριών σχετικά με τις ποσότητες και τις χώρες προέλευσης του υδραργύρου που εισάγεται από μη συμβαλλόμενα μέρη. Η γραμματεία τηρεί δημόσιο μητρώο όλων των σχετικών κοινοποιήσεων. Η επιτροπή εφαρμογής και συμμόρφωσης εξετάζει και αξιολογεί τις εν λόγω κοινοποιήσεις και τις πληροφορίες τεκμηρίωσης σύμφωνα με το άρθρο 15 και μπορεί να υποβάλλει συστάσεις, κατά περίπτωση, στη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών.

10. Η διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 9 είναι διαθέσιμη έως την ολοκλήρωση της δεύτερης συνεδρίασης της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής, παύει να είναι διαθέσιμη, εκτός εάν η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών αποφασίσει διαφορετικά με απλή πλειοψηφία των παρόντων και ψηφίζόντων συμβαλλόμενων μερών, εξαιρουμένου συμβαλλόμενου μέρους που έχει ενδεχομένως διαβιβάσει κοινοποίηση δυνάμει της παραγράφου 9 πριν από τη λήξη της δεύτερης συνεδρίασης της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών.

11. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος περιλαμβάνει στις εκθέσεις που υποβάλλει κατ' εφαρμογή του άρθρου 21 στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου.

12. Κατά την πρώτη της συνεδρίαση, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών παρέχει περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, ιδίως όσον αφορά την παράγραφο 5 στοιχείο α) και τις παραγράφους 6 και 8, και καταρτίζει και εγκρίνει το απαιτούμενο περιεχόμενο της βεβαίωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 6 στοιχείο β) και στην παράγραφο 8.

13. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών αξιολογεί εάν το εμπόριο συγκεκριμένων ενώσεων υδραργύρου υπονομεύει τον στόχο της παρούσας σύμβασης και εξετάζει κατά πόσον συγκεκριμένες ενώσεις υδραργύρου πρέπει να διέπονται, μέσω της ένταξής τους σε συμπληρωματικό παράρτημα που εγκρίνεται σύμφωνα με το άρθρο 27, στις διατάξεις των παραγράφων 6 και 8.

Άρθρο 4

Προϊόντα με προσθήκη υδραργύρου

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος απαγορεύει, με τη λήψη κατάλληλων μέτρων, την παραγωγή, εισαγωγή ή εξαγωγή των προϊόντων με προσθήκη υδραργύρου που απαριθμούνται στο μέρος I του παραρτήματος Α μετά την καθορισμένη ημερομηνία σταδιακής κατάργησης των εν λόγω προϊόντων, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες είτε προβλέπεται ρητώς εξαίρεση στο παράρτημα Α είτε το συμβαλλόμενο μέρος απολαύει καταχωρισμένης απαλλαγής κατ' εφαρμογή του άρθρου 6.

2. Ένα συμβαλλόμενο μέρος δύναται, εναλλακτικά ως προς τις διατάξεις της παραγράφου 1, να δηλώσει, κατά τη χρονική στιγμή είτε της κύρωσης είτε της έναρξης ισχύος πιθανής τροποποίησης του παραρτήματος Α για το συγκεκριμένο συμβαλλόμενο μέρος, ότι θα θέσει σε εφαρμογή διάφορα μέτρα ή στρατηγικές για την αντιμετώπιση των προϊόντων που περιλαμβάνονται στο μέρος I του παραρτήματος Α. Το συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να επιλέξει αυτή την εναλλακτική δυνατότητα μόνον εάν είναι σε θέση να αποδείξει ότι έχει ήδη μειώσει στο ελάχιστο επιτρεπόμενο όριο την παραγωγή, εισαγωγή και εξαγωγή της πλειονότητας των προϊόντων που απαριθμούνται στο μέρος I του παραρτήματος Α και ότι έχει θέσει σε εφαρμογή μέτρα ή στρατηγικές για τη μείωση της χρήσης του υδραργύρου σε επιπρόσθετα προϊόντα τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στο μέρος I του παραρτήματος Α κατά τη χρονική στιγμή που κοινοποίησε στη γραμματεία την απόφασή του να κάνει χρήση της συγκεκριμένης εναλλακτικής δυνατότητας. Επιπλέον, το συμβαλλόμενο μέρος που επιλέγει αυτή την εναλλακτική δυνατότητα:

- α) υποβάλλει, με την πρώτη ευκαιρία, στη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών έκθεση, στην οποία περιγράφονται τα μέτρα ή οι στρατηγικές που εφαρμόζονται, συμπεριλαμβανομένου του ποσοτικού προσδιορισμού των μειώσεων που επιτεύχθηκαν·
- β) θέτει σε εφαρμογή μέτρα ή στρατηγικές για τη μείωση της χρήσης υδραργύρου στα προϊόντα που απαριθμούνται στο μέρος I του παραρτήματος Α και για τα οποία δεν έχει επιτευχθεί ακόμη ελάχιστο επιτρεπόμενο όριο·
- γ) εξετάζει το ενδεχόμενο λήψης συμπληρωματικών μέτρων για την επίτευξη περαιτέρω μειώσεων· και
- δ) δεν έχει το δικαίωμα να διεκδικήσει απαλλαγές δυνάμει του άρθρου 6 για οποιαδήποτε κατηγορία προϊόντων για τα οποία έχει επιλεγεί η συγκεκριμένη εναλλακτική δυνατότητα.

Το αργότερο πέντε έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών επανεξετάζει, στο πλαίσιο της διαδικασίας

επανεξέτασης σύμφωνα με την παράγραφο 8, την πρόοδο που έχει σημειωθεί και την αποτελεσματικότητα των μέτρων που ελήφθησαν βάσει των διατάξεων της εν λόγω παραγράφου.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει μέτρα για τα προϊόντα με προσθήκη υδραργύρου που απαριθμούνται στο μέρος II του παραρτήματος Α σύμφωνα με τις προβλεπόμενες σε αυτό διατάξεις.

4. Βάσει των στοιχείων που παρέχουν τα συμβαλλόμενα μέρη, η γραμματεία συγκεντρώνει και διατηρεί πληροφορίες σχετικά με προϊόντα με προσθήκη υδραργύρου, καθώς και τις αντίστοιχες εναλλακτικές δυνατότητες, και καθιστά τις εν λόγω πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό. Η γραμματεία δημοσιοποιεί επίσης κάθε άλλη σχετική πληροφορία που διαβιβάζουν τα συμβαλλόμενα μέρη.

5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει μέτρα για την πρόληψη της ενσωμάτωσης σε συναρμολογημένα προϊόντα προϊόντων με προσθήκη υδραργύρου των οποίων η παραγωγή, εισαγωγή και εξαγωγή δεν επιτρέπεται δυνάμει του παρόντος άρθρου.

6. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος αποθαρρύνει την παραγωγή και την εμπορική διάθεση προϊόντων με προσθήκη υδραργύρου που δεν υπόκειντο σε καμία από τις γνωστές χρήσεις των προϊόντων με προσθήκη υδραργύρου πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης για το εκάστοτε συμβαλλόμενο μέρος, εκτός εάν προκύπτει από σχετική αξιολόγηση των κινδύνων και των οφελών του αντίστοιχου προϊόντος ότι αποφέρει οφέλη για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Τα συμβαλλόμενα μέρη διαβιβάζουν στη γραμματεία, κατά περίπτωση, πληροφορίες όσον αφορά οιοδήποτε σχετικό προϊόν, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων τα οποία αφορούν τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται το εν λόγω προϊόν για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Η γραμματεία καθιστά τις πληροφορίες αυτές διαθέσιμες στο κοινό.

7. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να υποβάλει στη γραμματεία πρόταση για την ένταξη προϊόντος με προσθήκη υδραργύρου στον κατάλογο του παραρτήματος Α, στην οποία πρέπει να περιέχονται πληροφορίες όσον αφορά τη διαθεσιμότητα, την τεχνική και οικονομική σκοπιμότητα, καθώς και τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγονται για το περιβάλλον και την υγεία οι εναλλακτικές δυνατότητες του εν λόγω προϊόντος, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που προβλέπονται στην παράγραφο 4.

8. Το αργότερο πέντε έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών επανεξετάζει το παράρτημα Α και μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο τροποποιήσεων αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 27.

9. Κατά την επανεξέταση του παραρτήματος Α δυνάμει της παραγράφου 8, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών λαμβάνει υπόψη τουλάχιστον τα εξής:

- α) όλες τις προτάσεις που υποβάλλονται δυνάμει της παραγράφου 7·
- β) τις πληροφορίες που καθίστανται διαθέσιμες σύμφωνα με την παράγραφο 4· και
- γ) τη δυνατότητα διάθεσης στα συμβαλλόμενα μέρη εναλλακτικών, τεχνικά και οικονομικά εφικτών, προϊόντων χωρίς την προσθήκη υδραργύρου, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων και των οφελών που συνεπάγονται για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία.

Άρθρο 5

Διαδικασίες παραγωγής με τη χρήση υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου και του παραρτήματος Β, στις διαδικασίες παραγωγής με τη χρήση υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου δεν συμπεριλαμβάνονται οι διαδικασίες στις οποίες χρησιμοποιούνται προϊόντα με προσθήκη υδραργύρου, οι διαδικασίες για την παραγωγή προϊόντων με προσθήκη υδραργύρου ή οι διαδικασίες επεξεργασίας αποβλήτων που περιέχουν υδράργυρο.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος απαγορεύει, με τη λήψη κατάλληλων μέτρων, τη χρήση υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου στις διαδικασίες παραγωγής που απαριθμούνται στο μέρος Ι του παραρτήματος Β μετά την προβλεπόμενη στο εν λόγω παράρτημα ημερομηνία σταδιακής κατάργησής της για τις επιμέρους διαδικασίες, εξαιρουμένων των περιπτώσεων στις οποίες το συμβαλλόμενο μέρος απολαύει καταχωρισμένης απαλλαγής κατ' εφαρμογή του άρθρου 6.
3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει μέτρα για τον περιορισμό της χρήσης υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου στις διαδικασίες που απαριθμούνται στο μέρος ΙΙ του παραρτήματος Β σύμφωνα με τις προβλεπόμενες σε αυτό διατάξεις.
4. Βάσει των στοιχείων που παρέχουν τα συμβαλλόμενα μέρη, η γραμματεία συγκεντρώνει και διατηρεί τις πληροφορίες που αφορούν τις διαδικασίες με τη χρήση υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου, καθώς και τις αντίστοιχες εναλλακτικές δυνατότητες, και καθιστά τις εν λόγω πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό. Τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να υποβάλλουν και άλλες σχετικές πληροφορίες, τις οποίες η γραμματεία καθιστά διαθέσιμες στο κοινό.
5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος με μία ή περισσότερες εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν υδράργυρο ή ενώσεις υδραργύρου στις διαδικασίες παραγωγής που απαριθμούνται στο παράρτημα Β υπέχει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:
 - α) λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των εκπομπών και των εκλύσεων υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου από τις εν λόγω εγκαταστάσεις·
 - β) ένταξη στις εκθέσεις που υποβάλλει δυνάμει του άρθρου 21 στοιχείων σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνει κατ' εφαρμογή της παρούσας παραγράφου· και
 - γ) καταβολή κάθε δυνατής προσπάθειας για τον εντοπισμό εγκαταστάσεων που βρίσκονται στο έδαφός του και χρησιμοποιούν υδράργυρο ή ενώσεις υδραργύρου για τις διαδικασίες που απαριθμούνται στο παράρτημα Β, και υποβολή στη γραμματεία, το αργότερο τρία έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της σύμβασης για το συγκεκριμένο συμβαλλόμενο μέρος, στοιχείων που αφορούν τον αριθμό και το είδος των εν λόγω εγκαταστάσεων, καθώς και την εκτιμώμενη ετήσια ποσότητα υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου που χρησιμοποιείται στις εν λόγω εγκαταστάσεις. Η γραμματεία καθιστά τις πληροφορίες αυτές διαθέσιμες στο κοινό.
6. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος απαγορεύει τη χρήση υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου σε εγκαταστάσεις οι οποίες δεν υπήρχαν πριν από την έναρξη ισχύος της σύμβασης για το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος και στις οποίες χρησιμοποιούνται οι διαδικασίες παραγωγής που απαριθμούνται στο παράρτημα Β. Στις εν λόγω εγκαταστάσεις δεν εφαρμόζεται καμία εξαίρεση.
7. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος αποθαρρύνει την ανάπτυξη εγκαταστάσεων στις οποίες χρησιμοποιούνται τυχόν άλλες διαδικασίες παραγωγής με σκόπιμη χρήση υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου και οι οποίες δεν υπήρχαν πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της σύμβασης, εκτός εάν το συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να αποδείξει στη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών ότι οι διαδικασίες παραγωγής αποφέρουν σημαντικά οφέλη για το περιβάλλον και την υγεία και ότι δεν υπάρχουν τεχνικά και

οικονομικά εφικτές εναλλακτικές επιλογές χωρίς την προσθήκη υδραργύρου, η οποία να προβλέπει τέτοιου είδους παροχές.

8. Τα συμβαλλόμενα μέρη προτρέπονται να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με συναφείς νέες τεχνολογικές εξελίξεις, οικονομικά και τεχνικά εφικτές εναλλακτικές λύσεις χωρίς την προσθήκη υδραργύρου και πιθανά μέτρα και τεχνικές για τη μείωση και, όπου είναι εφικτό, την εξάλειψη της χρήσης υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου στις διαδικασίες παραγωγής που απαριθμούνται στο παράρτημα Β, καθώς και των αντίστοιχων εκπομπών και εκλύσεων υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου από τις διαδικασίες αυτές.

9. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να υποβάλει πρόταση τροποποίησης του παραρτήματος Β για την προσθήκη διαδικασίας παραγωγής με τη χρήση υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου. Στην περίπτωση αυτή, το συμβαλλόμενο μέρος συμπεριλαμβάνει πληροφορίες που αφορούν τη διαθεσιμότητα, την τεχνική και οικονομική σκοπιμότητα, καθώς και τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγονται για το περιβάλλον και την υγεία οι εναλλακτικές διαδικασίες χωρίς την προσθήκη υδραργύρου.

10. Το αργότερο πέντε έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών επανεξετάζει το παράρτημα Β και μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο τροποποιήσεων αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 27.

11. Κατά την επανεξέταση του παραρτήματος Β δυνάμει της παραγράφου 10, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών λαμβάνει υπόψη τουλάχιστον τα εξής:

- α) όλες τις προτάσεις που υποβάλλονται δυνάμει της παραγράφου 9·
- β) τις πληροφορίες που καθίστανται διαθέσιμες σύμφωνα με την παράγραφο 4· και
- γ) τη δυνατότητα διάθεσης στα συμβαλλόμενα μέρη τεχνικά και οικονομικά εφικτών εναλλακτικών επιλογών χωρίς την προσθήκη υδραργύρου, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων και των οφελών που συνεπάγονται για το περιβάλλον και την υγεία.

Άρθρο 6

Διαθέσιμες απαλλαγές για τα συμβαλλόμενα μέρη κατόπιν αίτησης

1. Οιοδήποτε κράτος ή οιοσδήποτε οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης μπορεί να υποβάλει αίτηση υπαγωγής του σε καθεστώς μίας ή περισσότερων απαλλαγών από τις ημερομηνίες σταδιακής κατάρτησης που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα Α και Β (εφεξής «απαλλαγή»), διαβιβάζοντας εγγράφως στη γραμματεία κοινοποίηση με τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) την προσχώρησή του στην παρούσα σύμβαση υπό την ιδιότητα του συμβαλλόμενου μέρους· ή
- β) σε περίπτωση ένταξης είτε προϊόντος με προσθήκη υδραργύρου στο παράρτημα Α μέσω τροποποίησης είτε διαδικασίας παραγωγής με τη χρήση υδραργύρου στο παράρτημα Β μέσω τροποποίησης, το αργότερο κατά την ημερομηνία στην οποία το συμβαλλόμενο μέρος θέτει σε ισχύ την εφαρμοστέα τροποποίηση.

Η υποβολή οιοσδήποτε σχετικού αιτήματος συνοδεύεται από δήλωση στην οποία αιτιολογείται η ανάγκη απαλλαγής του ενδιαφερόμενου συμβαλλόμενου μέρους.

2. Αίτηση απαλλαγής μπορεί να υποβληθεί είτε για κατηγορία που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Α ή Β είτε για υποκατηγορία που προσδιορίζει το ενδιαφερόμενο κράτος ή ο οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος που υπάγεται σε καθεστώς μίας ή περισσότερων απαλλαγών καταχωρίζεται σε σχετικό μητρώο. Η γραμματεία δημιουργεί και τηρεί το μητρώο, το οποίο καθιστά επίσης διαθέσιμο στο κοινό.

4. Το μητρώο αυτό περιλαμβάνει:

- α) κατάλογο των συμβαλλόμενων μερών που υπάγονται σε καθεστώς μίας ή περισσότερων απαλλαγών·
- β) τη μία ή περισσότερες απαλλαγές που καταχωρίζονται για κάθε συμβαλλόμενο μέρος· και
- γ) την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας για κάθε απαλλαγή.

5. Εξαιρουμένης της περίπτωσης στην οποία το συμβαλλόμενο μέρος υποδεικνύει συντομότερη προθεσμία στο μητρώο, όλες οι προθεσμίες απαλλαγών κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 εκπνέουν πέντε έτη μετά τη σχετική ημερομηνία σταδιακής κατάργησης που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Α ή Β.

6. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών δύναται, κατόπιν αιτήματος συμβαλλόμενου μέρους, να αποφασίσει την πενταετή παράταση μιας απαλλαγής, εκτός εάν το συμβαλλόμενο μέρος ζητήσει συντομότερη προθεσμία. Κατά τη λήψη της εν λόγω απόφασης, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών λαμβάνει δεόντως υπόψη τα εξής:

- α) έκθεση του συμβαλλόμενου μέρους στην οποία αιτιολογείται η ανάγκη παράτασης της απαλλαγής και περιγράφονται συνοπτικά οι δραστηριότητες που έχουν αναληφθεί και προγραμματίζονται για την εξάλειψη της ανάγκης υπαγωγής σε καθεστώς απαλλαγής το ταχύτερο δυνατόν·
- β) τις διαθέσιμες πληροφορίες, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη διαθεσιμότητα εναλλακτικών προϊόντων και διαδικασιών που δεν περιλαμβάνουν την προσθήκη υδραργύρου ή που αφορούν την κατανάλωση μικρότερων ποσοτήτων υδραργύρου από εκείνες που απαιτούνται για την κατ' εξαίρεση χρήση υδραργύρου· και
- γ) τις δραστηριότητες που προγραμματίζονται ή που βρίσκονται σε εξέλιξη για την εξασφάλιση περιβαλλοντικά ορθής αποθήκευσης του υδραργύρου και διάθεσης των αποβλήτων υδραργύρου.

Η προθεσμία απαλλαγής μπορεί να παραταθεί μόνο μία φορά ανά προϊόν και ανά ημερομηνία σταδιακής κατάργησης.

7. Το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος δύναται να ανακαλέσει ανά πάσα στιγμή το καθεστώς απαλλαγής με σχετική γραπτή κοινοποίηση στη γραμματεία. Η ανάκληση του καθεστώτος απαλλαγής τίθεται σε ισχύ κατά την ημερομηνία που ορίζεται στην κοινοποίηση.

8. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, δεν επιτρέπεται η υποβολή αίτησης χορήγησης απαλλαγής από κράτος ή οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης μετά την παρέλευση πέντε ετών από την ημερομηνία σταδιακής κατάργησης του σχετικού προϊόντος ή της σχετικής διαδικασίας που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Α ή Β, εκτός εάν ένα ή περισσότερα συμβαλλόμενα μέρη εξακολουθούν να είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο απαλλαγών για το ίδιο προϊόν ή για την ίδια διαδικασία, κατόπιν χορήγησης παράτασης δυνάμει της παραγράφου 6. Στην περίπτωση αυτή, το ενδιαφερόμενο κράτος ή ο ενδιαφερόμενος οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δύναται, εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β), να υποβάλει αίτηση απαλλαγής για το ίδιο προϊόν ή την ίδια διαδικασία, η διάρκεια ισχύος της οποίας λήγει δέκα έτη μετά την αντίστοιχη ημερομηνία σταδιακής κατάργησης.

9. Δεν επιτρέπεται σε κανένα συμβαλλόμενο μέρος να παραμείνει σε καθεστώς απαλλαγής για χρονικό διάστημα άνω των δέκα ετών μετά την ημερομηνία σταδιακής κατάργησης του αντίστοιχου προϊόντος ή της αντίστοιχης διαδικασίας που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Α ή Β.

Άρθρο 7

Βιοτεχνική και μικρής κλίμακας εξόρυξη χρυσού

1. Τα μέτρα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο και στο παράρτημα Γ εφαρμόζονται στη βιοτεχνική και μικρής κλίμακας εξόρυξη και επεξεργασία χρυσού, στο πλαίσιο των οποίων χρησιμοποιούνται αμαλγάματα υδραργύρου για την εξόρυξη χρυσού από μεταλλεύματα.
2. Όλα τα συμβαλλόμενα μέρη με δραστηριότητες βιοτεχνικής και μικρής κλίμακας εξόρυξης και επεξεργασίας χρυσού που υπόκεινται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου στην επικράτειά τους λαμβάνουν μέτρα για τη μείωση και, όπου αυτό είναι εφικτό, την εξάλειψη της χρήσης υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου στις εν λόγω διαδικασίες εξόρυξης και επεξεργασίας, καθώς και των εκπομπών και των εκλύσεων υδραργύρου στο περιβάλλον από τις εν λόγω διαδικασίες.
3. Συμβαλλόμενο μέρος το οποίο κρίνει, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, ότι η βιοτεχνική και μικρής κλίμακας εξόρυξη και επεξεργασία χρυσού στην επικράτειά του δεν είναι ήσσονος σημασίας, υποχρεούται να διαβιβάσει σχετική κοινοποίηση στη γραμματεία. Στην περίπτωση αυτή, το συμβαλλόμενο μέρος:
 - α) καταρτίζει και υλοποιεί εθνικό σχέδιο δράσης σύμφωνα με το παράρτημα Γ·
 - β) υποβάλλει το οικείο εθνικό σχέδιο δράσης στη γραμματεία το αργότερο εντός προθεσμίας τριών ετών από την έναρξη ισχύος της παρούσας σύμβασης για το συγκεκριμένο συμβαλλόμενο μέρος ή εντός προθεσμίας τριών ετών από την ημερομηνία της κοινοποίησης στη γραμματεία, αναλόγως ποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη· και
 - γ) υποβάλλει κατόπιν, ανά τριετία, αξιολόγηση της προόδου που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και συμπεριλαμβάνει τις αξιολογήσεις αυτές στις εκθέσεις που υποβάλλει κατ' εφαρμογή του άρθρου 21.
4. Τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να συνεργάζονται τόσο μεταξύ τους όσο και με τους αρμόδιους διακυβερνητικούς οργανισμούς και άλλους φορείς, κατά περίπτωση, με σκοπό την υλοποίηση των στόχων του παρόντος άρθρου. Η εν λόγω συνεργασία μπορεί να περιλαμβάνει τα εξής:
 - α) χάραξη στρατηγικών για την πρόληψη της εκτροπής υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου με σκοπό τη χρήση τους στη βιοτεχνική και μικρής κλίμακας εξόρυξη και επεξεργασία χρυσού·
 - β) πρωτοβουλίες εκπαίδευσης, προβολής και ανάπτυξης ικανοτήτων·
 - γ) προώθηση της έρευνας στον τομέα βιώσιμων εναλλακτικών πρακτικών χωρίς υδράργυρο·
 - δ) παροχή τεχνικής και χρηματοδοτικής συνδρομής·
 - ε) συμπράξεις για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των δεσμεύσεών τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο· και

- στ) χρήση των υφιστάμενων μηχανισμών ανταλλαγής πληροφοριών για την προώθηση γνώσεων, βέλτιστων περιβαλλοντικών πρακτικών και εναλλακτικών τεχνολογιών που είναι περιβαλλοντικά, τεχνικά, κοινωνικά και οικονομικά βιώσιμες.

Άρθρο 8

Εκπομπές

1. Το παρόν άρθρο αφορά τον έλεγχο και, εφόσον είναι εφικτό, τη μείωση των εκπομπών υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου, που εκφράζονται συχνά με τον όρο «συνολικός υδράργυρος», στην ατμόσφαιρα μέσω μέτρων ελέγχου των εκπομπών από τις σημειακές πηγές, οι οποίες υπάγονται στις κατηγορίες πηγών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Δ.
2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου:
 - α) ως «εκπομπές» νοούνται οι εκπομπές υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου στην ατμόσφαιρα·
 - β) ως «σχετική πηγή» νοείται η πηγή η οποία υπάγεται σε μία από τις κατηγορίες πηγών που συμπεριλαμβάνονται στο παράρτημα Δ. Οιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος δύναται, εφόσον το επιλέξει, να θεσπίσει κριτήρια για τον προσδιορισμό των πηγών που εμπίπτουν σε μία από τις κατηγορίες πηγών του παραρτήματος Δ, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω κριτήρια για οποιαδήποτε κατηγορία περιλαμβάνουν τουλάχιστον το 75 τοις εκατό των εκπομπών από τη συγκεκριμένη κατηγορία·
 - γ) ως «νέα πηγή» νοείται οιαδήποτε σχετική πηγή, η οποία υπάγεται σε κατηγορία του παραρτήματος Δ και της οποίας η κατασκευή ή ουσιαστική τροποποίηση ξεκίνησε τουλάχιστον ένα έτος μετά την ημερομηνία:
 - i) έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης για το αντίστοιχο συμβαλλόμενο μέρος· ή
 - ii) έναρξης ισχύος για το αντίστοιχο συμβαλλόμενο μέρος τυχόν τροποποίησης του παραρτήματος Δ, βάσει της οποίας η πηγή υπόκειται στις διατάξεις της παρούσας σύμβασης αποκλειστικά και μόνο δυνάμει της εν λόγω τροποποίησης·
 - δ) ως «ουσιαστική τροποποίηση» νοείται η τροποποίηση σχετικής πηγής η οποία συνεπάγεται σημαντική αύξηση των εκπομπών, εξαιρουμένης οιασδήποτε μεταβολής των εκπομπών που οφείλεται σε ανάκτηση υποπροϊόντος. Η απόφαση σχετικά με το εάν μια τροποποίηση είναι ουσιαστική ή όχι εναπόκειται στο συμβαλλόμενο μέρος·
 - ε) ως «υφιστάμενη πηγή» νοείται οιαδήποτε σχετική πηγή, η οποία δεν είναι νέα πηγή·
 - στ) ως «οριακή τιμή εκπομπής» νοείται η οριακή τιμή του ποσοστού περιεκτικότητας, μάζας ή εκπομπών υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου, που εκφράζεται συχνά με τον όρο «συνολικός υδράργυρος», το οποίο εκπέμπεται από μια σημειακή πηγή.
3. Οιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος διαθέτει σχετικές πηγές οφείλει να λάβει μέτρα για τον έλεγχο των εκπομπών και μπορεί να καταρτίσει εθνικό σχέδιο, στο οποίο καθορίζονται τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τον έλεγχο των εκπομπών, καθώς και οι επιδιωκόμενοι ποσοτικοί στόχοι, σκοποί και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Τυχόν σχέδιο υποβάλλεται στη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών εντός προθεσμίας τεσσάρων ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης για το συγκεκριμένο συμβαλλόμενο μέρος. Εάν ένα συμβαλλόμενο μέρος καταρτίσει σχέδιο εφαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 20, το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να το συμπεριλάβει στο σχέδιο που καταρτίζεται κατ' εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

4. Όσον αφορά τις νέες πηγές του, κάθε συμβαλλόμενο μέρος απαιτεί τη χρήση βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών και βέλτιστων περιβαλλοντικών πρακτικών για τον έλεγχο και, εφόσον είναι εφικτό, τη μείωση των εκπομπών το συντομότερο δυνατόν, αλλά το αργότερο εντός πέντε ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης για το συγκεκριμένο συμβαλλόμενο μέρος. Τα συμβαλλόμενα μέρη δύνανται να κάνουν χρήση οριακών τιμών εκπομπών, οι οποίες συνάδουν με την εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών.

5. Όσον αφορά τις υφιστάμενες πηγές τους, τα συμβαλλόμενα μέρη περιλαμβάνουν σε κάθε εθνικό σχέδιο που καταρτίζουν και θέτουν σε εφαρμογή ένα ή περισσότερα από τα μέτρα που παρατίθενται κατωτέρω, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, καθώς και τον οικονομικά και τεχνικά εφικτό και προσιτό χαρακτήρα των μέτρων, το συντομότερο δυνατόν, αλλά το αργότερο εντός προθεσμίας δέκα ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης για το οικείο συμβαλλόμενο μέρος:

- α) καθορισμός ποσοτικού στόχου για τον έλεγχο και, εφόσον είναι εφικτό, τη μείωση των εκπομπών από τις σχετικές πηγές·
- β) προσδιορισμός οριακών τιμών εκπομπών για τον έλεγχο και, εφόσον είναι εφικτό, τη μείωση των εκπομπών από τις σχετικές πηγές·
- γ) χρήση βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών και βέλτιστων περιβαλλοντικών πρακτικών για τον έλεγχο των εκπομπών από τις σχετικές πηγές·
- δ) υιοθέτηση στρατηγικής ελέγχου πολλαπλών ρύπων, η οποία θα αποφέρει παράλληλα οφέλη για τον έλεγχο των εκπομπών υδραργύρου·
- ε) εναλλακτικά μέτρα για τη μείωση των εκπομπών από σχετικές πηγές.

6. Τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν είτε να εφαρμόσουν τα ίδια μέτρα σε όλες τις σχετικές υφιστάμενες πηγές είτε να θεσπίσουν διαφορετικά μέτρα για διαφορετικές κατηγορίες πηγών. Στόχος της εφαρμογής των εν λόγω μέτρων από τα συμβαλλόμενα μέρη είναι η επίτευξη εύλογης προόδου όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών σε βάθος χρόνου.

7. Όλα τα συμβαλλόμενα μέρη καταρτίζουν, το συντομότερο δυνατόν, αλλά το αργότερο εντός πέντε ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης για το εκάστοτε συμβαλλόμενο μέρος, και τηρούν στη συνέχεια κατάλογο απογραφής των εκπομπών από τις σχετικές πηγές.

8. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών εκδίδει, κατά την πρώτη συνεδρίασή της, έγγραφα καθοδήγησης σχετικά με τα ακόλουθα:

- α) βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές και βέλτιστες περιβαλλοντικές πρακτικές, λαμβανομένων υπόψη τυχόν διαφορών μεταξύ των νέων και των υφιστάμενων πηγών και της ανάγκης ελαχιστοποίησης των πολύτροπων επιδράσεων· και
- β) παροχή στήριξης στα συμβαλλόμενα μέρη κατά την εφαρμογή των μέτρων που καθορίζονται στην παράγραφο 5, ιδίως όσον αφορά τον καθορισμό των στόχων και τον προσδιορισμό των οριακών τιμών εκπομπών.

9. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών εκδίδει, το συντομότερο δυνατόν, έγγραφα καθοδήγησης σχετικά με τα ακόλουθα:

- α) τα κριτήρια που δύνανται να θεσπίζουν τα συμβαλλόμενα μέρη βάσει της παραγράφου 2 στοιχείο β)·
- β) τη μεθοδολογία για την κατάρτιση των καταλόγων απογραφής των εκπομπών.

10. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών επανεξετάζει και, κατά περίπτωση, επικαιροποιεί σε διαρκή βάση τα έγγραφα καθοδήγησης που εκδίδει δυνάμει των παραγράφων 8 και 9. Τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν υπόψη τα έγγραφα καθοδήγησης κατά την εφαρμογή των συναφών διατάξεων του παρόντος άρθρου.

11. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος συμπεριλαμβάνει στις εκθέσεις που υποβάλλει σύμφωνα με το άρθρο 21 πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή εκ μέρους τους των διατάξεων του παρόντος άρθρου, ιδίως όσον αφορά τα μέτρα που έχει λάβει βάσει των παραγράφων 4 έως 7 και την αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών.

Άρθρο 9

Εκλύσεις

1. Το παρόν άρθρο αφορά τον έλεγχο και, εφόσον είναι εφικτό, τη μείωση των εκλύσεων υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου, που εκφράζονται συχνά με τον όρο «συνολικός υδράργυρος», στο έδαφος και στα ύδατα από τις σχετικές σημειακές πηγές που δεν αναφέρονται σε άλλες διατάξεις της παρούσας σύμβασης.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου:

- α) ως «εκλύσεις» νοούνται οι εκλύσεις υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου στο έδαφος ή στα ύδατα·
- β) ως «σχετική πηγή» νοείται οιαδήποτε σημαντική ανθρωπογενής σημειακή πηγή έκλυσης, κατά τον χαρακτηρισμό που παρέχει ένα συμβαλλόμενο μέρος, η οποία δεν αναφέρεται σε άλλες διατάξεις της παρούσας σύμβασης·
- γ) ως «νέα πηγή» νοείται οιαδήποτε σχετική πηγή της οποίας η κατασκευή ή ουσιαστική τροποποίηση ξεκίνησε τουλάχιστον ένα έτος μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης για το αντίστοιχο συμβαλλόμενο μέρος·
- δ) ως «ουσιαστική τροποποίηση» νοείται η τροποποίηση σχετικής πηγής η οποία συνεπάγεται σημαντική αύξηση των εκλύσεων, εξαιρουμένης οιασδήποτε μεταβολής των εκλύσεων που οφείλεται σε ανάκτηση υποπροϊόντος. Η απόφαση σχετικά με το εάν μια τροποποίηση είναι ουσιαστική ή όχι εναπόκειται στο συμβαλλόμενο μέρος·
- ε) ως «υφιστάμενη πηγή» νοείται οιαδήποτε σχετική πηγή, η οποία δεν είναι νέα πηγή·
- στ) ως «οριακή τιμή έκλυσης» νοείται η οριακή τιμή της συγκέντρωσης ή μάζας υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου, που εκφράζονται συχνά με τον όρο «συνολικός υδράργυρος», η οποία εκλύεται από μια σημειακή πηγή.

3. Όλα τα συμβαλλόμενα μέρη προσδιορίζουν, το αργότερο εντός τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης για το εκάστοτε συμβαλλόμενο μέρος και, κατόπιν αυτού, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, τις κατηγορίες σχετικών σημειακών πηγών.

4. Ένα συμβαλλόμενο μέρος που διαθέτει σχετικές πηγές οφείλει να λάβει μέτρα για τον έλεγχο των εκλύσεων και μπορεί να καταρτίσει εθνικό σχέδιο, στο οποίο καθορίζονται τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τον έλεγχο των εκλύσεων, καθώς και οι επιδιωκόμενοι ποσοτικοί στόχοι, σκοποί και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Τυχόν σχέδιο υποβάλλεται στη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών εντός προθεσμίας τεσσάρων ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης για το συγκεκριμένο συμβαλλόμενο μέρος. Εάν ένα συμβαλλόμενο μέρος καταρτίσει σχέδιο εφαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 20, το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να το συμπεριλάβει στο σχέδιο που καταρτίζεται κατ' εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

5. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται, κατά περίπτωση, ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:

- α) προσδιορισμός οριακών τιμών εκλύσεων για τον έλεγχο και, εφόσον είναι εφικτό, για τη μείωση των εκλύσεων από τις σχετικές πηγές·
- β) χρήση βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών και βέλτιστων περιβαλλοντικών πρακτικών για τον έλεγχο των εκλύσεων από τις σχετικές πηγές·
- γ) υιοθέτηση στρατηγικής ελέγχου πολλαπλών ρύπων η οποία θα αποφέρει παράλληλα οφέλη για τον έλεγχο των εκλύσεων υδραργύρου·
- δ) εναλλακτικά μέτρα για τη μείωση των εκλύσεων από σχετικές πηγές.

6. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος δημιουργεί, το συντομότερο δυνατόν, αλλά το αργότερο εντός πέντε ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης για το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος, και τηρεί στη συνέχεια κατάλογο απογραφής των εκλύσεων από τις σχετικές πηγές.

7. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών εκδίδει, το συντομότερο δυνατόν, έγγραφα καθοδήγησης σχετικά με τα ακόλουθα:

- α) βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές και βέλτιστες περιβαλλοντικές πρακτικές, λαμβανομένων υπόψη τυχόν διαφορών μεταξύ των νέων και των υφιστάμενων πηγών και της ανάγκης ελαχιστοποίησης των πολύτροπων επιδράσεων·
- β) τη μεθοδολογία για την κατάρτιση των καταλόγων απογραφής των εκλύσεων.

8. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος συμπεριλαμβάνει στις εκθέσεις που υποβάλλει σύμφωνα με το άρθρο 21 πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή εκ μέρους τους των διατάξεων του παρόντος άρθρου, ιδίως όσον αφορά τα μέτρα που έχει λάβει βάσει των παραγράφων 3 έως 6 και την αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών.

Άρθρο 10

Περιβαλλοντικά ορθή προσωρινή αποθήκευσή του υδραργύρου, εκτός των αποβλήτων υδραργύρου

1. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου διέπουν την προσωρινή αποθήκευση του υδραργύρου και των ενώσεων υδραργύρου κατά την έννοια του άρθρου 3 που δεν εμπίπτουν στον ορισμό των αποβλήτων υδραργύρου, ο οποίος παρέχεται στο άρθρο 11.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει μέτρα ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι η προσωρινή αποθήκευση των εν λόγω ποσοτήτων υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου που προορίζονται για επιτρεπόμενη χρήση στο οικείο συμβαλλόμενο μέρος δυνάμει της παρούσας σύμβασης πραγματοποιείται με περιβαλλοντικά ορθό τρόπο, λαμβανομένων υπόψη τυχόν κατευθυντήριων γραμμών και σύμφωνα με τυχόν απαιτήσεις που θεσπίζονται βάσει της παραγράφου 3.

3. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την περιβαλλοντικά ορθή προσωρινή αποθήκευση αυτών των συγκεκριμένων ποσοτήτων υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν σχετικές κατευθυντήριες γραμμές που καταρτίστηκαν δυνάμει της σύμβασης της Βασιλείας για τον έλεγχο της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων και της διάθεσής τους και άλλες σχετικές οδηγίες. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών μπορεί να εγκρίνει απαιτήσεις όσον αφορά την προσωρινή αποθήκευση σε συμπληρωματικό παράρτημα στην παρούσα σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 27.

4. Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται, κατά περίπτωση, τόσο μεταξύ τους όσο και με αρμόδιους διακυβερνητικούς οργανισμούς και άλλους φορείς, με σκοπό την προώθηση της ανάπτυξης ικανοτήτων για την περιβαλλοντικά ορθή προσωρινή αποθήκευση των εν λόγω ποσοτήτων υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου.

Άρθρο 11

Απόβλητα υδραργύρου

1. Οι σχετικοί ορισμοί της σύμβασης της Βασιλείας για τον έλεγχο της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων και της διάθεσής τους ισχύουν για τα απόβλητα, τα οποία διέπονται από τις διατάξεις της παρούσας σύμβασης για τα συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης της Βασιλείας. Τα συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας σύμβασης τα οποία δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης της Βασιλείας χρησιμοποιούν τους ορισμούς αυτούς ως οδηγό όσον αφορά τα απόβλητα που διέπονται από τις διατάξεις της παρούσας σύμβασης.

2. Για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης, ως απόβλητα υδραργύρου νοούνται οι ουσίες ή τα αντικείμενα:

- α) που αποτελούνται από υδράργυρο ή ενώσεις υδραργύρου·
- β) που περιέχουν υδράργυρο ή ενώσεις υδραργύρου· ή
- γ) που έχουν μολυνθεί από υδράργυρο ή ενώσεις υδραργύρου,

σε ποσότητα η οποία υπερβαίνει τα σχετικά ανώτατα όρια που ορίζονται από τη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς της σύμβασης της Βασιλείας και με εναρμονισμένο τρόπο, και που διατίθενται ή πρόκειται να διατεθούν ή πρέπει να διατεθούν βάσει των διατάξεων του εθνικού δικαίου ή της παρούσας σύμβασης. Από τον παρόντα ορισμό αποκλείονται τα υπερκείμενα, τα στείρα εξόρυξης και τα απορρίμματα κατεργασίας, εξαιρουμένης της πρωτογενούς εξόρυξης υδραργύρου, εκτός εάν περιέχει υδράργυρο ή ενώσεις υδραργύρου σε συγκέντρωση που υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που ορίζονται από τη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών.

3. Όλα τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, ούτως ώστε τα απόβλητα υδραργύρου:

- α) να υπόκεινται σε περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση, λαμβανομένων υπόψη των κατευθυντήριων γραμμών που καταρτίστηκαν δυνάμει της σύμβασης της Βασιλείας και σύμφωνα με τις απαιτήσεις που επιβάλλει η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών σε συμπληρωματικό παράρτημα κατ' εφαρμογή του άρθρου 27. Κατά την κατάρτιση των απαιτήσεων, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών λαμβάνει υπόψη τους κανονισμούς και τα προγράμματα διαχείρισης αποβλήτων των συμβαλλόμενων μερών·
- β) να ανακτώνται, να ανακυκλώνονται, να αποκαθίστανται ή να επαναχρησιμοποιούνται άμεσα με σκοπό την επιτρεπόμενη χρήση τους στο οικείο συμβαλλόμενο μέρος δυνάμει της παρούσας σύμβασης ή για την περιβαλλοντικά ορθή διάθεσή τους σύμφωνα με την παράγραφο 3 στοιχείο α)·
- γ) να μη μεταφέρονται, στην περίπτωση των συμβαλλόμενων μερών της σύμβασης της Βασιλείας, πέραν των εθνικών συνόρων, για σκοπούς άλλους από εκείνους της περιβαλλοντικά ορθής διάθεσής τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και της σύμβασης της Βασιλείας. Στις περιπτώσεις στις οποίες η σύμβαση της Βασιλείας δεν εφαρμόζεται για μεταφορά πέραν των εθνικών συνόρων, τα συμβαλλόμενα μέρη

56

επιτρέπουν την εν λόγω μεταφορά μόνον εφόσον ληφθούν υπόψη οι συναφείς διεθνείς κανόνες, προδιαγραφές και κατευθυντήριες γραμμές.

4. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών επιδιώκει τη στενή συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς της σύμβασης της Βασιλείας κατά την επανεξέταση και επικαιροποίηση, κατά περίπτωση, των κατευθυντήριων γραμμών που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχείο α).

5. Τα συμβαλλόμενα μέρη προτρέπονται να συνεργάζονται τόσο μεταξύ τους όσο και με τους αρμόδιους διακυβερνητικούς οργανισμούς και άλλους φορείς, κατά περίπτωση, με σκοπό την ανάπτυξη και διατήρηση διεθνών, περιφερειακών και εθνικών ικανοτήτων για τη διαχείριση των αποβλήτων υδραργύρου με περιβαλλοντικά ορθό τρόπο.

*Άρθρο 12***Μολυσμένοι χώροι**

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη χάραξη κατάλληλων στρατηγικών με σκοπό τον εντοπισμό και την αξιολόγηση χώρων που έχουν μολυνθεί από υδράργυρο ή από ενώσεις υδραργύρου.

2. Όλες οι ενέργειες που αποσκοπούν στη μείωση των κινδύνων που ενέχουν οι εν λόγω χώροι υλοποιούνται με περιβαλλοντικά ορθό τρόπο, με ενσωμάτωση, κατά περίπτωση, της αξιολόγησης των κινδύνων που συνεπάγεται για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον η παρουσία υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου.

3. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών εκδίδει κατευθυντήρια έγγραφα σχετικά με τη διαχείριση των μολυσμένων χώρων, τα οποία περιλαμβάνουν ενδεχομένως μεθόδους και προσεγγίσεις όσον αφορά τα εξής:

- α) τον εντοπισμό και τον χαρακτηρισμό του χώρου·
- β) την ευαισθητοποίηση του κοινού·
- γ) τις αξιολογήσεις των κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον·
- δ) τις επιλογές όσον αφορά τη διαχείριση των κινδύνων που ενέχουν οι μολυσμένοι χώροι·
- ε) την αξιολόγηση κόστους-οφέλους· και
- στ) την επαλήθευση των αποτελεσμάτων.

4. Τα συμβαλλόμενα μέρη ενθαρρύνονται να συνεργάζονται μεταξύ τους για τη χάραξη στρατηγικών και την υλοποίηση δραστηριοτήτων με σκοπό τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, την ιεράρχηση, τη διαχείριση και, κατά περίπτωση, την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων.

*Άρθρο 13***Χρηματοδοτικοί πόροι και μηχανισμός**

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναλαμβάνει να παρέχει, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του, πόρους όσον αφορά τις εθνικές δραστηριότητες που πρόκειται να υλοποιηθούν βάσει της παρούσας σύμβασης, σύμφωνα με τις οικείες εθνικές πολιτικές και προτεραιότητες και τα οικεία εθνικά σχέδια και προγράμματα. Οι εν λόγω πόροι μπορεί να περιλαμβάνουν τη χορήγηση εθνικής χρηματοδότησης, μέσω συναφών πολιτικών,

αναπτυξιακών στρατηγικών και εθνικών προϋπολογισμών, και την άντληση διμερούς και πολυμερούς χρηματοδότησης, καθώς και τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα.

2. Η συνολική αποτελεσματικότητα της εφαρμογής της παρούσας σύμβασης από τις αναπτυσσόμενες συμβαλλόμενες χώρες θα εξαρτηθεί από την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

3. Η χρήση πολυμερών, περιφερειακών και διμερών πόρων χρηματοδοτικής και τεχνικής συνδρομής καθώς και η ανάπτυξη ικανοτήτων και η μεταφορά τεχνολογίας ενθαρρύνονται σε ελεύθερη βάση, με σκοπό την ενίσχυση και την αύξηση των οικείων δραστηριοτήτων για τον υδράργυρο προς στήριξη των αναπτυσσόμενων συμβαλλόμενων χωρών κατά την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης όσον αφορά τους χρηματοδοτικούς πόρους, την τεχνική συνδρομή και τη μεταφορά τεχνολογίας.

4. Στο πλαίσιο των οικείων δράσεων χρηματοδότησης, τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν πλήρως υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες και τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν στα συμβαλλόμενα μέρη που είναι αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη ή λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες.

5. Με τις παρούσες διατάξεις θεσπίζεται μηχανισμός για την παροχή επαρκούς, προβλέψιμης και έγκαιρης χρηματοδότησης. Σκοπός του μηχανισμού αυτού είναι η στήριξη των αναπτυσσόμενων συμβαλλόμενων χωρών και των συμβαλλόμενων μερών με μεταβατική οικονομία κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπέχουν δυνάμει της παρούσας σύμβασης.

6. Ο εν λόγω μηχανισμός περιλαμβάνει τα εξής:

- α) το Παγκόσμιο Καταπιστευματικό Ταμείο για το Περιβάλλον· και
- β) ένα ειδικό διεθνές πρόγραμμα για την υποστήριξη της ανάπτυξης ικανοτήτων και της τεχνικής συνδρομής.

7. Το Παγκόσμιο Καταπιστευματικό Ταμείο για το Περιβάλλον παρέχει νέα, προβλέψιμη, επαρκή και έγκαιρη χρηματοδότηση για την κάλυψη των δαπανών προς στήριξη της εφαρμογής της παρούσας σύμβασης, κατόπιν σχετικής συμφωνίας στο πλαίσιο της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών. Για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης, το Παγκόσμιο Καταπιστευματικό Ταμείο για το Περιβάλλον ενεργεί υπό την καθοδήγηση της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών, στην οποία και λογοδοτεί. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τις συνολικές στρατηγικές και πολιτικές, τις προτεραιότητες των προγραμμάτων και την επιλεξιμότητα όσον αφορά την πρόσβαση στους χρηματοδοτικούς πόρους και τη χρήση τους. Επιπλέον, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών παρέχει καθοδήγηση για τον ενδεικτικό κατάλογο των κατηγοριών δραστηριοτήτων που θα μπορούσαν να λάβουν στήριξη από το Παγκόσμιο Καταπιστευματικό Ταμείο για το Περιβάλλον. Το Παγκόσμιο Καταπιστευματικό Ταμείο για το Περιβάλλον παρέχει πόρους για την κάλυψη του συμφωνηθέντος επιπρόσθετου κόστους των παγκόσμιων περιβαλλοντικών οφελών και του συμφωνηθέντος συνολικού κόστους ορισμένων επιβοηθητικών δραστηριοτήτων.

8. Κατά τη χορήγηση χρηματοδοτικών πόρων για την υλοποίηση μιας δραστηριότητας, το Παγκόσμιο Καταπιστευματικό Ταμείο για το Περιβάλλον πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις δυνητικές μειώσεις υδραργύρου που μπορεί να επιφέρει η προτεινόμενη δραστηριότητα σε σχέση με το κόστος της.

9. Για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης, το πρόγραμμα που αναφέρεται στην παράγραφο 6 στοιχείο β) θα λειτουργεί υπό την καθοδήγηση της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών, στην οποία θα είναι επίσης υπόλογο. Κατά την πρώτη της

συνεδρίαση, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών αποφασίζει ποιος θα είναι ο φορέας υποδοχής του προγράμματος, που μπορεί να είναι κάποιος υφιστάμενος φορέας, και παρέχει σχετικά καθοδήγηση, μεταξύ άλλων και σχετικά με τη διάρκεια ισχύος του. Όλα τα συμβαλλόμενα μέρη και άλλοι σχετικοί ενδιαφερόμενοι φορείς καλούνται να παράσχουν στο πρόγραμμα χρηματοδοτικούς πόρους, σε εθελοντική βάση.

10. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών και οι φορείς που συμμετέχουν στον μηχανισμό χρηματοδότησης αποφασίζουν από κοινού, κατά την πρώτη συνεδρίαση της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών, τις απαιτούμενες ρυθμίσεις για την υλοποίηση των διατάξεων των ανωτέρω παραγράφων.

11. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών επανεξετάζει, το αργότερο κατά την τρίτη της συνεδρίαση, και, κατόπιν αυτού, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, το ύψος της χρηματοδότησης, την καθοδήγηση που παρέχει η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών στους φορείς στους οποίους ανατίθεται η επιχειρησιακή λειτουργία του μηχανισμού χρηματοδότησης, ο οποίος θεσπίζεται βάσει των διατάξεων του παρόντος άρθρου, καθώς και την αποτελεσματικότητα και τις ικανότητες αυτών όσον αφορά την αντιμετώπιση των μεταβαλλόμενων αναγκών των αναπτυσσόμενων συμβαλλόμενων χωρών και των συμβαλλόμενων μερών με μεταβατική οικονομία. Βάσει της εν λόγω επανεξέτασης, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του μηχανισμού χρηματοδότησης.

12. Όλα τα συμβαλλόμενα μέρη καλούνται, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων τους, να συνεισφέρουν στον μηχανισμό χρηματοδότησης. Ο μηχανισμός ενθαρρύνει την άντληση χρηματοδότησης από άλλους πόρους, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού τομέα, και επιδιώκει τη μόχλευση των εν λόγω χρηματοδοτικών πόρων για τις δραστηριότητες που στηρίζει.

Άρθρο 14

Ανάπτυξη ικανοτήτων, τεχνική συνδρομή και μεταφορά τεχνολογίας

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται για την εξασφάλιση, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων τους, έγκαιρης και κατάλληλης ανάπτυξης ικανοτήτων και τεχνικής συνδρομής στις αναπτυσσόμενες συμβαλλόμενες χώρες, ιδίως σε συμβαλλόμενα μέρη που αποτελούν λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες ή αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη, καθώς και σε συμβαλλόμενα μέρη με μεταβατική οικονομία, ούτως ώστε να συνδράμουν κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπέχουν δυνάμει της παρούσας σύμβασης.

2. Η εξασφάλιση της ανάπτυξης ικανοτήτων και της τεχνικής συνδρομής σύμφωνα με την παράγραφο 1 και το άρθρο 13 μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω περιφερειακών, υποπεριφερειακών και εθνικών ρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων των υφιστάμενων περιφερειακών και υποπεριφερειακών κέντρων, με τη βοήθεια άλλων πολυμερών και διμερών μέσων και μέσω συμπράξεων, μεταξύ άλλων με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα. Είναι σκόπιμο να επιδιωχθεί η συνεργασία και ο συντονισμός με άλλες πολυμερείς περιβαλλοντικές συμφωνίες στον τομέα των χημικών προϊόντων και των αποβλήτων, ούτως ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της τεχνικής συνδρομής και της παροχής της.

3. Οι ανεπτυγμένες συμβαλλόμενες χώρες και άλλα συμβαλλόμενα μέρη προάγουν και διευκολύνουν, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων τους, και με την υποστήριξη του ιδιωτικού τομέα και άλλων σχετικών ενδιαφερομένων φορέων κατά περίπτωση, την ανάπτυξη, τη μεταφορά και τη διάδοση επικαιροποιημένων περιβαλλοντικά ορθών εναλλακτικών τεχνολογιών, καθώς και την πρόσβαση σε αυτές, για τις αναπτυσσόμενες συμβαλλόμενες

χώρες, ιδίως όσον αφορά τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και τα αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη, καθώς και τα συμβαλλόμενα μέρη με μεταβατική οικονομία, με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητάς τους να θέσουν αποτελεσματικά σε εφαρμογή την παρούσα σύμβαση.

4. Κατά τη δεύτερη συνεδρίασή της και, κατόπιν αυτής, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, και λαμβανομένων υπόψη των παρατηρήσεων και των εκθέσεων που υποβάλλουν τα συμβαλλόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προβλέπονται στο άρθρο 21 και των πληροφοριών που παρέχουν άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών:

- α) εξετάζει τις πληροφορίες σχετικά με τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες και την πρόοδο που επιτυγχάνεται όσον αφορά τις εναλλακτικές τεχνολογίες·
- β) εξετάζει τις ανάγκες των συμβαλλόμενων μερών, ιδίως των αναπτυσσομένων συμβαλλόμενων χωρών, σε επίπεδο εναλλακτικών τεχνολογιών· και
- γ) προσδιορίζει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα συμβαλλόμενα μέρη, ιδίως οι αναπτυσσόμενες συμβαλλόμενες χώρες, στον τομέα της μεταφοράς τεχνολογίας.

5. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών διατυπώνει συστάσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσαν να ενισχυθούν περαιτέρω, δυνάμει του παρόντος άρθρου, η ανάπτυξη ικανοτήτων, η τεχνική συνδρομή και η μεταφορά τεχνολογίας.

Άρθρο 15

Επιτροπή εφαρμογής και συμμόρφωσης

1. Θεσπίζεται μηχανισμός, συμπεριλαμβανομένης επιτροπής ως επικουρικού οργάνου της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών, με σκοπό την προώθηση της εφαρμογής της παρούσας σύμβασης, καθώς και την επαλήθευση της συμμόρφωσης προς όλες τις διατάξεις της. Ο μηχανισμός, συμπεριλαμβανομένης της επιτροπής, είναι υποστηρικτικού χαρακτήρα και αποδίδει ιδιαίτερη έμφαση στις αντίστοιχες εθνικές ικανότητες και συνθήκες των συμβαλλόμενων μερών.

2. Η επιτροπή προάγει την εφαρμογή όλων των διατάξεων της παρούσας σύμβασης και επαληθεύει τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις αυτές. Η επιτροπή εξετάζει τόσο επιμέρους όσο και συστημικά ζητήματα εφαρμογής και συμμόρφωσης και απευθύνει, κατά περίπτωση, συστάσεις στη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών.

3. Η επιτροπή απαρτίζεται από 15 μέλη, τα οποία προτείνονται από τα συμβαλλόμενα μέρη και εκλέγονται από τη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών, λαμβανομένης δεόντως υπόψη της ισότιμης γεωγραφικής εκπροσώπησης βάσει των πέντε περιφερειών των Ηνωμένων Εθνών· τα πρώτα μέλη εκλέγονται κατά την πρώτη συνεδρίαση της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών και, κατόπιν αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού, ο οποίος θεσπίζεται από τη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών δυνάμει της παραγράφου 5· τα μέλη της επιτροπής αναλαμβάνουν αρμοδιότητες σε τομέα σχετικό με την παρούσα σύμβαση και επιτυγχάνουν κατάλληλη ισορροπία εμπειρογνωμοσύνης.

4. Η επιτροπή μπορεί να εξετάζει ζητήματα με βάση τα εξής:

- α) γραπτές παρατηρήσεις που υποβάλλει οιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος όσον αφορά τη συμμόρφωσή·
- β) εθνικές εκθέσεις σύμφωνα με το άρθρο 21· και
- γ) αιτήματα που υποβάλλει η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών.

5. Η επιτροπή καταρτίζει τον εσωτερικό κανονισμό της, τον οποίο υποβάλλει προς έγκριση στη δεύτερη συνεδρίαση της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών· η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών δύναται να θεσπίσει περαιτέρω όρους εντολής για την επιτροπή.

6. Η επιτροπή καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να εγκρίνει τις συστάσεις της κατόπιν γενικής συναίνεσης. Εάν εξαντληθούν όλες οι προσπάθειες για την επίτευξη γενικής συναίνεσης και δεν επιτευχθεί, οι εν λόγω συστάσεις εγκρίνονται, ως έσχατη λύση, από την πλειοψηφία των τριών τετάρτων των μελών που είναι παρόντα και ψηφίζουν, με απαρτία των δύο τρίτων των μελών.

Άρθρο 16

Θέματα υγείας

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη ενθαρρύνονται:
 - α) να προάγουν τη χάραξη και την εφαρμογή στρατηγικών και προγραμμάτων για τον προσδιορισμό και την προστασία πληθυσμών που διατρέχουν κίνδυνο, ιδίως των ευπαθών πληθυσμών, και που μπορούν να περιλαμβάνουν επιστημονικά τεκμηριωμένες κατευθυντήριες γραμμές για την υγεία σε σχέση με την έκθεση στον υδράργυρο και στις ενώσεις υδραργύρου, τον καθορισμό στόχων για τη μείωση της έκθεσης στον υδράργυρο, κατά περίπτωση, και τη δημόσια εκπαίδευση, με τη συμμετοχή του τομέα της δημόσιας υγείας και άλλων σχετικών τομέων·
 - β) να προωθούν την κατάρτιση και την εφαρμογή επιστημονικά τεκμηριωμένων εκπαιδευτικών και προληπτικών προγραμμάτων σχετικά με την επαγγελματική έκθεση στον υδράργυρο και στις ενώσεις υδραργύρου·
 - γ) να προάγουν κατάλληλες υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης σε επίπεδο πρόληψης, θεραπευτικής αγωγής και φροντίδας για τους πληττόμενους πληθυσμούς από την έκθεση στον υδράργυρο ή στις ενώσεις υδραργύρου· και
 - δ) να δημιουργούν και να ενισχύουν, κατά περίπτωση, τις ικανότητες των θεσμικών οργάνων και των επαγγελματιών της υγείας για την πρόληψη, τη διάγνωση, την αντιμετώπιση και την παρακολούθηση των κινδύνων για την υγεία που συνδέονται με την έκθεση στον υδράργυρο και στις ενώσεις υδραργύρου.
2. Κατά την εξέταση ζητημάτων ή δραστηριοτήτων που αφορούν την υγεία, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών πρέπει:
 - α) να συμβουλευεται και να συνεργάζεται με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας και άλλους αρμόδιους διακυβερνητικούς οργανισμούς, κατά περίπτωση· και
 - β) να προάγει τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας και άλλους αρμόδιους διακυβερνητικούς οργανισμούς, κατά περίπτωση.

Άρθρο 17

Ανταλλαγή πληροφοριών

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διευκολύνει την ανταλλαγή:

α) επιστημονικών, τεχνικών, οικονομικών και νομικών πληροφοριών σχετικά με τον υδράργυρο και τις ενώσεις υδραργύρου, συμπεριλαμβανομένων των τοξικολογικών, οικοτοξικολογικών πληροφοριών και των πληροφοριών σχετικά με την ασφάλεια·

β) πληροφοριών σχετικά με τη μείωση ή εξάλειψη της παραγωγής, χρήσης, εμπορίας, καθώς και των εκπομπών και εκλύσεων υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου·

γ) πληροφοριών σχετικά με τεχνικά και οικονομικά βιώσιμες εναλλακτικές επιλογές όσον αφορά:

i) τα προϊόντα με προσθήκη υδραργύρου·

ii) τις διαδικασίες παραγωγής με τη χρήση υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου· και

iii) τις δραστηριότητες και τις διαδικασίες που εκπέμπουν ή εκλύουν υδράργυρο ή ενώσεις υδραργύρου·

συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που αφορούν τους κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον, καθώς και το οικονομικό και κοινωνικό κόστος και τα αντίστοιχα οφέλη των εν λόγω εναλλακτικών επιλογών· και

δ) επιδημιολογικών στοιχείων σχετικά με τις επιπτώσεις στην υγεία που συνδέονται με την έκθεση στον υδράργυρο και στις ενώσεις υδραργύρου, σε στενή συνεργασία με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας και άλλους αρμόδιους οργανισμούς, κατά περίπτωση.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη δύνανται να ανταλλάσσουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 άμεσα, μέσω της γραμματείας, ή σε συνεργασία με άλλους αρμόδιους οργανισμούς, μεταξύ άλλων με τις γραμματείες των συμβάσεων για τα χημικά προϊόντα και απόβλητα, κατά περίπτωση.

3. Η γραμματεία διευκολύνει τη συνεργασία στο πλαίσιο της ανταλλαγής των πληροφοριών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, καθώς και με τους αρμόδιους οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων των γραμματειών πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών και άλλων διεθνών πρωτοβουλιών. Επιπλέον των στοιχείων που υποβάλλουν τα συμβαλλόμενα μέρη, οι εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνουν στοιχεία από διακυβερνητικούς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις που διαθέτουν εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα υδραργύρου, καθώς και από εθνικά και διεθνή θεσμικά όργανα με αντίστοιχη εμπειρογνωμοσύνη.

4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος ορίζει εθνικό σημείο αναφοράς για την ανταλλαγή πληροφοριών δυνάμει της παρούσας σύμβασης, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τη συναίνεση των συμβαλλόμενων μερών εισαγωγής κατ' εφαρμογή του άρθρου 3.

5. Για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης, οι πληροφορίες σχετικά με την ανθρώπινη υγεία και ασφάλεια και το περιβάλλον δεν θεωρούνται εμπιστευτικές. Τα συμβαλλόμενα μέρη που προβαίνουν σε ανταλλαγή άλλων πληροφοριών στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης εξασφαλίζουν την προστασία τυχόν εμπιστευτικών πληροφοριών κατόπιν αμοιβαίας συμφωνίας.

Άρθρο 18

Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση του κοινού

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προάγει και διευκολύνει στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του:

α) την παροχή στο ευρύ κοινό των διαθέσιμων πληροφοριών σχετικά με τα εξής:

- i) τις επιπτώσεις του υδραργύρου και των ενώσεων υδραργύρου στην υγεία και το περιβάλλον·
 - ii) τις εναλλακτικές επιλογές σε σχέση με τον υδράργυρο και τις ενώσεις υδραργύρου·
 - iii) τα θέματα που προσδιορίζονται στο άρθρο 17 παράγραφος 1·
 - iv) τα αποτελέσματα των οικείων δραστηριοτήτων έρευνας, ανάπτυξης και παρακολούθησης δυνάμει του άρθρου 19· και
 - v) τις δραστηριότητες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπέχει δυνάμει της παρούσας σύμβασης·
- β) την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τις επιπτώσεις που έχει στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον η έκθεση στον υδράργυρο και στις ενώσεις υδραργύρου, σε συνεργασία με αρμόδιους διακυβερνητικούς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις και ευπαθείς πληθυσμούς, κατά περίπτωση.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος κάνει χρήση των υφιστάμενων μηχανισμών ή εξετάζει το ενδεχόμενο θέσπισης μηχανισμών, όπως μητρώα έκλυσης και μεταφοράς ρύπων, κατά περίπτωση, για τη συγκέντρωση και τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις εκτιμήσεις των ετήσιων ποσοτήτων υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου που εκπέμπονται, εκλύονται ή διατίθενται στο έδαφός τους μέσω των ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

Άρθρο 19

Έρευνα, ανάπτυξη και παρακολούθηση

1. Λαμβανομένων υπόψη των οικείων συνθηκών και ικανοτήτων, τα συμβαλλόμενα μέρη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια συνεργασίας με σκοπό την ανάπτυξη και τη βελτίωση:
- α) καταλόγων απογραφής όσον αφορά τη χρήση, την κατανάλωση και τις ανθρωπογενείς εκπομπές στην ατμόσφαιρα και τις εκλύσεις στα ύδατα και το έδαφος υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου·
 - β) μοντελοποίησης και γεωγραφικά αντιπροσωπευτικής παρακολούθησης των επιπέδων υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου σε ευπαθείς πληθυσμούς και στοιχεία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των βιοτικών στοιχείων, όπως ψάρια, θαλάσσια θηλαστικά, θαλάσσιες χελώνες και πτηνά, καθώς και της συνεργασίας στο πλαίσιο της συγκέντρωσης και της ανταλλαγής σχετικών και κατάλληλων δειγμάτων·
 - γ) εκτιμήσεων των επιπτώσεων του υδραργύρου και των ενώσεων υδραργύρου στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, επιπλέον των κοινωνικών, οικονομικών και πολιτισμικών επιπτώσεων, ιδίως όσον αφορά τους ευπαθείς πληθυσμούς·
 - δ) εναρμονισμένων μεθοδολογιών για τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται κατ' εφαρμογή των στοιχείων α), β) και γ)·
 - ε) πληροφοριών σχετικά με τον περιβαλλοντικό κύκλο, τη μεταφορά (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς και απόθεσης σε μεγάλες αποστάσεις), τον μετασχηματισμό και την πορεία του υδραργύρου και των ενώσεων υδραργύρου σε ευρύ φάσμα οικοσυστημάτων, λαμβανομένης δεόντως υπόψη της

διάκρισης μεταξύ των ανθρωπογενών και των φυσικών εκπομπών και εκλύσεων υδραργύρου και της εκ νέου κινητοποίησης του υδραργύρου από σημεία καθίζησης ρύπων υδραργύρου κατά το παρελθόν·

- στ) πληροφοριών σχετικά με την εμπορική διάθεση και εμπορία υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου, καθώς και προϊόντων με προσθήκη υδραργύρου· και
 - ζ) πληροφοριών και ερευνών όσον αφορά την τεχνική και οικονομική διαθεσιμότητα προϊόντων και διαδικασιών χωρίς προσθήκη υδραργύρου, καθώς και τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές και τις βέλτιστες περιβαλλοντικές πρακτικές για τη μείωση και την παρακολούθηση των εκπομπών και εκλύσεων υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου.
2. Συνιστάται στα συμβαλλόμενα μέρη να αξιοποιούν, κατά περίπτωση, υφιστάμενα δίκτυα παρακολούθησης και ερευνητικά προγράμματα κατά την υλοποίηση των δραστηριοτήτων που προσδιορίζονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 20

Σχέδια εφαρμογής

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται, κατόπιν αρχικής αξιολόγησης, να καταρτίζει και να εκτελεί σχέδιο εφαρμογής, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που επικρατούν σε εθνικό επίπεδο, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπέχουν δυνάμει της παρούσας σύμβασης. Το εν λόγω σχέδιο πρέπει να διαβιβαστεί στη γραμματεία αμέσως μετά την κατάρτισή του.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να αναθεωρήσει και να επικαιροποιήσει το οικείο σχέδιο εφαρμογής, συνεκτιμώντας τις συνθήκες που επικρατούν σε εθνικό επίπεδο και λαμβάνοντας υπόψη την καθοδήγηση της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών και άλλες σχετικές οδηγίες.
3. Κατά την εκτέλεση των εργασιών που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, τα συμβαλλόμενα μέρη πρέπει να συμβουλευούνται τους εθνικούς ενδιαφερόμενους φορείς για την ευχερέστερη κατάρτιση, εφαρμογή, αναθεώρηση και επικαιροποίηση των οικείων σχεδίων εφαρμογής.
4. Τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν επίσης να επιδιώξουν τον συντονισμό των περιφερειακών σχεδίων με σκοπό τη διευκόλυνση της εφαρμογής της παρούσας σύμβασης.

Άρθρο 21

Υποβολή εκθέσεων

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος υποβάλλει στη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών, μέσω της γραμματείας, εκθέσεις όσον αφορά τα μέτρα που έχει λάβει για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας σύμβασης και την αποτελεσματικότητα των εν λόγω μέτρων, καθώς και τις πιθανές προκλήσεις που αντιμετωπίζει κατά την εκπλήρωση των στόχων της παρούσας σύμβασης.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος περιλαμβάνει στις εκθέσεις που υποβάλλει τα στοιχεία που απαιτούνται σύμφωνα με τα άρθρα 3, 5, 7, 8 και 9 της παρούσας σύμβασης.
3. Κατά την πρώτη της συνεδρίαση, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών αποφασίζει το χρονοδιάγραμμα και τη μορφή των υποβαλλόμενων εκθέσεων που πρέπει να τηρούν

τα συμβαλλόμενα μέρη, λαμβανομένης υπόψη της σκοπιμότητας του συντονισμού της υποβολής εκθέσεων με άλλες συναφείς συμβάσεις στον τομέα των χημικών προϊόντων και αποβλήτων.

Άρθρο 22

Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας

1. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της παρούσας σύμβασης, ξεκινώντας το αργότερο έξι έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της σύμβασης και, κατόπιν αυτού, ανά τακτά χρονικά διαστήματα που πρέπει να καθορίσει η ίδια.
2. Προκειμένου να διευκολυνθεί η αξιολόγηση, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών κινεί, κατά την πρώτη της συνεδρίαση, διαδικασία θέσπισης ρυθμίσεων, ούτως ώστε να εξασφαλίζει, για ίδια χρήση, συγκρίσιμα στοιχεία παρακολούθησης σχετικά με την παρουσία και την κυκλοφορία υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου στο περιβάλλον, καθώς και σχετικά με τις τάσεις των επιπέδων υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου που παρατηρούνται στα βιοτικά στοιχεία και τους ευπαθείς πληθυσμούς.
3. Η αξιολόγηση διενεργείται βάσει διαθέσιμων επιστημονικών, περιβαλλοντικών, τεχνικών, δημοσιονομικών και οικονομικών στοιχείων, μεταξύ των οποίων τα εξής:
 - α) εκθέσεις και άλλα στοιχεία παρακολούθησης που διαβιβάζονται στη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών δυνάμει της παραγράφου 2·
 - β) εκθέσεις που υποβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 21·
 - γ) πληροφορίες και συστάσεις που διαβιβάζονται σύμφωνα με το άρθρο 15· και
 - δ) εκθέσεις και άλλα συναφή στοιχεία σχετικά με τη λειτουργία της χρηματοδοτικής συνδρομής, τη μεταφορά τεχνολογίας και τις ρυθμίσεις όσον αφορά την ανάπτυξη ικανοτήτων που έχουν τεθεί σε εφαρμογή δυνάμει της παρούσας σύμβασης.

Άρθρο 23

Συνδιάσκεψη των μερών

1. Με το παρόν άρθρο θεσπίζεται διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών.
2. Η πρώτη συνεδρίαση της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών συγκαλείται από τον εκτελεστικό διευθυντή του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον το αργότερο ένα έτος μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης. Οι τακτικές συνεδριάσεις της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών πραγματοποιούνται κατόπιν αυτού ανά τακτά χρονικά διαστήματα που πρέπει να ορίσει η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών.
3. Έκτακτες συνεδριάσεις της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών συγκαλούνται οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο από την ίδια ή κατόπιν γραπτού αιτήματος οποιουδήποτε συμβαλλόμενου μέρους, υπό την προϋπόθεση ότι, εντός έξι μηνών από την κοινοποίηση του αιτήματος προς τα συμβαλλόμενα μέρη εκ μέρους της γραμματείας, το αίτημα υποστηρίζεται τουλάχιστον από το ένα τρίτο των συμβαλλόμενων μερών.
4. Κατά την πρώτη της συνεδρίαση, η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών συμφωνεί και εκδίδει, κατόπιν γενικής συναίνεσης, εσωτερικό κανονισμό και δημοσιονομικό κανονισμό για την ίδια και τυχόν επικουρικά της όργανα, καθώς και δημοσιονομικές διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία της γραμματείας.

5. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών παρακολουθεί και αξιολογεί σε διαρκή βάση την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης. Ασκεί τα καθήκοντα που της ανατίθενται με την παρούσα σύμβαση και προς τον σκοπό αυτό:

- α) συστήνει επικουρικά όργανα τα οποία θεωρεί αναγκαία για την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης·
- β) συνεργάζεται, κατά περίπτωση, με αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς και διακυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς φορείς·
- γ) επανεξετάζει ανά τακτά χρονικά διαστήματα το σύνολο των πληροφοριών που τίθενται στη διάθεσή της και στη διάθεση της γραμματείας δυνάμει του άρθρου 21·
- δ) εξετάζει όλες τις συστάσεις που της υποβάλλει ενδεχομένως η επιτροπή εφαρμογής και συμμόρφωσης·
- ε) εξετάζει και αναλαμβάνει τυχόν συμπληρωματικές δράσεις που μπορεί να απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της παρούσας σύμβασης· και
- στ) επανεξετάζει τα παραρτήματα Α και Β κατ' εφαρμογή των άρθρων 4 και 5.

6. Τα Ηνωμένα Έθνη, οι εξειδικευμένες υπηρεσίες τους και ο Διεθνής Οργανισμός Ατομικής Ενέργειας, καθώς επίσης και κάθε κράτος το οποίο δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος της παρούσας σύμβασης, μπορούν να εκπροσωπούνται ως παρατηρητές στις συνεδριάσεις της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών. Οιοσδήποτε φορέας ή οργανισμός, εθνικός ή διεθνής, κυβερνητικός ή μη, σχετικός με τα θέματα που καλύπτει η παρούσα σύμβαση, και ο οποίος ενημερώνει τη γραμματεία για την επιθυμία του να εκπροσωπηθεί ως παρατηρητής σε συνεδρίαση της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών, μπορεί να γίνει δεκτός με την ιδιότητα αυτή, εκτός εάν αντιταχθεί τουλάχιστον το ένα τρίτο των παρόντων συμβαλλόμενων μερών. Η απόφαση συμμετοχής και παρουσίας παρατηρητών υπόκειται στον εσωτερικό κανονισμό που έχει εγκριθεί από τη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών.

Άρθρο 24

Γραμματεία

1. Με το παρόν άρθρο συστήνεται γραμματεία.
2. Οι αρμοδιότητες της γραμματείας είναι οι εξής:
 - α) διεκπεραίωση των αναγκαίων εργασιών για τις συνεδριάσεις της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών και των επικουρικών οργάνων της και την παροχή εν προκειμένω των απαιτούμενων υπηρεσιών·
 - β) διευκόλυνση της παρεχόμενης συνδρομής στα συμβαλλόμενα μέρη, ιδίως στις αναπτυσσόμενες συμβαλλόμενες χώρες και στα συμβαλλόμενα μέρη με μεταβατική οικονομία, κατόπιν αιτήματος, για την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης·
 - γ) συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις γραμματείες σχετικών διεθνών φορέων, ιδίως άλλων συμβάσεων για τα χημικά προϊόντα και απόβλητα·
 - δ) παροχή συνδρομής στα συμβαλλόμενα μέρη κατά την ανταλλαγή πληροφοριών που αφορούν την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης·

- ε) κατάρτιση και διάθεση στα συμβαλλόμενα μέρη περιοδικών εκθέσεων με βάση τα στοιχεία που λαμβάνει δυνάμει των άρθρων 15 και 21, καθώς και άλλες διαθέσιμες πληροφορίες·
 - στ) σύναψη, υπό τη συνολική καθοδήγηση της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών, των διοικητικών και συμβατικών ρυθμίσεων που απαιτούνται ενδεχομένως για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της· και
 - ζ) επιτέλεση των λοιπών γραμματειακών καθηκόντων που προσδιορίζονται στην παρούσα σύμβαση, καθώς και άλλων καθηκόντων που ενδέχεται να καθορίσει η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών.
3. Τα καθήκοντα γραμματείας στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης ασκούνται από τον εκτελεστικό διευθυντή του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον, εκτός εάν η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών αποφασίσει, με πλειοψηφία των τριών τετάρτων των παρόντων και ψηφιζόντων συμβαλλόμενων μερών, να αναθέσει την άσκηση των γραμματειακών καθηκόντων σε έναν ή περισσότερους διεθνείς οργανισμούς.
4. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών δύναται, κατόπιν διαβούλευσης με αρμόδιους διεθνείς φορείς, να διασφαλίσει την ενίσχυση της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ της γραμματείας και των γραμματειών άλλων συμβάσεων σχετικά με χημικά προϊόντα και απόβλητα. Η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών μπορεί, κατόπιν διαβούλευσης με αρμόδιους διεθνείς φορείς, να παράσχει περαιτέρω καθοδήγηση επί του θέματος αυτού.

Άρθρο 25

Επίλυση διαφορών

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη επιδιώκουν την επίλυση τυχόν διαφορών που προκύπτουν μεταξύ τους αναφορικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης μέσω διαπραγματεύσεων ή οποιουδήποτε άλλου ειρηνικού μέσου της επιλογής τους.
2. Κατά την κύρωση, αποδοχή και έγκριση της παρούσας σύμβασης ή κατά την προσχώρηση σε αυτή, ή σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρονικό σημείο, ένα συμβαλλόμενο μέρος, το οποίο δεν αποτελεί οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης, μπορεί να δηλώσει εγγράφως στον θεματοφύλακα ότι, όσον αφορά οποιαδήποτε διαφορά αναφορικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης, αναγνωρίζει το ένα από τα δύο ή αμφότερα τα μέσα που παρατίθενται ακολούθως για την επίλυση των διαφορών ως υποχρεωτικά μέσα σε σχέση με οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος που έχει αποδεχτεί την ίδια υποχρέωση:
 - α) διαιτησία σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο μέρος I του παραρτήματος Ε·
 - β) υποβολή της διαφοράς στο Διεθνές Δικαστήριο.
3. Ένα συμβαλλόμενο μέρος, το οποίο αποτελεί οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης, μπορεί να υποβάλει δήλωση με παρόμοιο αποτέλεσμα ως προς τη διαιτησία σύμφωνα με την παράγραφο 2.
4. Οι δηλώσεις κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 ή 3 παραμένουν σε ισχύ έως ότου λήξει η ισχύς τους σύμφωνα με τους όρους τους ή μετά την παρέλευση τριών μηνών από την κατάθεση γραπτής ειδοποίησης σχετικά με την ανάκλησή τους στον θεματοφύλακα.

5. Η λήξη της ισχύος των δηλώσεων, των ειδοποιήσεων ανάκλησης ή των νέων δηλώσεων δεν επηρεάζει με κανένα τρόπο τις εκκρεμοδικίες ενώπιον διαιτητικού δικαστηρίου ή του Διεθνούς Δικαστηρίου, εκτός εάν τα συμβαλλόμενα μέρη που εμπλέκονται στη διαφορά αποφασίσουν διαφορετικά.

6. Σε περίπτωση που τα συμβαλλόμενα μέρη δεν έχουν αποδεχθεί τον ίδιο τρόπο επίλυσης της διαφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 2 ή 3, και εάν μετά την παρέλευση δώδεκα μηνών από την κοινοποίηση από το ένα συμβαλλόμενο μέρος προς το άλλο ότι υφίσταται διαφορά μεταξύ τους, τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν επιλύσουν τη διαφορά τους με τα μέσα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η διαφορά υποβάλλεται, κατόπιν αίτησης ενός εκ των συμβαλλόμενων μερών, σε επιτροπή συνδιαλλαγής. Η διαδικασία που προβλέπεται στο μέρος II του παραρτήματος Ε εφαρμόζεται σε περιπτώσεις συνδιαλλαγής κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 26

Τροποποιήσεις της σύμβασης

1. Οιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να υποβάλει πρόταση τροποποίησης της παρούσας σύμβασης.
2. Τροποποιήσεις της παρούσας σύμβασης εγκρίνονται σε συνεδρίαση της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών. Η γραμματεία διαβιβάζει στα συμβαλλόμενα μέρη το κείμενο οιασδήποτε πρότασης τροποποίησης τουλάχιστον έξι μήνες πριν από τη συνεδρίαση στην οποία υποβάλλεται προς έγκριση η πρόταση. Η γραμματεία κοινοποιεί επίσης τις προτεινόμενες τροποποιήσεις στα μέρη που έχουν υπογράψει την παρούσα σύμβαση, καθώς και στον θεματοφύλακα προς ενημέρωση.
3. Τα συμβαλλόμενα μέρη καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για την επίτευξη συμφωνίας σε κάθε πρόταση τροποποίησης της παρούσας σύμβασης κατόπιν γενικής συναίνεσης. Εάν εξαντληθούν όλες οι προσπάθειες για την επίτευξη γενικής συναίνεσης και δεν επιτευχθεί συμφωνία, η τροποποίηση εγκρίνεται, ως έσχατη λύση, από την πλειοψηφία των τριών τετάρτων των συμβαλλόμενων μελών που είναι παρόντα και ψηφίζουν στη συνεδρίαση.
4. Ο θεματοφύλακας κοινοποιεί την εγκριθείσα τροποποίηση προς κύρωση, αποδοχή ή έγκριση σε όλα τα συμβαλλόμενα μέρη.
5. Η επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση τροποποίησης κοινοποιείται στον θεματοφύλακα γραπτώς. Η τροποποίηση που εγκρίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 τίθεται σε ισχύ για τα συμβαλλόμενα μέρη που έχουν συνανέσει να δεσμεύονται από τις διατάξεις της κατά την ενενηκοστή ημέρα από την ημερομηνία κατάθεσης των πράξεων κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης τουλάχιστον από τα τρία τέταρτα των συμβαλλόμενων μερών που ήταν συμβαλλόμενα μέρη κατά τη χρονική στιγμή που ψηφίστηκε η τροποποίηση. Εν συνεχεία, η τροποποίηση τίθεται σε ισχύ για οποιοδήποτε άλλο συμβαλλόμενο μέρος κατά την ενενηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατά την οποία το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος υποβάλλει την οικεία πράξη κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης της τροποποίησης.

Άρθρο 27

Θέσπιση και τροποποίηση παραρτημάτων

1. Τα παραρτήματα της παρούσας σύμβασης αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της και, εκτός αν προβλέπεται ρητώς διαφορετικά, η αναφορά στην παρούσα σύμβαση αποτελεί συγχρόνως αναφορά σε οποιοδήποτε παράρτημα αυτής.
2. Όλα τα συμπληρωματικά παραρτήματα τα οποία εγκρίνονται μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας σύμβασης περιορίζονται σε διαδικαστικά, επιστημονικά, τεχνικά ή διοικητικά θέματα.
3. Για την πρόταση, έγκριση και έναρξη ισχύος συμπληρωματικών παραρτημάτων της παρούσας σύμβασης εφαρμόζεται η ακόλουθη διαδικασία:
 - α) συμπληρωματικά παραρτήματα προτείνονται και εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 26 παράγραφοι 1 — 3·
 - β) κάθε συμβαλλόμενο μέρος που δεν ήταν σε θέση να εγκρίνει κάποιο συμπληρωματικό παράρτημα ειδοποιεί γραπτώς τον θεματοφύλακα εντός προθεσμίας ενός έτους από την ημερομηνία κοινοποίησης εκ μέρους του θεματοφύλακα της έγκρισης του εν λόγω παραρτήματος. Ο θεματοφύλακας κοινοποιεί χωρίς καθυστέρηση σε όλα τα μέρη τις κοινοποιήσεις που παραλαμβάνει. Τα συμβαλλόμενα μέρη δύνανται ανά πάσα στιγμή να κοινοποιήσουν, γραπτώς, στον θεματοφύλακα ότι αποσύρουν προγενέστερη κοινοποίηση εκ μέρους τους όσον αφορά τη μη αποδοχή συμπληρωματικού παραρτήματος και, αμέσως μετά, το εν λόγω παράρτημα τίθεται σε ισχύ για τα συγκεκριμένα συμβαλλόμενα μέρη με την επιφύλαξη του στοιχείου γ)· και
 - γ) μετά την παρέλευση ενός έτους από την ημερομηνία κοινοποίησης εκ μέρους του θεματοφύλακα της έγκρισης συμπληρωματικού παραρτήματος, το εν λόγω παράρτημα τίθεται σε ισχύ για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη που δεν υπέβαλαν κοινοποίηση μη αποδοχής σύμφωνα με τις διατάξεις του στοιχείου β).
4. Η πρόταση, η έγκριση και η έναρξη ισχύος τροποποιήσεων των παραρτημάτων της παρούσας σύμβασης υπόκεινται στις ίδιες διαδικασίες που διέπουν και την πρόταση, την έγκριση και την έναρξη ισχύος συμπληρωματικών παραρτημάτων της σύμβασης, εξαιρουμένης της περίπτωσης στην οποία η τροποποίηση ενός παραρτήματος δεν τίθεται σε ισχύ για οιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος το οποίο έχει υποβάλει δήλωση σχετικά με την τροποποίηση παραρτημάτων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 παράγραφος 5, οπότε στην περίπτωση αυτή η σχετική τροποποίηση τίθεται σε ισχύ για το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος κατά την επενηκοστή ημέρα από την ημερομηνία κατάθεσης στον θεματοφύλακα της οικείας πράξης κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης αναφορικά με την εν λόγω τροποποίηση.
5. Σε περίπτωση που συμπληρωματικό παράρτημα ή τροποποίηση παραρτήματος αφορά τροποποίηση της παρούσας σύμβασης, το συμπληρωματικό παράρτημα ή η τροποποίηση δεν τίθεται σε ισχύ παρά μόνο αφού τεθεί σε ισχύ η σχετική τροποποίηση της σύμβασης.

Άρθρο 28

Δικαίωμα ψήφου

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος της παρούσας σύμβασης έχει δικαίωμα μίας ψήφου, με την επιφύλαξη των όσων ορίζονται στην παράγραφο 2.
2. Επιπλέον, σε θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων τους, οι οργανισμοί περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης ασκούν το δικαίωμα συμμετοχής τους στη

ψηφοφορία εάν διαθέτουν αριθμό ψήφων που είναι ίσος με τον αριθμό των κρατών μελών τους, τα οποία είναι συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας σύμβασης. Οι οργανισμοί αυτοί δεν ασκούν το δικαίωμα ψήφου τους εάν κάποιο από τα κράτη μέλη τους ασκήσει το δικό του δικαίωμα ψήφου και αντιστρόφως.

Άρθρο 29

Υπογραφή

Η παρούσα σύμβαση τίθεται προς υπογραφή στο Kumamoto της Ιαπωνίας από όλα τα κράτη και όλους τους οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης στις 10 και 11 Οκτωβρίου 2013 και, κατόπιν αυτού, στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη έως τις 9 Οκτωβρίου 2014.

Άρθρο 30

Κύρωση, αποδοχή, έγκριση ή προσχώρηση

1. Η παρούσα σύμβαση υποβάλλεται προς κύρωση, αποδοχή ή έγκριση από τα κράτη και από τους οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης. Τα κράτη και οι οργανισμοί περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δύνανται να προσχωρήσουν σε αυτήν από την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία η σύμβαση παύει να είναι πλέον ανοικτή προς υπογραφή. Τα έγγραφα κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης κατατίθενται στον θεματοφύλακα.

2. Κάθε οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που γίνεται συμβαλλόμενο μέρος της παρούσας σύμβασης, χωρίς να είναι συμβαλλόμενο μέρος κανένα από τα κράτη μέλη του, δεσμεύεται από όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα σύμβαση. Στην περίπτωση των οργανισμών των οποίων ένα ή περισσότερα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας σύμβασης, ο οργανισμός και τα κράτη μέλη του αποφασίζουν σχετικά με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους για την τήρηση των υποχρεώσεων που υπέχουν δυνάμει της παρούσας σύμβασης. Στις περιπτώσεις αυτές, ο οργανισμός και τα κράτη μέλη του δεν δικαιούνται να ασκούν ταυτοχρόνως δικαιώματα στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης.

3. Στην πράξη κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης που καταθέτουν, οι οργανισμοί περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δηλώνουν το εύρος των αρμοδιοτήτων τους αναφορικά με τα θέματα που διέπονται από την παρούσα σύμβαση. Οι οργανισμοί αυτοί ενημερώνουν επίσης τον θεματοφύλακα, ο οποίος ενημερώνει με τη σειρά του τα συμβαλλόμενα μέρη, για κάθε σχετική τροποποίηση του εύρους αρμοδιοτήτων τους.

4. Κάθε κράτος ή οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης προτρέπει να διαβιβάζει στη γραμματεία, κατά τη χρονική στιγμή της κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης της σύμβασης ή προσχώρησης σε αυτή, πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που πρόκειται να λάβει για την εφαρμογή της σύμβασης.

5. Στην οικεία πράξη κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται να δηλώσει ότι, όσον αφορά το ίδιο, οιαδήποτε τροποποίηση παραρτήματος τίθεται σε ισχύ μόνο με την κατάθεση της οικείας πράξης κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης αναφορικά με τη σχετική τροποποίηση.

Άρθρο 31

Έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα σύμβαση τίθεται σε ισχύ κατά την ενενηκοστή ημέρα από την ημερομηνία κατάθεσης της πενηκοστής πράξης κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.
2. Για κάθε κράτος ή οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που κυρώνει, αποδέχεται, εγκρίνει την παρούσα σύμβαση ή προσχωρεί σε αυτή μετά την κατάθεση της πενηκοστής πράξης κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, η παρούσα σύμβαση τίθεται σε ισχύ κατά την ενενηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης από το εν λόγω κράτος ή τον εν λόγω οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης της οικείας πράξης κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.
3. Για τους σκοπούς των παραγράφων 1 και 2 ανωτέρω, κάθε πράξη που κατατίθεται από οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δεν προσμετράται ως συμπληρωματική των πράξεων που έχουν ήδη κατατεθεί από κράτη μέλη του συγκεκριμένου οργανισμού.

*Άρθρο 32***Επιφυλάξεις**

Δεν γίνονται δεκτές επιφυλάξεις σχετικά με την παρούσα σύμβαση.

*Άρθρο 33***Ανάκληση**

1. Μετά την παρέλευση τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης για ένα συμβαλλόμενο μέρος, το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος δύναται ανά πάσα στιγμή να αποχωρήσει από τη σύμβαση εφόσον υποβάλει σχετική γραπτή κοινοποίηση στον θεματοφύλακα.
2. Η εν λόγω καταγγελία της σύμβασης τίθεται σε ισχύ με την παρέλευση ενός έτους από την ημερομηνία παραλαβής από τον θεματοφύλακα της κοινοποίησης της καταγγελίας ή από μεταγενέστερη ημερομηνία η οποία προσδιορίζεται στην κοινοποίηση της καταγγελίας.

*Άρθρο 34***Θεματοφύλακας**

Καθήκοντα θεματοφύλακα της παρούσας σύμβασης εκτελεί ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών.

*Άρθρο 35***Αυθεντικά κείμενα**

Το πρωτότυπο της παρούσας σύμβασης, της οποίας τα κείμενα στην αγγλική, αραβική, γαλλική, ισπανική, κινεζική και ρωσική γλώσσα θεωρούνται εξίσου αυθεντικά, κατατίθεται στον θεματοφύλακα.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ οι υπογράφωντες, δεόντως εξουσιοδοτημένοι σχετικά, υπέγραψαν την παρούσα σύμβαση.

Έγινε στο Kumamoto της Ιαπωνίας, στις δέκα Οκτωβρίου δύο χιλιάδες δεκατρία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΕ ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΥΔΡΑΡΓΥΡΟΥ

Από το παρόν παράρτημα εξαιρούνται τα ακόλουθα προϊόντα:

- α) προϊόντα ουσιώδους σημασίας για τις ανάγκες της πολιτικής προστασίας και για στρατιωτικές χρήσεις·
- β) προϊόντα που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της έρευνας, της βαθμονόμησης οργάνων μέτρησης, καθώς και ως πρότυπα αναφοράς·
- γ) ελλείπει διαθέσιμων εφικτών εναλλακτικών επιλογών χωρίς προσθήκη υδραργύρου προς αντικατάσταση, διακόπτες και ηλεκτρονόμοι, λαμπτήρες φθορισμού ψυχρής καθόδου και λαμπτήρες φθορισμού εξωτερικού ηλεκτροδίου (CCFL και EEFL αντίστοιχα) για ηλεκτρονικές οθόνες, καθώς και όργανα μέτρησης·
- δ) προϊόντα που χρησιμοποιούνται σε παραδοσιακές ή θρησκευτικές πρακτικές· και
- ε) εμβόλια που περιέχουν συντηρητικά υπό τη μορφή θειομερσάλης.

Μέρος Ι: Προϊόντα που υπόκεινται στις διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 1

Προϊόντα με προσθήκη υδραργύρου	Ημερομηνία μετά την οποία η παραγωγή, εισαγωγή ή εξαγωγή του προϊόντος δεν επιτρέπεται (ημερομηνία σταδιακής κατάργησης)
Ηλεκτρικές στήλες, εξαιρουμένων των ηλεκτρικών στηλών οξειδίου του αργύρου-ψευδαργύρου, με περιεκτικότητα σε υδράργυρο < 2 % και των ηλεκτρικών στηλών ψευδαργύρου-αέρα τύπου «κουμπί» με περιεκτικότητα σε υδράργυρο < 2 %	2020
Διακόπτες και ηλεκτρονόμοι, εκτός από γέφυρες μέτρησης χωρητικότητας και απωλειών πολύ μεγάλης ακρίβειας και υψίσυχνους διακόπτες και ηλεκτρονόμους ραδιοσυχνότητας που χρησιμοποιούνται σε όργανα παρακολούθησης και ελέγχου, εφόσον δεν υπερβαίνουν τα 20 mg υδραργύρου ανά γέφυρα, διακόπτη ή ηλεκτρονόμο	2020
Συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού (CFL) για σκοπούς γενικού φωτισμού ισχύος ≤ 30 Watt με περιεκτικότητα σε υδράργυρο που υπερβαίνει τα 5 mg ανά καυστήρα λαμπτήρος.	2020
Γραμμικοί λαμπτήρες φθορισμού (LFLS) για σκοπούς γενικού φωτισμού:	2020

α) τριφωσφορικοί λαμπτήρες < 60 W με περιεκτικότητα σε υδράργυρο που υπερβαίνει τα 5 mg ανά λαμπτήρα· β) λαμπτήρες αλογονοφωσφορικών αλάτων ≤ 40 W με περιεκτικότητα σε υδράργυρο που υπερβαίνει τα 10 mg ανά λαμπτήρα	
Λαμπτήρες (ατμού) υδραργύρου υψηλής πίεσης (HPMV) για σκοπούς γενικού φωτισμού.	2020
Υδράργυρος σε λαμπτήρες φθορισμού ψυχρής καθόδου και λαμπτήρες φθορισμού εξωτερικού ηλεκτροδίου (CCFL και EEFL αντίστοιχα) για ηλεκτρονικές οθόνες: α) μικρού μήκους (≤ 500 mm) με περιεκτικότητα σε υδράργυρο που υπερβαίνει τα 3,5 mg ανά λαμπτήρα· β) μεσαίου μήκους (> 500 mm και ≤ 1 500 mm) με περιεκτικότητα σε υδράργυρο που υπερβαίνει τα 5 mg ανά λαμπτήρα· γ) μακρού μήκους (> 1 500 mm) με περιεκτικότητα σε υδράργυρο που υπερβαίνει τα 13 mg ανά λαμπτήρα	2020
Καλλυντικά (με περιεκτικότητα σε υδράργυρο άνω του 1 ppm), μεταξύ άλλων στα σαπούνια και τις κρέμες λεύκανσης του δέρματος, μη συμπεριλαμβανομένου του τομέα των καλλυντικών προϊόντων της περιοχής των οφθαλμών, όπου ο υδράργυρος χρησιμοποιείται ως συντηρητικό και δεν είναι διαθέσιμα αποτελεσματικά και ασφαλή υποκατάστατα συντηρητικά ⁽¹⁾	2020
Έντομοκτόνα, βιοκτόνα και τοπικά αντισηπτικά.	2020
Φυτοφάρμακα, βιοκτόνα και τοπικά αντισηπτικά Τα ακόλουθα μη ηλεκτρονικά όργανα μέτρησης εκτός από μη ηλεκτρονικά όργανα μέτρησης που τοποθετούνται σε μεγάλης κλίμακας εξοπλισμό ή αυτά που χρησιμοποιούνται για μέτρηση υψηλής ακρίβειας, όταν δεν υπάρχουν κατάλληλες εναλλακτικές επιλογές χωρίς υδράργυρο: α) βαρόμετρα· β) υγρόμετρα· γ) μανόμετρα· δ) θερμόμετρα· ε) σφυγμομανόμετρα (πιεσόμετρα).	2020

(1) Η πρόθεση δεν είναι να καλύψει τα καλλυντικά, σαπούνια, κρέμες με προσμίξεις ιχνοστοιχείων του υδραργύρου

Μέρος II: Προϊόντα που υπόκεινται στις διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 3

Προϊόντα με προσθήκη υδραργύρου	Διατάξεις
Οδοντιατρικά αμαλγάματα	Στα μέτρα που πρέπει να λάβουν τα συμβαλλόμενα μέρη για τη σταδιακή κατάργηση της χρήσης οδοντιατρικών αμαλγαμάτων συνεκτιμώνται οι συνθήκες που επικρατούν στο εσωτερικό του εκάστοτε συμβαλλόμενου μέρους, καθώς και τα σχετικά διεθνή έγγραφα καθοδήγησης, και συμπεριλαμβάνονται δύο ή περισσότερα από τα μέτρα που απαριθμούνται κατωτέρω: i) καθορισμός εθνικών στόχων που αποσκοπούν στην πρόληψη από την τερηδόνα και στην προαγωγή της υγείας, με αποτέλεσμα την ελαχιστοποίηση της ανάγκης οδοντικής αποκατάστασης· ii) καθορισμός εθνικών στόχων που αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση της χρήσης τους· iii) προώθηση της χρήσης οικονομικά αποδοτικών και κλινικά αποτελεσματικών εναλλακτικών λύσεων χωρίς την προσθήκη υδραργύρου για την οδοντική αποκατάσταση· iv) προαγωγή της έρευνας και ανάπτυξης ποιοτικών υλικών οδοντικής αποκατάστασης χωρίς την προσθήκη υδραργύρου· v) ενθάρρυνση των αντιπροσωπευτικών επαγγελματιών οργανώσεων και των οδοντιατρικών σχολών να εκπαιδεύουν και να καταρτίζουν τους επαγγελματίες και τους σπουδαστές του οδοντιατρικού τομέα σχετικά με τη χρήση εναλλακτικών προϊόντων οδοντικής αποκατάστασης χωρίς την προσθήκη υδραργύρου και σχετικά με την προώθηση βέλτιστων πρακτικών διαχείρισης· vi) αποθάρρυνση της χρήσης ασφαλιστικών συμβολαίων και προγραμμάτων που ευνοούν τη χρήση οδοντιατρικών αμαλγαμάτων εις βάρος της οδοντιατρικής αποκατάστασης χωρίς την προσθήκη υδραργύρου· vii) ενθάρρυνση της χρήσης ασφαλιστικών συμβολαίων και προγραμμάτων που ευνοούν τη χρήση ποιοτικών εναλλακτικών επιλογών οδοντιατρικής αποκατάστασης αντί των οδοντιατρικών αμαλγαμάτων· viii) περιορισμός της χρήσης των οδοντιατρικών αμαλγαμάτων αποκλειστικά υπό μορφή κάψουλας· ix) προώθηση της χρήσης βέλτιστων περιβαλλοντικών πρακτικών σε οδοντιατρικές εγκαταστάσεις για τη μείωση των εκλύσεων υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου στα ύδατα και το έδαφος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΥΔΡΑΡΓΥΡΟΥ Η ΕΝΩΣΕΩΝ ΥΔΡΑΡΓΥΡΟΥ

Μέρος Ι: Διαδικασίες που υπόκεινται στις διατάξεις του άρθρου 5 παράγραφος 2

Διαδικασίες παραγωγής με τη χρήση υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου	Ημερομηνία σταδιακής κατάργησης
Παραγωγή χλωριούχων αλκαλίων	2025
Παραγωγή ακεταλδεϋδης με τη χρήση υδραργύρου ή ενώσεων υδραργύρου ως καταλυτών	2018

Μέρος ΙΙ: Διαδικασίες που υπόκεινται στις διατάξεις του άρθρου 5 παράγραφος 3

Διαδικασίες με τη χρήση υδραργύρου	Διατάξεις
Παραγωγή μονομερούς βινυλοχλωριδίου	Τα μέτρα που πρέπει να λάβουν τα συμβαλλόμενα μέρη περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, τα εξής: i) μείωση της χρήσης υδραργύρου σε όρους ανά μονάδα παραγωγής κατά 50 % έως το έτος 2020 σε σύγκριση με το 2010 ii) προώθηση μέτρων για τη μείωση της εξάρτησης της πρωτογενούς εξόρυξης από τον υδράργυρο iii) λήψη μέτρων για τη μείωση των εκπομπών και των εκλύσεων υδραργύρου στο περιβάλλον iv) υποστήριξη της έρευνας και της ανάπτυξης στο πεδίο των καταλυτών και των διαδικασιών χωρίς τη χρήση υδραργύρου v) απαγόρευση της χρήσης υδραργύρου μετά την παρέλευση πέντε ετών από τη χρονική στιγμή κατά την οποία η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών αποφανθεί ότι οι καταλύτες χωρίς τη χρήση υδραργύρου που βασίζονται στις υφιστάμενες διαδικασίες έχουν καταστεί τεχνικά και οικονομικά εφικτοί vi) υποβολή εκθέσεων στη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών σχετικά με τις οικείες προσπάθειες για την ανάπτυξη ή/και τον προσδιορισμό εναλλακτικών επιλογών και τη σταδιακή κατάργηση της χρήσης υδραργύρου κατά την έννοια του άρθρου 21.
Μεθυλικό ή αιθυλικό νάτριο ή κάλιο	Τα μέτρα που πρέπει να λάβουν τα συμβαλλόμενα μέρη περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, τα εξής: i) μέτρα για τη μείωση της χρήσης υδραργύρου με σκοπό τη σταδιακή κατάργηση της εν λόγω χρήσης το ταχύτερο

	δυνατόν και εντός δέκα ετών από την έναρξη ισχύος της σύμβασης· ii) μέτρα για τη μείωση των εκπομπών και των εκλύσεων σε όρους ανά μονάδα παραγωγής κατά 50 % έως το 2020 σε σύγκριση με το 2010· iii) απαγόρευση της χρήσης υδραργύρου που προέρχεται από πρωτογενή εξόρυξη· iv) υποστήριξη της έρευνας και της ανάπτυξης στο πεδίο των διαδικασιών χωρίς τη χρήση υδραργύρου· v) απαγόρευση της χρήσης υδραργύρου μετά την παρέλευση πέντε ετών από τη χρονική στιγμή κατά την οποία η διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών αποφανθεί ότι οι διαδικασίες χωρίς τη χρήση υδραργύρου έχουν καταστεί τεχνικά και οικονομικά εφικτές· vi) υποβολή εκθέσεων στη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών σχετικά με τις οικείες προσπάθειες για την ανάπτυξη ή/και τον προσδιορισμό εναλλακτικών επιλογών και τη σταδιακή κατάργηση της χρήσης υδραργύρου κατά την έννοια του άρθρου 21.
Παραγωγή πολυουρεθάνης με τη χρήση καταλυτών που περιέχουν υδράργυρο.	Τα μέτρα που πρέπει να λάβουν τα συμβαλλόμενα μέρη περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, τα εξής: i) λήψη μέτρων για τη μείωση της χρήσης υδραργύρου με σκοπό τη σταδιακή κατάργηση της εν λόγω χρήσης το ταχύτερο δυνατόν και, ει δυνατόν, εντός δέκα ετών από την έναρξη ισχύος της σύμβασης· ii) προώθηση μέτρων για τη μείωση της εξάρτησης της πρωτογενούς εξόρυξης υδραργύρου από τον υδράργυρο iii) λήψη μέτρων για τη μείωση των εκπομπών και των εκλύσεων υδραργύρου στο περιβάλλον iv) ενθάρρυνση της έρευνας και της ανάπτυξης στο πεδίο των καταλυτών και των διαδικασιών χωρίς τη χρήση υδραργύρου· v) υποβολή εκθέσεων στη διάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών σχετικά με τις οικείες προσπάθειες για την ανάπτυξη ή/και τον προσδιορισμό εναλλακτικών επιλογών και τη σταδιακή κατάργηση της χρήσης υδραργύρου κατά την έννοια του άρθρου 21. Η παράγραφος 6 του άρθρου 5 δεν εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη διαδικασία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΕΞΟΡΥΞΗ ΧΡΥΣΟΥ

Εθνικό σχέδιο δράσης

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος το οποίο υπόκειται στις διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφος 3 περιλαμβάνει στο εθνικό σχέδιο δράσης του τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) εθνικούς στόχους και ποσοτικούς στόχους μείωσης·
- β) μέτρα για την εξάλειψη:
 - i) της πλήρους αμαλγαμάτωσης μεταλλευμάτων·
 - ii) της υπαίθριας καύσης αμαλγάματος ή επεξεργασμένου αμαλγάματος·
 - iii) της καύσης αμαλγάματος σε οικιστικές περιοχές· και
 - iv) της έκπλυσης κυανιδίων σε ιζήματα, μεταλλεύματα ή απορρίμματα κατεργασίας στα οποία έχει προστεθεί υδράργυρος χωρίς να έχει προηγηθεί αφαίρεση αυτού·
- γ) μέτρα για τη διευκόλυνση της τυποποίησης ή της ρύθμισης του κλάδου της βιοτεχνικής και μικρής κλίμακας εξόρυξης χρυσού·
- δ) βασικές εκτιμήσεις αναφοράς σχετικά με τις ποσότητες υδραργύρου που χρησιμοποιούνται και τις πρακτικές που εφαρμόζονται στη βιοτεχνική και μικρής κλίμακας εξόρυξη και επεξεργασία χρυσού στην επικράτειά του·
- ε) στρατηγικές για την προώθηση της μείωσης των εκπομπών και των εκλύσεων υδραργύρου, καθώς και της έκθεσης στον υδράργυρο στο πλαίσιο της βιοτεχνικής και μικρής κλίμακας εξόρυξης και επεξεργασίας χρυσού, συμπεριλαμβανομένων μεθόδων χωρίς την προσθήκη υδραργύρου·
- στ) στρατηγικές για τη διαχείριση του εμπορίου και την πρόληψη της εκτροπής υδραργύρου και ενώσεων υδραργύρου τόσο από αλλοδαπές όσο και από εγχώριες πηγές για χρήση στη βιοτεχνική και μικρής κλίμακας εξόρυξη και επεξεργασία χρυσού·
- ζ) στρατηγικές για την εξασφάλιση της συμμετοχής των ενδιαφερομένων φορέων στην εφαρμογή και τη συνεχή εξέλιξη του εθνικού σχεδίου δράσης·
- η) στρατηγική δημόσιας υγείας σχετικά με την έκθεση στον υδράργυρο των εργαζομένων στον κλάδο της βιοτεχνικής και μικρής κλίμακας εξόρυξης και επεξεργασίας χρυσού και των κοινοτήτων τους. Η εν λόγω στρατηγική θα πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την υγεία, την κατάρτιση των εργαζομένων στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και την ευαισθητοποίηση του κοινού μέσω των υγειονομικών υπηρεσιών·
- θ) στρατηγικές για την πρόληψη της έκθεσης ευπαθών πληθυσμών, και ειδικότερα παιδιών και γυναικών σε αναπαραγωγική ηλικία, ιδίως εγκύων γυναικών, στον υδράργυρο που χρησιμοποιείται στον κλάδο της βιοτεχνικής και μικρής κλίμακας εξόρυξης χρυσού·

- ι) στρατηγικές για την ενημέρωση των εργαζομένων στον κλάδο της βιοτεχνικής και μικρής κλίμακας εξόρυξης χρυσού, καθώς και των πληττομένων κοινοτήτων και
 - ια) χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή του εθνικού σχεδίου δράσης.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται να συμπεριλάβει στο εθνικό σχέδιο δράσης του συμπληρωματικές στρατηγικές για την επίτευξη των στόχων του, μεταξύ άλλων τη χρήση ή καθιέρωση προτύπων για τη βιοτεχνική και μικρής κλίμακας εξόρυξη χρυσού χωρίς τη χρήση υδραργύρου, καθώς και μηχανισμών με γνώμονα την αγορά ή εργαλείων μάρκετινγκ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΗΜΕΙΑΚΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΥΔΡΑΡΓΥΡΟΥ ΚΑΙ
ΕΝΩΣΕΩΝ ΥΔΡΑΡΓΥΡΟΥ ΣΤΗΝ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ****Κατηγορία σημειακής πηγής:**

Μονάδες παραγωγής ενέργειας με καύση άνθρακα·

Βιομηχανικοί λέβητες με καύση άνθρακα·

Διαδικασίες τήξης και φρύξης που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή μη σιδηρούχων μετάλλων· ⁽¹⁾

Εγκαταστάσεις αποτέφρωσης απορριμμάτων·

Εγκαταστάσεις παραγωγής τσιμέντου κλίνκερ.

⁽¹⁾ Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος, ο όρος «μη σιδηρούχα μέταλλα» αναφέρεται στον μόλυβδο, τον ψευδάργυρο, τον χαλκό και τον βιομηχανικό χρυσό

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε

ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ

Μέρος Ι: Διαδικασία διαιτησίας

Η διαδικασία διαιτησίας για τους σκοπούς του άρθρου 25 παράγραφος 2 στοιχείο α) της παρούσας σύμβασης έχει ως εξής:

Άρθρο 1

1. Οιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να καταφύγει σε διαδικασία διαιτησίας σύμφωνα με το άρθρο 25 της παρούσας σύμβασης με την αποστολή γραπτής κοινοποίησης στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος ή στα άλλα συμβαλλόμενα μέρη με τα οποία έχει προκύψει η διαφορά. Η εν λόγω κοινοποίηση συνοδεύεται από το δικόγραφο της αγωγής, καθώς και από τυχόν δικαιολογητικά έγγραφα. Στην κοινοποίηση αναφέρεται το αντικείμενο της διαιτησίας και, κυρίως, τα άρθρα της παρούσας σύμβασης των οποίων η ερμηνεία ή η εφαρμογή αποτελεί το αντικείμενο της διαφοράς.

2. Ο προσφεύγων κοινοποιεί στη γραμματεία ότι παραπέμπει τη διαφορά προς διαιτησία δυνάμει του άρθρου 25 της παρούσας σύμβασης. Η κοινοποίηση συνοδεύεται από τη γραπτή κοινοποίηση του προσφεύγοντος, το δικόγραφο της αγωγής και τα δικαιολογητικά έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ανωτέρω. Η γραμματεία διαβιβάζει τις πληροφορίες που λαμβάνει κατά τον τρόπο αυτό σε όλα τα συμβαλλόμενα μέρη.

Άρθρο 2

1. Σε περίπτωση διαφοράς που παραπέμπεται σε διαδικασία διαιτησίας σύμφωνα με το άρθρο 1 ανωτέρω, συγκροτείται διαιτητικό δικαστήριο. Απαρτίζεται από τρία μέλη.

2. Καθένα από τα διαφωνούντα μέρη ορίζει έναν διαιτητή και οι δύο οριζόμενοι κατ' αυτό τον τρόπο διαιτητές ορίζουν με κοινή συμφωνία τον τρίτο διαιτητή, ο οποίος αναλαμβάνει την προεδρία. Σε διαφορές μεταξύ περισσότερων των δύο μερών, τα μέρη με κοινά συμφέροντα διορίζουν έναν διαιτητή από κοινού κατόπιν συμφωνίας. Ο πρόεδρος είναι διαφορετικής εθνικότητας από τα δύο μέρη της διαφοράς, δεν έχει διεύθυνση συνήθους κατοικίας στο έδαφος ενός από τα εν λόγω μέρη, ούτε είναι υπάλληλος ενός από αυτά, ούτε έχει χειριστεί τη συγκεκριμένη υπόθεση υπό οποιαδήποτε άλλη ιδιότητα.

3. Σε περίπτωση μη ορισμού, το κενό καλύπτεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται για τον αρχικό ορισμό.

Άρθρο 3

1. Εάν σε διάστημα δύο μηνών από την παραλαβή της κοινοποίησης διαιτησίας, το ένα από τα διαφωνούντα μέρη δεν έχει προβεί σε ορισμό διαιτητή, το άλλο μέρος μπορεί να αποταθεί στον γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος προβαίνει σε ορισμό διαιτητή εντός νέας προθεσμίας δύο μηνών.

2. Σε περίπτωση που ο πρόεδρος του διαιτητικού δικαστηρίου δεν έχει οριστεί δύο μήνες μετά τον ορισμό του δεύτερου διαιτητή, ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων

80

Εθνών ορίζει τον πρόεδρο κατόπιν αιτήματος ενός εκ των μερών εντός πρόσθετης προθεσμίας δύο μηνών.

Άρθρο 4

Το διαιτητικό δικαστήριο εκδίδει τις αποφάσεις του σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας σύμβασης και του διεθνούς δικαίου.

Άρθρο 5

Εκτός εάν τα διαφωνούντα μέρη αποφασίσουν διαφορετικά, το διαιτητικό δικαστήριο θεσπίζει το ίδιο τον εσωτερικό του κανονισμό.

Άρθρο 6

Κατόπιν αιτήματος ενός από τα διαφωνούντα μέρη, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να προτείνει τη λήψη των αναγκαίων συντηρητικών μέτρων.

Άρθρο 7

Τα διαφωνούντα μέρη διευκολύνουν τις εργασίες του διαιτητικού δικαστηρίου και χρησιμοποιούν, ειδικότερα, όλα τα μέσα που τίθενται στη διάθεσή τους για:

- α) να παράσχουν στο δικαστήριο όλα τα αναγκαία έγγραφα, πληροφορίες και διευκολύνσεις και
- β) να επιτρέψουν στο δικαστήριο, εφόσον παραστεί ανάγκη, να προβεί σε κλήση μαρτύρων ή εμπειρογνομόνων και να λάβει την κατάθεσή τους.

Άρθρο 8

Τα διαφωνούντα μέρη και οι διαιτητές υποχρεούνται να τηρούν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα κάθε πληροφορίας ή εγγράφου που λαμβάνουν εμπιστευτικά κατά τη διάρκεια των ακροαματικών διαδικασιών του διαιτητικού δικαστηρίου.

Άρθρο 9

Εκτός εάν το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίσει διαφορετικά λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών της υπόθεσης, τα δικαστικά έξοδα αναλαμβάνονται ισομερώς από τα διαφωνούντα μέρη. Το δικαστήριο καταγράφει όλες του τις δαπάνες και αποδίδει τον τελικό απολογισμό των δαπανών του στα μέρη.

Άρθρο 10

Οιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος έχει έννομο συμφέρον στο αντικείμενο της διαφοράς και κρίνει ότι ενδέχεται να θιγεί από την απόφαση του δικαστηρίου, μπορεί να παρέμβει κατά τη διαδικασία με την έγκριση του δικαστηρίου.

Άρθρο 11

Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να κρίνει και να αποφασίσει σχετικά με τις ανταπαιτήσεις που απορρέουν άμεσα από το αντικείμενο της διαφοράς.

Άρθρο 12

Οι αποφάσεις του διαιτητικού δικαστηρίου, τόσο επί διαδικαστικών όσο και επί ουσιαστικών θεμάτων, λαμβάνονται με πλειονηφία των μελών του.

Άρθρο 13

1. Εάν ένα μέρος της διαφοράς δεν εμφανιστεί ενώπιον του διαιτητικού δικαστηρίου ή δεν προβάλλει τους ισχυρισμούς του, το άλλο μέρος μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να συνεχίσει τη διαδικασία και να εκδώσει την απόφασή του. Η απουσία ή η αδυναμία ενός μέρους να προβάλλει τους ισχυρισμούς του δεν αποτελεί εμπόδιο για τη διαδικασία.
2. Πριν από την έκδοση της οριστικής του απόφασης, το διαιτητικό δικαστήριο πρέπει να βεβαιώνεται ότι η αγωγή είναι νόμος και ουσία βάσιμη.

Άρθρο 14

Το διαιτητικό δικαστήριο εκδίδει την τελική του απόφαση εντός πέντε μηνών από την ημερομηνία πλήρους συγκρότησής του, εκτός εάν κρίνει ότι απαιτείται παράταση της προθεσμίας για χρονικό διάστημα το οποίο δεν μπορεί ωστόσο να υπερβαίνει τους πέντε επιπλέον μήνες.

Άρθρο 15

Η τελική απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου περιορίζεται στο αντικείμενο της διαφοράς και αναφέρει το σχετικό σκεπτικό. Περιλαμβάνει τα ονόματα των μελών που συμμετείχαν στη διαδικασία και την ημερομηνία κατά την οποία αυτή εκδόθηκε. Κάθε μέλος του δικαστηρίου μπορεί να επισυνάψει στην τελική απόφαση τυχόν χωριστή ή διαφορετική γνώμη του.

Άρθρο 16

Η τελική απόφαση της διαιτησίας είναι δεσμευτική για τα συμβαλλόμενα μέρη που ενέχονται στη διαφορά. Η ερμηνεία της παρούσας σύμβασης που παρέχεται με την τελική απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου είναι εξίσου δεσμευτική για οιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος έχει παρέμβει στη διαδικασία δυνάμει του άρθρου 10 ανωτέρω, στον βαθμό που αφορά τα θέματα για τα οποία παρενέβη το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος. Δεν υποβάλλεται έφεση κατά της τελικής απόφασης, εκτός εάν τα μέρη που ενέχονται στη διαφορά έχουν συνεννοηθεί εκ των προτέρων σχετικά με διαδικασία έφεσης.

Άρθρο 17

Σε περίπτωση που προκύψει διαφωνία μεταξύ των μερών που δεσμεύονται από την τελική απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 16 ανωτέρω ως προς την ερμηνεία ή τον τρόπο εκτέλεσης της εν λόγω τελικής απόφασης, τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να παραπέμψουν τη διαφωνία αυτή ενώπιον του διαιτητικού δικαστηρίου που εξέδωσε την τελική απόφαση προκειμένου να αποφανθεί σχετικά.

Μέρος II: Διαδικασία συνδιαλλαγής

Η διαδικασία συνδιαλλαγής για τους σκοπούς του άρθρου 25 παράγραφος 6 της παρούσας σύμβασης έχει ως εξής:

Άρθρο 1

Οιοδήποτε μέρος που ενέχεται σε διαφορά δύναται να υποβάλει στη γραμματεία γραπτή αίτηση για τη συγκρότηση επιτροπής συνδιαλλαγής κατ' εφαρμογή του άρθρου 25 παράγραφος 6 της παρούσας σύμβασης, με κοινοποίηση σχετικού αντιγράφου στο άλλο μέρος ή στα άλλα μέρη που ενέχονται στη διαφορά. Η γραμματεία ενημερώνει πάραυτα όλα τα συμβαλλόμενα μέρη.

Άρθρο 2

1. Εκτός εάν τα διαφωνούντα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά, η επιτροπή συνδιαλλαγής αποτελείται από τρία μέλη, εκ των οποίων τα δύο ορίζονται από καθένα από τα διαφωνούντα μέρη και ο πρόεδρος επιλέγεται με κοινή συμφωνία των εν λόγω οριζόμενων μελών.
2. Όταν πρόκειται για διαφορές μεταξύ περισσότερων των δύο μερών, τα μέρη με κοινά συμφέροντα ορίζουν από κοινού τα δικά τους μέλη της επιτροπής κατόπιν συμφωνίας.

Άρθρο 3

Εάν σε διάστημα δύο μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία η γραμματεία παραλαμβάνει τη γραπτή αίτηση που αναφέρεται στο άρθρο 1 ανωτέρω, τα διαφωνούντα μέρη δεν έχουν προβεί σε ορισμό μελών της επιτροπής συνδιαλλαγής, οιοδήποτε από τα διαφωνούντα μέρη μπορεί να αποταθεί στον γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος προβαίνει στον εν λόγω ορισμό εντός νέας προθεσμίας δύο μηνών.

Άρθρο 4

Εάν σε διάστημα δύο μηνών από τον ορισμό του δεύτερου μέλους της επιτροπής συνδιαλλαγής δεν έχει οριστεί ο πρόεδρος της εν λόγω επιτροπής, ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών προβαίνει στο ορισμό του, κατόπιν αίτησης ενός εκ των διαφωνούντων μερών, εντός νέας προθεσμίας δύο μηνών.

Άρθρο 5

Η επιτροπή συνδιαλλαγής επικουρεί τα διαφωνούντα μέρη με ανεξάρτητο και αμερόληπτο τρόπο στην προσπάθειά τους να καταλήξουν σε φιλικό διακανονισμό.

Άρθρο 6

1. Η επιτροπή συνδιαλλαγής μπορεί να διεξαγάγει τη διαδικασία συνδιαλλαγής κατά τον τρόπο που κρίνει η ίδια κατάλληλο, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα περιστατικά της υπόθεσης και τις απόψεις που διατυπώνουν ενδεχομένως τα διαφωνούντα μέρη, συμπεριλαμβανομένου τυχόν αιτήματος ταχείας επίλυσης της διαφοράς. Δύναται να θεσπίσει δικό της εσωτερικό κανονισμό, εφόσον παραστεί ανάγκη, εκτός εάν τα διαφωνούντα μέρη έχουν συμφωνήσει διαφορετικά.
2. Η επιτροπή συνδιαλλαγής μπορεί, ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλει προτάσεις ή συστάσεις για την επίλυση της διαφοράς.

Άρθρο 7

Τα διαφωνούντα μέρη συνεργάζονται με την επιτροπή συνδιαλλαγής. Ειδικότερα, καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να ανταποκρίνονται στα αιτήματα της επιτροπής για την προσκόμιση έντυπου υλικού και αποδεικτικών στοιχείων, καθώς και για την παρουσία τους στις συνεδριάσεις. Τα διαφωνούντα μέρη και τα μέλη της επιτροπής συνδιαλλαγής υποχρεούνται να τηρούν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα κάθε πληροφορίας ή εγγράφου που λαμβάνουν εμπιστευτικά κατά τη διάρκεια των ακροαματικών διαδικασιών της επιτροπής συνδιαλλαγής.

Άρθρο 8

Η επιτροπή συνδιαλλαγής λαμβάνει τις αποφάσεις της με πλειοψηφία των μελών της.

Άρθρο 9

Εκτός εάν έχει ήδη επιλυθεί η διαφορά, η επιτροπή συνδιαλλαγής υποβάλλει έκθεση με συστάσεις για την επίλυση της διαφοράς το αργότερο δώδεκα μήνες από την πλήρη συγκρότησή της, την οποία τα διαφωνούντα μέρη αποδέχονται καλή τη πίστει.

Άρθρο 10

Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς το θέμα της αρμοδιότητας της επιτροπής συνδιαλλαγής για την εξέταση μιας υπόθεσης, αυτή αποφασίζει αν είναι ή όχι αρμόδια.

Άρθρο 11

Εκτός εάν έχει συμφωνηθεί άλλως, οι δαπάνες της επιτροπής συνδιαλλαγής βαρύνουν ισομερώς τα διαφωνούντα μέρη. Η επιτροπή συνδιαλλαγής καταγράφει όλες της τις δαπάνες και αποδίδει τον τελικό απολογισμό των δαπανών της στα μέρη.

Άρθρο δεύτερο
Διατάξεις εφαρμογής

1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του εκάστοτε καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., δύνανται να ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα - όπως ενδεικτικά η επίλυση διαφορών και η υποβολή εκθέσεων - για την εφαρμογή της Σύμβασης που κυρώνεται με το άρθρο πρώτο του παρόντος.

2. Αρμόδια Αρχή Συντονισμού για την εφαρμογή της Σύμβασης ορίζεται η Διεύθυνση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων του Γενικού Χημείου του Κράτους. Κατά την εκτέλεση του έργου της συνεργάζεται με τις εκάστοτε καθ' ύλην αρμόδιες Αρχές και Υπηρεσίες των Υπουργείων και των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

Άρθρο τρίτο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου, αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Σύμβασης που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 31 αυτής.

Αθήνα,.....2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ |
|----------------|--------------------------------|

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

3. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

5. ΥΓΕΙΑΣ

7. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

**4. ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

**6. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

**8. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ».**

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 13.30' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τετάρτη 12 Φεβρουαρίου 2020 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος, νομοθετική εργασία: μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση της από 24.12.2019 Π.Ν.Π. "Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την αύξηση του ποσού του κοινωνικού μερίσματος για το έτος 2019, την παράταση ισχύος του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών και την παράταση της προθεσμίας κατάργησης υποθηκοφυλακείων και κτηματολογικών γραφείων" (Α' 212) και άλλες διατάξεις».

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ